

PATVIRTINTA
Šilalės rajono savivaldybės tarybos
2019 m. kovo 28 d. sprendimu
Nr. T1-66

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
2019–2021 METŲ
STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

Turinys

Šilalės rajono savivaldybės misija, stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė.	3
Šilalės rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano programos, atitinkančios Šilalės rajono savivaldybės ilgalaikius plėtros prioritetus	5
Šilalės rajono savivaldybės 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane naudojamas asignavimų valdytojų ir priemonių vykdytojų kodų klasifikatorius	7
Šilalės rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano bendras lėšų poreikis pagal finansavimo šaltinius	9
Šilalės rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano bendras lėšų poreikis pagal programas	10

2019-2021 metų strateginio veiklos plano programų aprašymai:

01 Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programa.....	11
02 Aplinkos apsaugos ir gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimas gyvenamojoje aplinkoje programa.....	19
03 Šilalės rajono viešosios tvarkos ir visuomenės priešgaisrinės apsaugos programa.....	26
04 Sveikatos apsaugos programa.....	29
05 Kultūros ugdymo ir etnokultūros puoselėjimo programa	35
06 Kūno kultūros ir sporto programa.....	45
07 Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa.....	49
08 Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa.....	58
09 Socialinės apsaugos plėtojimo programa.....	64
10 Žemės ūkio plėtros ir melioracijos programa	82
11 Komunalinio ūkio ir turto programa.....	86
12 2019-2021 metų Šilalės rajono savivaldybės investicijų programa.....	92
13 Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	95
14 Jaunimo politikos įgyvendinimo programa	103

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019–2021 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Šilalės rajono savivaldybės 2019–2021 metų strateginis veiklos planas – detalus institucijos veiklos planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į Šilalės rajono situacijos analizę, suformuluoti savivaldybės 2019–2021 metų strateginiai tikslai, uždaviniai ir priemonės, apibrėžiamos Šilalės rajono savivaldybės vykdomos programos, numatomos lėšos ir finansavimo šaltiniai joms įgyvendinti.

Strateginio veiklos plano rengimo procesas susijęs su savivaldybės biudžeto rengimu ir strateginio planavimo ciklu.

Strateginis veiklos planas parengtas siekiant efektyviai panaudoti turimus bei planuojamus gauti finansinius, materialiuosius ir darbo išteklius bei atlikti veiklos stebėseną ir atsiskaitymą už rezultatus.

Strateginį veiklos planą sudaro keturiolika įvairių savivaldybės veiklos sektorių apimančios programos.

Kiekvienoje programoje iškelti trejų metų veiklos strateginiai tikslai, uždaviniai šiems tikslams pasiekti, suformuluotos priemonės ir konkretizuoti rezultatų pasiekimo rodikliai.

Šilalės rajono savivaldybės 2019–2021 m. programos strateginiai tikslai ir uždaviniai turi aiškias sąsajas su Šilalės rajono savivaldybės iki 2020 metų ilgalaikiu strateginiu planu.

Strateginis veiklos planas parengtas vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės strateginio veiklos planavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. liepos 3 d. sprendimu Nr. T9–154 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės strateginio veiklos planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Strateginį veiklos planą sudaro:

I Bendroji informacija: Savivaldybės misija, strateginiai tikslai ir jiems pasiekti planuojamų išlaidų suvestinė.

II Programų aprašymai: programų aprašymų dalyje pateikiama bendroji informacija apie programas, nurodomi jų tikslai, uždaviniai ir priemonės, finansavimo šaltiniai ir planuojami asignavimai, taip pat vertinimo kriterijai bei jų reikšmės.

Šilalės rajono savivaldybės **misija** – užtikrinti Šilalės rajono savivaldybės gyventojams jaukesnį, saugesnį bei geresnį gyvenimą, teikiant aukštos kokybės viešojo administravimo ir viešąsias paslaugas, tenkinant bendruomenės poreikius bei interesus.

Vizija: Šilalė – stiprėjantis darnios kaimo, žemės ūkio ir verslo plėtros kraštas, kuriame jauku, saugu ir sveika gyventi bei ilsėtis.

STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ ANALIZĖ

Stiprybės.

Įgyvendinamas Šilalės rajono savivaldybės strateginį plėtros planą iki 2020 metų, Šilalės rajono bendrasis planas, kasmet rengiami Šilalės rajono savivaldybės veiklos trimečiai planai.

Šilalės rajono savivaldybė, planuodama savo veiklą ir priimdama svarbius sprendimus, operatyviai informuoja, į svarstymo ir sprendimų priėmimo procesą įtraukia miesto ir kaimo bendruomenę, įvairių interesų grupių atstovus.

Pakankamai kvalifikuotas Šilalės rajono savivaldybės administracijos personalas.

Nuolat keliama Šilalės rajono savivaldybės administracijos darbuotojų kompetencija.

Išplėtotas socialinių paslaugų tinklas, socialinės paslaugos prieinamos visiems rajono gyventojams.

Organizuojami nacionalinio, regioninio ar tarptautinio lygio sporto renginiai, gerai išvystyta sporto infrastruktūra.

Silpnybės.

Nepakankama orientacija į rezultatus, vykdomos ne visos Šilalės rajono plėtros strateginio plano ir Šilalės rajono savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės.

Ribotos Savivaldybės finansinės galimybės investicinių projektų įgyvendinimui.

Nepakankamai išplėtotos elektroninės valdžios paslaugos.

Netolygus verslumo lygis Šilalės rajone.

Vyrauja žemų ir vidutiniškai žemų technologijų sektoriai.

Nusidėvėjusi švietimo, sveikatos, sporto, kultūros įstaigų materialinė bazė.

Nepakankamai skatinami mokslo ir verslo ryšiai, pritraukiamos privačios investicijos.

Galimybės.

Pasinaudojus ES struktūrinių fondų parama bus galima intensyviau modernizuoti rajono susisiekimo, komunalinio ūkio, aplinkos apsaugos, rekreacinę infrastruktūrą ir socialinės sferos įstaigų materialinę bazę, plėsti teikiamų paslaugų gyventojams spektrą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.

Aktyvios rajono miestų ir kaimų bendruomenės, kurios savo veikla kuria palankią gyvenimui aplinką, viešąją infrastruktūrą.

Grėsmės.

Mažėjantis darbo jėgos potencialas, jeigu nebus sustabdyta darbingo amžiaus gyventojų emigracija ir vidinė migracija į didmiesčius.

Didėjanti gyventojų socialinė atskirtis.

Darbo jėgos emigracija (ypač aukštos kvalifikacijos specialistų).

Mažėjantis mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose.

Visuomenės senėjimas (didės socialinės apsaugos išlaidų poreikis).

Teisės aktai, apribojantys Savivaldybių pajamų augimą.

Įmonės per mažai investuoja į inovacijų ir naujovių diegimą, dėl to gali kilti sunkumų siekiant konkuruoti tarptautinėse ir vidaus rinkose.

**Šilalės rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano programos,
atitinkančios Šilalės rajono savivaldybės ilgalaikius plėtros prioritetus**

Šilalės rajono savivaldybės veiklos prioritetai (patvirtinti Strateginiame plėtros plane iki 2020 metų)	Programos kodas	Programos pavadinimas	Programos koordinadorius
Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas	03	Šilalės rajono viešosios tvarkos ir visuomenės priešgaisrinės apsaugos programa	Savivaldybės administracijos Teisės ir viešosios tvarkos skyriaus vyriausiasis specialistas
	04	Sveikatos apsaugos programa	Savivaldybės gydytojas
	06	Kūno kultūros ir sporto programa	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas
	07	Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Finansų skyriaus vedėjas
	09	Socialinės apsaugos plėtojimo programa	Socialinės paramos skyriaus vedėjas, Turto valdymo ir ekonomikos skyriaus vedėjas Finansų skyriaus vedėjas
	14	Jaunimo politikos įgyvendinimo programa	Jaunimo reikalų koordinadorius

Konkurencingos verslo aplinkos kūrimas ir turizmo skatinimas	05	Kultūros ugdymo ir etnokultūros puoselėjimo programa	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas
	10	Žemės ūkio plėtros ir melioracijos programa	Žemės ūkio skyriaus vedėjas
	11	Komunalinio ūkio ir turto programa	Turto valdymo ir ekonomikos skyriaus vedėjas Investicijų ir statybos skyriaus vedėjas
Subalansuota ir darni teritorijų ir infrastruktūros plėtra	12	2018-2020 metų Šilalės rajono savivaldybės investicijų programa	Investicijų ir statybos skyriaus vedėjas
	13	Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	Investicijų ir statybos skyriaus vedėjas
Savivaldybės valdymo kokybės užtikrinimas	01	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programa	Finansų skyriaus vedėjas
	02	Aplinkos apsaugos ir gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimo gyvenamojoje aplinkoje programa	Teisės ir viešosios tvarkos skyriaus vyriausieji specialistai
	08	Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa	Finansų skyriaus vedėjas

**Šilalės rajono savivaldybės 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane bus naudojamas šis
asignavimų valdytojų ir priemonių vykdytojų kodų klasifikatorius**

Pavadinimas	Asignavimų valdytojo kodas	Priemonių valdytojo kodas
Šilalės rajono savivaldybės administracija	188773720	0
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius	188773720	1
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Finansų skyrius	188773720	2
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	188773720	3
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius	188773720	4
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius	188773720	5
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo ir ekonomikos skyrius	188773720	6
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyrius	188773720	8
Šilalės rajono savivaldybės administracijos savivaldybės gydytojas	188773720	9
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Personalo ir ūkio skyrius	188773720	10
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrius	188773720	11
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Komunikacijos ir informacinių technologijų skyrius	188773720	12
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Teisės ir viešosios tvarkos skyrius	188773720	13
Šilalės rajono savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius	188773720	14
Bijotų seniūnija	188614725	15
Bilionių seniūnija	188613819	16
Didkiemio seniūnija	188613961	17
Kaltinėnų seniūnija	288614530	18
Kvėdarnos seniūnija	188614159	19
Laukuvos seniūnija	188614682	20
Pajūrio seniūnija	188614878	21
Palentinio seniūnija	188614910	22
Šilalės miesto seniūnija	188613776	23
Šilalės kaimiškoji seniūnija	188614344	24
Traksėdžio seniūnija	300000398	25
Tenenių seniūnija	188613623	26
Upynos seniūnija	188614497	27

Žadeikių seniūnija	188613580	28
Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras	193027124	29
Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus	300148621	30
Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka	190348032	31
Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai	176643288	32
Šilalės rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	276635940	33
Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	301523693	34
Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	302635186	35
Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija	190328688	36
Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija	290329780	37
Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija	190329256	38
Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija	190329594	39
Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija	190328873	40
Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija	190330034	41
Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla	190330372	42
Šilalės suaugusiųjų mokykla	290347650	43
Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla	190332957	44
Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla	190333863	45
Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla	190325610	46
Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“	290325230	47
Šilalės meno mokykla	190327586	48
Šilalės sporto mokykla	190327248	49
Šilalės švietimo pagalbos tarnyba	195450190	50
Šilalės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba	304975771	51

**Šilalės rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano bendras lėšų poreikis
pagal finansavimo šaltinius (tūkst. Eur)**

Finansavimo šaltiniai	2019 m.	2020 m.	2021 m.
1. Finansavimo šaltiniai, iš viso	29737,3	34503,3	34112,7
1.1. Savivaldybės lėšos, iš viso:	24712,4	30879,9	30932,7
1.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos SB	14174,3	18998,6	18793,9
1.1.2. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos SB(AA)	98,6	99,0	98,8
1.1.3. Pajamos už patalpų nuomą SB(SN)	43,5	52,8	53,9
1.1.4. Pajamos už atsitiktines paslaugas SB(SAP)	679,9	734,1	750,0
1.1.5. Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose SB(SĮ)	211,4	210,3	215,3
1.1.6. Savivaldybės paskolos lėšos SB(P)	-	-	-
1.1.7. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, skirtos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti VB(D)	2312,5	2738,0	2864,3
1.1.8. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, skirtos ugdymo reikmėms finansuoti VB(ML/MOK)	4433,5	4650,0	4860,0
1.1.9. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, skirtos ugdymo reikmėms finansuoti VB(ML/SAV)	996,3	1202,0	1241,5
1.1.10. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos iš valstybės investicijų programos lėšos VB(VIP)	800,3	2087,9	1968,3
1.1.11. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos VB (KPP)	-	-	-
1.1.12. Valstybės biudžeto kitos tikslinės lėšos VB(KT)	183,6	65,2	42,7
1.1.13. Savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų likutis SB(L)	723,9	-	-
1.1.14. Specialiųjų programų lėšų likutis SB(SL)	54,6	42,0	44,0
2. Kiti finansavimo šaltiniai, iš viso:	5024,9	3623,4	3180,0
2.1. Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos ES	1969,9	557,0	102,0
2.2. Valstybės biudžeto lėšos LRVB	3055,0	3066,4	3078,0
2.3. Kiti finansavimo šaltiniai Kt			

**Šilalės rajono savivaldybės 2019 – 2021 metų strateginio veiklos plano
bendras lėšų poreikis pagal programas (tūkst. Eur)**

Programos kodas	Programos pavadinimas	2019 m.	2020 m.	2021 m.
01	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programa	3107,4	3561,9	3512,0
02	Aplinkos apsaugos ir gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimas gyvenamojoje aplinkoje programa	162,6	115,5	111,3
03	Šilalės rajono viešosios tvarkos ir visuomenės priešgaisrinės apsaugos programa	529,4	81,0	73,0
04	Sveikatos apsaugos programa	116,8	173,9	180,0
05	Kultūros ugdymo ir etnokultūros puoselėjimo programa	1618,5	2201,5	2236,4
06	Kūno kultūros ir sporto programa	15,4	30,3	31,6
07	Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	11149,6	12019,0	12435,9
08	Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa	2405,8	2804,5	2913,0
09	Socialinės apsaugos plėtojimo programa	6217,0	6719,2	6746,2
10	Žemės ūkio plėtros ir melioracijos programa	24,4	59,0	59,0
11	Komunalinio ūkio ir turto programa	1560,8	2712,0	2731,6
12	2019-2021 metų Šilalės rajono savivaldybės investicijų programa	794,0	2911,0	2702,0
13	Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	2016,6	1055,5	319,7
14	Jaunimo politikos įgyvendinimo programa	19,0	59,0	61,0
	Iš viso	29737,3	34503,3	34112,7

**SAVIVALDYBĖS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO IR VALDYMO TOBULINIMO
PROGRAMOS (NR. 01) APRAŠYMAS**
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 – ieji metai
Programa	2019–2021metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Šilalės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (304975771); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, 3. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. Šilalės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, 51.

Programos pavadinimas	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programa	Kodas	01
Programos parengimo argumentai	Šia programa realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos savarankiškosios savivaldybės funkcijos. Netiesiogiai prisideda prie ilgalaikio Savivaldybės plėtros iki 2020 m. strateginio plano priemonių, valstybės politikos viešojo administravimo sektoriuje įgyvendinimo.		

	Šilalės rajono savivaldybės valdymo programos įgyvendinimas grindžiamas savivaldybės viešojo administravimo sistemos, pagrįstos profesionalia valstybės tarnyba, žinių ir informacinės visuomenės plėtote, optimizavimu; optimalaus savivaldybės sandaros modelio, kuris aiškiai atspindėtų valdymo ryšius tarp institucijų, jų pavaldumo klausimus, funkcijų pasiskirstymą ir tarnautų žmonių interesams, įtvirtinimu; visuomenės pasitikėjimo vietos savivalda didinimu.
Prioritetas	Savivaldybės valdymo kokybės užtikrinimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Tikslai, numatyti Šilalės rajono savivaldybės strateginiame plane iki 2020, yra netiesiogiai susiję su vykdoma programa. Užtikrinti efektyvų Šilalės rajono savivaldybės valdymą ir administravimą, biudžeto lėšų ir turto panaudojimą.
Programa	Tęstinė

Programos aprašymas

Savivaldybės funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka Savivaldybės taryba ir meras. Viešojo administravimo funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka Savivaldybės taryba, Savivaldybės kontrolierius, meras, Savivaldybės administracijos direktorius, Savivaldybės administracijos skyrių vedėjai, seniūnijų seniūnai, įstaigų vadovai, valstybės tarnautojai, kuriems teisės aktai ar Savivaldybės tarybos sprendimai suteikia viešojo administravimo teises Savivaldybės teritorijoje. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybės įstaigos ir įmonės arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

Savivaldybės administracija yra savivaldybės įstaiga, kurią sudaro skyriai, filialai - seniūnijos ir į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Vykdam šį tikslą, didinamas savivaldybės finansų politikos efektyvumas, optimizuojamas savivaldybės turto valdymas, siūlomos ir įgyvendinamos verslo skatinimo, investicijų pritraukimo, nedarbo mažinimo priemonės, planuojama ir organizuojama rajono objektų statyba, rekonstrukcija, remontas ir priežiūra, organizuojamas bei vykdomas Savivaldybės turto privatizavimas, socialinio būsto įsigijimas, eksploatavimas, leidimų ir licencijų išdavimas, detaliųjų, specialiųjų dokumentų rengimas, gamtos apsaugos programų vykdymas, investicinių projektų rengimas, formuojama ir vykdoma savivaldybės politika kultūros, švietimo, sporto, sveikatos ir socialinės apsaugos, gamtos apsaugos, vaiko teisių apsaugos srityse, užtikrinamas civilinės saugos organizavimas.

Seniūnijų seniūnai atlieka seniūnijos vidaus administravimą, administruoja seniūnijai skirtus asignavimus, atlieka notarinius veiksmus, išduoda gyventojams pažymas apie šeimos sudėtį, vertina atskirų asmenų gyvenimo sąlygas, teikia siūlymus dėl socialinės paramos reikalingumo kaimo gyvenamųjų vietovių seniūnijose, kuriose nėra civilinės metrikacijos įstaigų, registruoja mirtis, organizuoja viešuosius darbus ir visuomenei naudingus darbus, bendrojo naudojimo teritorijų, gatvių, šaligatvių valymą ir priežiūrą, kapinių, želdinių priežiūrą, prižiūri prekybą viešose vietose, teikia pasiūlymus dėl kelių, gatvių, aikščių tvarkymo, priklausančių pastatų remonto, paminklų priežiūros, viešųjų paslaugų teikimo gyventojams. Šaukia gyventojų sueigas, teikia bendruomenių pastabas bei pasiūlymus savivaldybei. Seniūnijoms priskirtos laisvalaikio salės, jose organizuojami kultūriniai renginiai, šventės, gyventojų sueigos ir vykdomos kitos priemonės. Rengia seniūnijos metinio veiklos plano projektą ir šio plano įgyvendinimo ataskaitą, teikia juos svarstyti seniūnijos seniūnaičių sueigoje.

Tam, kad savivaldybės darbuotojai laiku ir tinkamai atliktų jiems pavestas užduotis, veikla būtų efektyvi, būtina atnaujinti esamas ir pagal poreikį įrengti naujas kompiuterizuotas darbo vietas, kelti darbuotojų kompetencijų lygį.

	Programos tikslo pavadinimas
01	Sudaryti sąlygas Savivaldybės institucijoms įgyvendinti savarankiškąsias ir teisės aktais pavestas atlikti kitas funkcijas
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Įgyvendinant šį tikslą vykdomi keturi uždaviniai 01 uždavinys. Užtikrinti valdžios, valdymo ir administravimo kokybišką veiklą Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu Savivaldybės administracija turi užtikrinti atstovaujamosios institucijos – Savivaldybės tarybos bei ją aptarnaujančių Savivaldybės tarybos darbuotojų finansinį, ūkinį ir materialinį aprūpinimą. Savivaldybės tarybos išlaikymo išlaidas sudaro mero ir jo pavaduotojo darbo užmokesčio fondas, komandiruočių, automobilio išlaikymo ir priežiūros, ryšių, patalpų išlaikymo ir kitos išlaidos, išmokos savivaldybės tarybos nariams, skirtos paslaugoms, susijusioms su tarybos nario veikla, apmokėti ir pan. Savivaldybės tarybos darbuotojų išlaikymo išlaidas sudaro savivaldybės tarybos sekretoriaus darbo užmokesčio fondas, komandiruočių, ryšių išlaidos, kanceliarinės prekės ir t. t. Šilalės rajono savivaldybės kontrolierius atsakingas už savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo priežiūrą, teisėtą, tikslingą ir efektyvą savivaldybės turto ir savivaldybei perduoto valstybės turto naudojimą. Savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių, Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos kontrolieriaus (valdymo) išlaidoms priskiriamas priskaičiuotas darbuotojų darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos (komunalinės, ryšių paslaugos, transporto išlaikymas, spaudiniai, komandiruotės, kvalifikacijos kėlimas, materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma bei remontas ir kt.) taip pat darbo vietų įkūrimo, administracinių pastatų išlaikymo (įskaitant ir remontą), darbdavių socialinės pašalpos, materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo bei kitos ūkio išlaidos. Priemonė bus įgyvendinama 2016 -2020 metais, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. birželio 30 d. priimtu Lietuvos Respublikos asmenų, kuriems už darbą apmokama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, dėl ekonominės krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalies grąžinimo įstatymu Nr. XII-1927. Numatyta, kad apskaičiuota neišmokėto darbo užmokesčio dalis išskaičiuotus asmeniui priklausančias mokėti valstybinio socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį, Vyriausybės nustatyta tvarka bus išmokama tokiomis procentinėmis dalimis: 2016 m. – 5 proc. išmokėtinų sumų, 2017 m. – 20 proc., 2018 m. – 25 proc., 2019 m. – 25 proc., 2020 m. – 25 proc. (iš jų 5 proc. kasmet numatytų lėšų – savivaldybės biudžeto lėšos). Įgyvendinant minėtą uždavinį, siekiama užtikrinti savivaldybės finansinių išteklių subalansavimą ir patikimo finansų valdymo principų – ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo bei skaidrumo laikymąsi. <u>Produkto vertinimo kriterijai:</u> - Savivaldybės tarybos narių skaičius. - Suorganizuotų tarybos posėdžių, komitetų posėdžių skaičius. - Valstybės tarnautojų skaičius savivaldybėje. - Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, savivaldybėje skaičius. Lėšų efektyvaus naudojimo kontrolė (pateiktas Savivaldybės tarybai išvadų skaičius, atliktų auditų ir patikrinimų skaičius, audituotų subjektų skaičius, audituota savivaldybės biudžeto asignavimų suma, audito turto vertė, audito rekomendacijų įgyvendinimo procentas. Nustatytais atvejais pateiktos išvados Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui).	

Produkto vertinimo kriterijai:

Igyvendintų priemonių skaičius.

02 uždavinys. Sudaryti sąlygas kokybiškai įgyvendinti Savivaldybės funkcijas seniūnijose.

Igyvendinamam uždaviniui numatoma užtikrinti efektyvią 14 Šilalės rajono savivaldybėje esančių seniūnijų veiklą. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teises ir savo funkcijų įgyvendinimą.

Siekama nuolat informuoti bendruomenę apie seniūnijų veiklą, gyventojus konsultuoti jiems rūpimais klausimais, rengti gyventojų apklausas seniūnijos valdymo klausimais, gerinti seniūnijos įvaizdį bei siekiama sudaryti sąlygas seniūnijų darbuotojams dalyvauti seminaruose, pagal finansines galimybes tobulinti kvalifikacijos kėlimo kursuose, plėsti informacinių technologijų naudojimą seniūnijose.

Priemonė skirta visų seniūnijų administracijos veiklos išlaidoms apmokėti.

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnio 7 dalimi (Seniūnai su jo, kaip seniūnaičio, veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka savivaldybės administracija, gali būti skiriama išmoka, už kurią atsiskaitoma ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Šios išmokos dydį ir atsiskaitymo tvarką nustato tos savivaldybės taryba.) numatoma skirti lėšų seniūnaičių veiklos išlaidoms kompensuoti.

Pagal Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. sausio 31 d. sprendimą Nr. T1-2 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės seniūnaičių išmokų su seniūnaičio veikla susijusioms išlaidoms skyrimo, naudojimo ir atsiskaitymo už jas tvarkos aprašo patvirtinimo“ seniūnaičiui skiriama ne didesnė kaip 14,49 Eur per mėnesį dydžio išmoka, už kurią atsiskaitoma ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

Produkto vertinimo kriterijai:

1. Seniūnijų skaičius.
2. Seniūnijų darbuotojų skaičius.
3. Seniūnaičių skaičius.

03 uždavinys. Užtikrinti prisiimtų paskolų grąžinimą ir palūkanų mokėjimą.

Šilalės rajono savivaldybės administracija, siekdama mažinti finansinių įsipareigojimų dydį, siekia grąžinti paskolas bei mokėti palūkanas pagal patvirtintus paskolų grąžinimo grafikus bei pagal galimybes mažinti bendrą Savivaldybės įsiskolinimą. Savivaldybės skolinimosi poreikis planuojamas ir finansuojamas laikantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybių skolinimosi limitų. Lėšų poreikis paskoloms grąžinti ir palūkanoms mokėti suplanuotas pagal pasirašytas paskolų sutartis bei įvertinus numatomą papildomą skolinimąsi.

Produkto vertinimo kriterijai:

Finansinių įsipareigojimų vykdymo pagal pasirašytas sutartis arba patvirtintus grafikus procentas.

04 uždavinys. Užtikrinti kitų lėšų tikslinį panaudojimą.

Biudžeto sandaros įstatyme yra numatyta, kad Savivaldybės biudžete gali būti sudaromas Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas, kuris turi būti ne didesnis kaip vienas procentas patvirtintų Savivaldybės biudžeto asignavimų sumos. Jos naudojamos tik toms reikmėms, kurios nenumatytos sudarant ir tvirtinant Savivaldybės biudžetą.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą. Šios lėšos naudojamos tik

ekstremaliosioms situacijoms ir (arba) ekstremaliesiems įvykiams likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies apmokėti, pagal savivaldybių tarybų nustatytas taisykles.

Taip pat sudaromas Mero fondas, kurio lėšos naudojamos remiantis Šilalės rajono savivaldybės mero fondo sudarymo, fondo dydžio naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašu, patvirtintu Savivaldybės tarybos sprendimu. Mero fondo lėšos naudojamos reprezentacijos reikmėms.

Planuojami seminarai, mokymai Savivaldybės tarybos nariams ir Administracijos darbuotojams, siekiant didinti kompetencijų, susijusių su priskirtų funkcijų vykdymu, lygį.

Savivaldybių asociacijos mokestis skaičiuojamas 0,03 proc. nuo Savivaldybės biudžeto išlaidų.

Vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 21 d. sprendimu Nr. T1-48, kiekvienais metais neplanuotoms švietimo, kultūros ir kitoms priemonėms skiriama ne daugiau kaip 1,5 procento Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo tobulinimo programos (programos kodas Nr.1) lėšų, atsižvelgiant į patvirtintas Programos lėšas.

Lėšos gali būti skiriamos:

1. švietimo, kultūros ir sporto renginiams, jų dalyvių, kolektyvų išvykoms, kurių nebuvo galima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą, organizuoti;
2. gyventojų, nevyriausybinų organizacijų reikmėms, kurių nebuvo galima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą, tenkinti;
3. finansinei paramai konkrečioms religinių bendruomenių priemonėms;
4. savivaldybei ar fiziniams asmenims priklausančių patalpų ir kitų statinių nenumatytiems avariniams, skubiems remonto darbams, kurių nebuvo galima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą, finansuoti;
5. Savivaldybės administracijos išlaidoms, susijusioms su teismų sprendimų vykdymu, padengti;
6. Šilalės rajono rašytojų, dailininkų ir kitų kultūros ir meno darbuotojų kūrybai paremti;
7. neplanuotoms Šilalės rajono savivaldybę reprezentuojančioms kultūros priemonėms įgyvendinti;
8. kitoms reikmėms, kurių nebuvo galima numatyti sudarant ir tvirtinant rajono savivaldybės biudžetą bei vykdant priimtus rajono Savivaldybės tarybos sprendimus.

Savivaldybės administracijos ir seniūnijų pastatų ir patalpų renovacija ir plėtra. Poreikis įgyvendinti šią priemonę yra labai didelis.

Produkto vertinimo kriterijai:

Korupcijos prevencijos patikrinimų skaičius.

Mero fondo panaudojimo procentas.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų panaudojimo procentas.

Administracinių pastatų, kuriuose atlikti remonto darbai, skaičius.

Savivaldybių asociacijos mokesčio panaudojimo procentas.

02	Užtikrinti savivaldybės institucijų ir įstaigų dirbančiųjų administracinius gebėjimus, didinant viešojo administravimo efektyvumą
----	--

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Igyvendinant šį tikslą, siekiama stiprinti valdžios ir piliečių tarpusavio ryšius, užtikrinti palaikyti tikslingą komunikaciją su gyventojais ir žiniasklaida, užtikrinti tarptautinių ryšių priemonių įgyvendinimą, patirties pasidalijimą ir užsienio šalių supažindinimą su Šilalės rajono savivaldybe.

Igyvendinant šį tikslą siekiama didinti Savivaldybės veiklos efektyvumą ir stiprinti tarybos narių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kompetencijas ir gebėjimus.

Igyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai

01 uždavinys. Kelti Tarybos narių, Savivaldybės administracijos bei seniūnijų darbuotojų kvalifikaciją

Lietuvos Respublikos vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimo Nr. 1176 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“ 1.4 papunkčiu patvirtintas Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų sąrašas:

1. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai yra šie:

1.1. kibernetinis saugumas;

1.2. asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas ir valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos teikiamų paslaugų skaitmeninimas;

1.3. profesinė etika ir korupcijos prevencija;

1.4. analizės ir pagrindimo kompetencijos stiprinimas;

1.5. komunikacijos kompetencijos stiprinimas;

1.6. užsienio kalbos.

2. *Inter alia* įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai yra šie:

2.1. lyderystės kompetencijos stiprinimas;

2.2. strateginis organizacijos valdymas;

2.3. inovacijų diegimas organizacijoje;

2.4. pokyčių valdymas;

2.5. žmogiškųjų išteklių valdymas;

2.6. veiklos procesų valdymas.

Igyvendinant pirmąjį uždavinį „kelti Tarybos narių, Savivaldybės administracijos bei seniūnijų darbuotojų kvalifikaciją“ įgyvendinama Tarybos narių bei valstybės tarnautojų mokymosi strategija, siekiant didinti valstybės tarnautojų veiklos efektyvumą.

Kiekvienais metais iki kovo 1 d. parengiamas ir patvirtinamas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, mokymų planas. Mokymų plano įgyvendinimo ataskaita už praėjusius kalendorinius metus parengiama iki kitų metų vasario 1 d. Valstybės tarnautojų mokymui lėšos, atsižvelgiant į Valstybės tarnybos įstatymo 46 straipsnio nuostatą, planuojamos ne mažiau kaip 1 procentas ir ne daugiau kaip 5 procentai valstybės tarnautojams darbo užmokesčiui nustatytų asignavimų.

Produkto vertinimo kriterijai:

Asmenų, per metus kėlusių kvalifikaciją, dalis procentais.

02 uždavinys. Diegti Savivaldybės administracijoje modernias informacines sistemas, plėsti e-paslaugų spektrą bei mažinti administracinę naštą gerinant darbo sąlygas.

Savivaldybės administracija siekia tobulinti savivaldybės įstaigų vidaus administravimą, gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo kokybę, informacinių sistemų bei elektroninių paslaugų spektrą.

Igyvendinant antrąjį uždavinį, modernizuojant darbo vietas, diegiant naujas modernias informacines sistemas ir pan. siekiama, kad visi darbuotojai turėtų geras darbo sąlygas.

Igyvendinamu tikslu siekiama: atnaujinti Savivaldybės ir biudžetinių įstaigų techninę ir programinę kompiuterinę įrangą; vystyti finansų ir dokumentų valdymo, viešųjų paslaugų teikimo

Igyvendinant projektą „Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Tauragės regiono savivaldybėje. I etapas“ bus sukurta Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo procesų (procedūrų) kokybinių ir kiekybinių pasiekimų vertinimo sistema.

Šilalės rajono savivaldybės interneto svetainės www.silale.lt skyriuje/rubrikoje „Lygių galimybių įgyvendinimas savivaldybėje“ patalpinti pirminę informaciją apie lygių galimybių ir moterų ir vyrų lygių galimybių įgyvendinimą Lietuvoje. Nuolat viešinti kitą informaciją, susijusią su lygių galimybių ir moterų ir vyrų lygių galimybių priemonių įgyvendinimu tiek Lietuvoje, tiek savivaldybėje. Atsakingas Personalo ir ūkio skyrius.

Produkto vertinimo kriterijai:

Kompiuterinės technikos atnaujinimo vienetų skaičius.

Modernizuotų ir įsigytų informacinių sistemų skaičius.

Užbaigtų mokymų su naujai įdiegtomis informacinių/technologinių sistemomis skaičius.

Parengtų (atnaujintų) strateginio planavimo dokumentų vienetų skaičius.

Elektroniniu būdu gautų prašymų skaičius.

Elektroniniu būdu išsiųstų atsakymų skaičius.

Atliktų teisės aktų analizių skaičius.

Administracinę naštą mažinančių pakeistų teisės aktų skaičius.

Įvertintų naujų teisės aktų projektų skaičius.

Pateikta informacija apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą Administracijos direktoriui (per metus) skaičius.

Renginiuose, skatinančiuose moterų ir vyrų lygybę bei diskriminacijos mažinimą darbo rinkoje, dalyvavę asmenys.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas

Igyvendinus šioje programoje išskeltus tikslus ir užsibrėžtus uždavinius, bus maksimaliai suderinti bendruomenės interesai ir valstybės politika. Pagerės Savivaldybėje dirbančių specialistų darbo sąlygos, pakils jų kvalifikacija bei padidės kompetencija, ženkliai pagerės piliečių aptarnavimas bei jų informavimas. Pagerės teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų kokybė, paslaugos bus suteikiamos per trumpesnę laiką. Efektyviai valdant savivaldybės finansinius įsipareigojimus bus užtikrintas savivaldybės, kaip patikimo kreditoriaus, vardas, bus sudarytos sąlygos tolimesniam skolinimuisi pagal poreikį, tai sudarys sąlygas savivaldybės paslaugų plėtrai. Sprendimai bus tobulesni ir iš esmės bus pagerinta paslaugų kokybė. Savivaldybės veikla taps efektyvesnė ir viešesnė.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas ir t.t.

**APLINKOS APSAUGOS IR GERŲ SANITARIJOS IR HIGIENOS SĄLYGŲ
UŽTIKRINIMO GYVENAMOJE APLINKOJE PROGRAMOS (NR. 02) APRAŠYMAS**
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28.

Programos pavadinimas	Aplinkos apsaugos ir gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimo gyvenamoje aplinkoje programa	Kodas	02
Programos parengimo argumentai	Šilalės rajono savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, kasmet tvirtina Aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą. Tačiau šios programos finansinių išteklių nepakanka įgyvendinti visoms aplinkosauginėms priemonėms, todėl savivaldybėje rengiama Aplinkos apsaugos programa, kuri apima ne tik Aplinkos apsaugos rėmimo specialiojoje programoje patvirtintas priemones, bet ir papildomas, finansuojamas iš kitų šaltinių.		

	Gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimas gyvenamojoje aplinkoje vykdomas įgyvendinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 35, 36, 37, 41, 42 punktus, 16 straipsnio 2 dalies 35 ir 36 punktus ir kitus teisės aktus. Programa reikalinga siekiant užtikrinti gyventojų apsaugą nuo gyvūnų užkrečiamųjų ligų ar traumų pavojaus, neigiamo poveikio nuo triukšmo gyventojų sveikatai ir gyvenimo kokybei. Taip pat siekiant užtikrinti gerų higienos ir sanitarijos reikalavimų laikymąsi viešojo poilsio vietose gyvenviečių teritorijose, įgyvendinant reikalavimus, susijusius su kapinių tvarkymu ir priežiūra bei laidojimu jose, siekiant užtikrinti gyventojų teises į švarią ir saugią gyvenamąją aplinką bei gyventojų apsaugą nuo nelaimingų atsitikimų vandens telkiniuose.
Prioritetas	Savivaldybės valdymo kokybės užtikrinimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Užtikrinti sveiką, švarią aplinką bei racionalų gamtos išteklių naudojimą, išsaugoti kraštovaizdžio savitumą, biologinę įvairovę, užtikrinti gyvenamosios aplinkos švaros ir higienos reikalavimų vykdymą, gyventojų apsaugą nuo triukšmo, pasiutligės ir kitų užkrečiamųjų ligų, graužikų, nariuotakojų ir kitų neigiamų veiksnių žmonių gyvenamojoje aplinkoje plitimo.
Programa	Tęstinė

	Programos tikslo pavadinimas
01	Tobulinti atliekų tvarkymo sistemą ir gamtinę aplinką
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Aplinkos apsauga – tai aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdamas ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius. Aplinkosaugos turinį sudaro vandens, oro, žemės gelmių, dirvožemio, augalijos, gyvūnijos, landšafto pagrįstas ir protingas naudojimas bei jų apsauga. Vienas iš pagrindinių aplinkosaugos tikslų šalyje – užtikrinti tinkamą aplinkos kokybę visiems gyventojams ir sudaryti sąlygas darniai teritorijų plėtrai. Įgyvendinamu uždaviniu numatoma vykdyti įvairias aplinką tausojančias priemones (atliekų surinkimas, aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių įgyvendinimas) bei saugoti ir gerinti Šilalės rajono savivaldybės kraštovaizdį. Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys 01 uždavinys. Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa Šį uždavinį įgyvendinant, siekiama kompensuoti aplinkai padarytą žalą, projektuoti gamtos saugos objektus, jų statybą, rekonstrukciją, remontą, šalinti aplinkos taršos šaltinius, įgyvendinti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, priemones, numatytas Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme, kurios pagal Lietuvos Respublikos savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymą gali būti finansuojamos šios programos lėšomis, aplinkosauginį švietimą. Gautos lėšos iš mokesčių už medžiojamųjų gyvūnų išteklius (savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa) bus naudojamos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencijos klausimams spręsti. Aplinkos apsaugos programoje taip pat numatomos lėšos, skirtos tvarkyti vandens telkinių pakrantes, parkus – sukuriamos švari aplinka, palankios sąlygos poilsiui gamtoje. Bus šalinami aplinkos taršos židiniai, vykdomas antrinių žaliavų tvarkymas ir kontenerių aikštelių	

įrengimas.

Visuomenės švietimas ir mokymas aplinkosaugos klausimais.

Šilalės rajono savivaldybė, kaip ir kiekvienais metais, dalyvauja, inicijuoja ar organizuoja, pasitelkdama kitas organizacijas, įvairias akcijas, skirtas Žemės dienai ar Dienai be automobilio, pavasario gyvenamosios ir kitoms rekreacinės aplinkos švarinimo talkoms vykdyti, perka priemones, skirtas švarinimo darbams atlikti.

Spaudinių (laikraščių ar žurnalų), knygų aplinkosaugine tema įsigijimas.

Planuojama dalinai aprūpinti spauda ekologine tematika rajone esančias mokyklas bei bibliotekas.

Švietimo įstaigoms užprenumeruojami laikraščiai, žurnalai aplinkosaugine tema.

Pakuočių atliekų (plastiko, popieriaus, kartono, metalo) surinkimo iš gyvenamųjų namų kvartalų priemonių (konteinerių) įsigijimas.

Vadovaujantis Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšų naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. D1-94 „Dėl Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo ir Tarybos darbo reglamento patvirtinimo“, reikalinga aprūpinti visus Šilalės rajono savivaldybės individualių valdų savininkus apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekomis skirtais rūšiavimo konteineriais. Teikiant dotacijas savivaldybėms aplinkos taršos mažinimui ir taršos prevencija apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekomis sumažės neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai, bus užtikrinamas tęstinis aplinkos apsaugos efektas.

Želdynų ir želdinių apsauga, tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimas, želdinių veisimas.

Želdinių įsigijimas, transportavimas.

Kaip ir kiekvienais metais rajono Savivaldybė iš aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų planuoja įsigyti sodinukų rajono Savivaldybės teritorijos apsodinimui, kraštovaizdžio formavimui arba sodinukų atsodinimui iškirštų želdinių vietoje.

Savivaldybė organizuoja aplinkos monitoringo, prevencinių, aplinkos atkūrimo priemonių įgyvendinimą.

Produkto vertinimo kriterijai:

Finansuotų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo projektų, kartografinės ir kitos medžiagos, reikalingos Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo reikalavimams vykdyti, įsigijimo skaičius.

Sutvarkytų atliekų kiekis, kai teršėjas nežinomas (t).

Įgyvendintų programų skaičius.

Vykdomų prevencinių priemonių skaičius.

Įsigytų atliekų surinkimo ir rūšiavimo priemonių skaičius.

Įgyvendintų taršos mažinimo priemonių skaičius.

Sutvarkytų rekreacinių teritorijų skaičius.

Pastatytų aplinkosaugos objektų, įsigytų įrenginių skaičius.

Visuomenės aplinkosauginis švietimas (rajono švietimo ugdymo įstaigų skaičius).

Atliktų vandens tyrimų skaičius.

02

Gerinti aplinkos kokybę, sukuriant švarią ir saugią visuomenės aplinką

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Siekiant padaryti Šilalės rajono savivaldybės ir ypač miesto teritoriją kiek galima švaresnę ir tvarkingesnę, planuojama vykdyti apleistų savivaldybės – tiek esančių Šilalės mieste, tiek ir kaimų seniūnijose – teritorijų tvarkymą. Užtikrinti ir išsaugoti parkų bei įvairių žaliųjų plotų vietų savivaldybėje tinklą.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys.

	01 uždavinys. Užtikrinti viešųjų erdvių priežiūrą ir atliekų tvarkymo sistemą Igyvendinant šį uždavinį siekiama formuoti savivaldybės įvaizdį, išsaugoti ir puoselėti gamtinę aplinką, sudaryti sąlygas gyventojams ilsėtis. Bus atliekami šienavimo darbai, prižiūrimi bei naujai kuriami želdynai. Želdynų priežiūra, tai medžių ir krūmų sodinimas, genėjimas, avarinių medžių kirtimas.
	<u>Produkto vertinimo kriterijai:</u> Pasodintų želdinių skaičius. Avarinių situacijų prevencijos dėka likviduotų padarinių kiekis (avarinės būklės medžių pašalinimo skaičius); Želdinių, apdorotų repelentais, aptvertų tvoromis ar apsauginėmis juostomis, plotas.
03	Gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimas gyvenamojoje aplinkoje

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Saugi, švari ir komfortiška gyvenamoji aplinka yra vienas svarbiausių veiksnių norint pasiekti rajono gyventojų skaičiaus didėjimo. Todėl siekiama, kad žmonės savo gyvenamojoje aplinkoje jaustųsi saugūs, būtų vykdoma gyventojų ir jų būstų apsauga nuo gyvūnų platinamų užkrečiamųjų ligų ar traumų pavojaus, neigiamo triukšmo poveikio gyventojų sveikatai ir gyvenimo kokybei. Taip pat siekiama užtikrinti gerų higienos ir sanitarijos reikalavimų laikymąsi viešojo poilsio vietose, gyvenviečių teritorijose, įgyvendinant reikalavimus, susijusius su kapinių tvarkymu ir priežiūra bei laidojimu jose, siekiama užtikrinti gyventojų teises į švarią, ramią ir saugią gyvenamąją aplinką bei gyventojų apsaugą nuo nelaimingų atsitikimų vandens telkiniuose.

Užtikrinti teisę į saugią gyvenamąją aplinką nuo gyventojams žalingų veiksnių ir reiškinių yra viena svarbiausių bet kurios valstybės pareigų. Gerų sanitarijos ir higienos sąlygų užtikrinimas gyvenamojoje aplinkoje yra vykdomas pagal šiuos kriterijus:

- savivaldybei pavaldžių institucijų, atsakingų už Savivaldybės teritorijos sanitariją, darbo kontrolę;
- juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančių teritorijų sanitarijos ir tvarkos kontrolę;
- naminių gyvūnų (šunų, kačių, paukščių ir kt.) priežiūros ir reguliavimo kontrolę;
- dezinfekcijos ir deratizacijos darbų organizavimas gyvenamųjų namų rūsiuose, visuomeniniuose pastatuose ir atliekų kaupimo teritorijose;
- triukšmo prevencija Šilalės rajono savivaldybės viešosiose vietose;
- oro kokybės valdymas Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys.

01 uždavinys. Užtikrinti teisę į saugią gyvenamąją aplinką nuo gyventojams žalingų veiksnių ir reiškinių.

Savivaldybei pavaldžių institucijų, atsakingų už Savivaldybės teritorijos sanitariją, darbo kontrolę.

Šis uždavinys įgyvendinamas kontroliuojant, kaip Šilalės rajono savivaldybei pavaldžių įstaigų, Šilalės rajono savivaldybės administracijos filialų (seniūnijų) atsakingi asmenys vykdo jiems priskirtų teritorijų švaros ir apsaugos nuo užkrečiamųjų ligų reikalavimus.

Įgyvendinant šį uždavinį siekiama sukurti ir išlaikyti saugią ir švarią gyvenamąją ir viešųjų erdvių aplinką rajono gyventojams ir lankytojams. Šilalės rajono savivaldybės administracijos Teisės ir viešosios tvarkos skyriaus sanitarijos inspektorius, vadovaudamasis Šilalės rajono savivaldybės sanitarijos ir higienos taisyklėmis (Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. balandžio 26 d. sprendimas Nr. T1-140 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimo“), kontroliuoja, kaip savivaldybei pavaldžių institucijų atsakingi asmenys įgyvendina švaros, sanitarijos ir higienos reikalavimus jiems priskirtose teritorijose.

Šio uždavinio įgyvendinimui papildomos lėšos nenumatomos. Darbo užmokestis yra mokamas iš Savivaldybės administracijos lėšų.

Juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančių teritorijų sanitarijos ir tvarkos kontrolė.

Igyvendinant šį uždavinį kontroliuojama, kaip rajono gyventojai, įmonės, įstaigos, organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys laikosi švaros ir tvarkos reikalavimų savo gyvenamosios aplinkos ar įmonės kiemuose, taip pat vykdydami prekybinę veiklą, atlikdami statybos ir remonto darbus, prižiūrėdami jiems priklausančius statinius ir kitas veiklas.

Šiuo uždaviniu siekiama užtikrinti gyventojų teisę į švarią ir saugią aplinką nuo užkrečiamųjų ligų ir tokių žalingų sveikatai veiksnių kaip triukšmas, oro užterštumas, poveikio. Šio uždavinio objektai yra – gatvės, skverai, aikštės, parkai, paplūdimiai, pramogų ir poilsio organizavimo vietos, sporto aikštynai, kapinės, automobilių stovėjimo aikštelės, garažų teritorijos, viešieji tualetai, buitinių atliekų surinkimo ir nukenksminimo vietos, sąvartynai ir kitos Savivaldybės teritorijos, taip pat gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo vietos, kiemai, vaikų žaidimo aikštelės, sporto aikštynai, visuomeninis kelių transportas, stotys ir stotelės.

Naminių gyvūnų (šunų, kačių, paukščių ir kt.) priežiūros ir reguliavimo kontrolė.

Šiuo uždaviniu siekiama užtikrinti tinkamą ūkinių gyvūnų, gyvūnų augintinių priežiūrą, mažinti beglobių gyvūnų skaičių, užtikrinti saugumą. Netvarkingai laikomi gyvūnai gali tapti nelaimingų atsitikimų, avarių priežastimis. Neatsakingas gyvūnų veisimas arba gyvūnų laikymas netinkamomis sąlygomis, sukelia ne tik diskomfortą kaimyninių valdų gyventojams, tačiau taip pat tampa užkrečiamųjų ligų plitimo ar traumų priežastimis. Benamiai gyvūnai gali platinti įvairias ligas bei kelti tiesioginį pavojų gyventojams, todėl yra nuolat organizuojamas benamių gyvūnų gaudymas, užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimas bei gyvūnų laikymo taisyklių kontrolė.

Dezinsekcijos ir deratizacijos darbų organizavimas gyvenamųjų namų rūsiuose, visuomeniniuose pastatuose, atliekų kaupimo teritorijose ir užkrečiamųjų ligų židiniuose, tvarkymo ir valymo darbai rizikos taškuose.

Vienas didžiausių užkrečiamųjų ligų plitimo šaltinių yra netvarkingi gyventojų būstai, daugiabučių namų rūšiai, kiemai. Dažnai asmenys, neturintys socialinių įgūdžių, nesilaiko higienos taisyklių, dėl tam tikrų psichologinių problemų kaupia savo namuose atliekas, dėl to tokie būstai, rūšiai, kiemai ir kitos teritorijos tampa masiškais nariuotakojų veisimosi židiniais. Siekiant apsaugoti šių ir kaimyninių valdų gyventojus, taikomos teisinio poveikio priemonės ir organizuojami tokių būstų ar teritorijų tvarkymo, valymo dezinfekcijos ir deratizacijos darbai.

Triukšmo prevencijos priemonių įgyvendinimas Šilalės rajono teritorijoje.

Šiuo uždaviniu siekiama įgyvendinti triukšmo prevencijos priemones, kurios padėtų valdyti aplinkos triukšmą, mažinti jo neigiamą poveikį gyventojų sveikatai ir gyvenimo kokybei.

Kiekvienais metais yra atliekami triukšmo matavimai Šilalės rajono savivaldybės gyvenamosiose teritorijose, pagal seniūnų pateiktas rekomendacijas ir pagal poreikį matuojamas triukšmas Šilalės rajono savivaldybės tyliosiose zonose, atliekamas gautų rezultatų analizavimas, vertinimas.

Oro kokybės valdymas Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje.

Šiuo uždaviniu siekiama užtikrinti veiksnių bei priemonių pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai mažinimo, kai aplinkos oro užterštumo lygis viršija pavojaus slenkstį, bei priemonių, skirtų gerinti aplinkos oro kokybę Šilalės rajono savivaldybėje, įgyvendinimą.

Šilalės rajono savivaldybėje yra periodiškai atliekami oro kokybės tyrimai, pagal pasirinktas analizes. Gauti rezultatai yra analizuojami, vertinami lyginant su bendraisiais rodikliais Lietuvos Respublikoje.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Atliktų sanitarinių patikrinimų skaičius per metus;
- Sugautų bešeimininkių gyvūnų skaičius per metus;
- Atliktų dezinfekcijos ir deratizacijos darbų skaičius per metus.
- Atliktų triukšmo matavimo skaičius, atlikimo dažnis.

Numatomas programos tikslo įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus šį tikslą, pagerės gyventojų apsaugos nuo užkrečiamųjų ligų, traumų ir nelaimingų atsitikimų užtikrinimas. Be to, bus užtikrinama gyventojų teisė į saugią ir švarią aplinką.

Susiję įstatymai:

Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 35, 36, 37, 41, 42 punktai, 16 straipsnio 2 dalies 35 ir 36 punktai; Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 239-3 straipsnis, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-946 „Dėl Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. V-55 „Dėl Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo“, Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. balandžio 26 d. sprendimas Nr. T1-140 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimo“, Šilalės rajono tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimas Nr. T1-46 „Dėl Šilalės miesto ir rajono savivaldybėje esančių miestelių ir gyvenviečių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, Šilalės rajono tarybos 2015 m. spalio 29 d. sprendimas „Dėl Šilalės rajono savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių, aprašų, susijusių su kapinių tvarkymu, priežiūra ir laidojimu jose, patvirtinimo“, Šilalės rajono tarybos 2006 m. rugsėjo 4 d. sprendimas Nr. T1-1195 „Dėl Triukšmo prevencijos Šilalės rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo“, Šilalės rajono tarybos 2008 m. kovo 27 d. sprendimas „Dėl Šilalės miesto ir rajono gyvenamųjų ir bendrojo naudojimo patalpų bei inžinerinių įrenginių naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

**ŠILALĖS RAJONO VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS PRIEŠGAISRINĖS
APSAUGOS PROGRAMOS (NR. 03) APRAŠYMAS**
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (276635940) kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, 33.

Programos pavadinimas	Šilalės rajono viešosios tvarkos ir visuomenės priešgaisrinės apsaugos programa	Kodas	03
Programos parengimo argumentai	Programa parengta, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme savivaldybėms perduotą valstybinę priešgaisrinės saugos bei savarankišką dalyvavimo ir bendradarbiavimo užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant prevencijos programas funkcijas, siekiant užtikrinti gyventojų saugumą, vykdyti prevencinę veiklą stabdant narkotikų plitimą, nusikalstamumo didėjimą ir gaisringumo mažinimą. Padėti Šilalės rajono savivaldybės įmonėms ar įstaigoms, kurios dalyvauja ekstremaliųjų situacijų ir ekstremalių įvykių šalinime, įsigyti reikiamos technikos ir/ar įrankių, kitaip pagerinti jų pasirengimą. Programa parengta siekiant užtikrinti rajono gyventojų saugumą, rajono priešgaisrinės tarnybos darbo organizavimą. Šilalės rajono policijos komisariatas, vykdydamas savo funkcijas, organizuoja patruliavimą viešose vietose, užtikrina eismo saugumą, tiria nusikalstamas veikas, įgyvendina prevencines programas.		
Prioritetas	Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Įgyvendinant ją greitai ir efektyviai sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių, užtikrinti viešąją tvarką, užtikrinti gyventojų saugumą vaizdo technikos pagalba, įgyvendinti saugios visuomenės koncepciją Šilalės rajone.		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
01	Greitai ir efektyviai sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių, užtikrinti viešąją tvarką, užtikrinti gyventojų saugumą vaizdo technikos pagalba, įgyvendinti saugios visuomenės koncepciją Šilalės rajone
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (toliau –SPT) gesina gaisrus, gelbsti žmonių gyvybę, sveikatą, turtą, atlieka kitus pirminius gelbėjimo darbus. Vykdo gaisrų prevencijos priemones ir	

remdamasi gaisrų analize dalyvauja savivaldybės skelbiamose priešgaisrinės saugos programose. Organizuoja SPT darbuotojų taktines pratybas bei užsiėmimus. SPT saugo įvairių nuosavybės formų turtą nuo gaisrų, vykdo pirminius gelbėjimo ir civilinės saugos darbus stichinių nelaimių, katastrofų, gamybinių avarijų ir nelaimingų atsitikimų metu, teikia pagalbą rajono organizacijoms ir gyventojams ekstremalių situacijų atvejais, kol atvyks Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgos, vadovauja gaisro gesinimo darbams. Bendradarbiauja su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Šilalės priešgaisrine gelbėjimo tarnyba, rajono seniūnijomis, Savivaldybės administracija, kitomis rajono įstaigomis ir įmonėmis sprendama priešgaisrinės saugos klausimus ir organizuoja pasirengimą ekstremalioms situacijoms, o prireikus likviduoja jų padarinius.

Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šilalės rajono policijos komisariato bendradarbiavimas su Šilalės rajono savivaldybe, siekiant įgyvendinti bendrus uždavinius gerinant gyventojams teikiamų paslaugų kokybę teisėtvarkos srityje.

Pagrindiniai tikslai numatyti Ekstremalių situacijų komisijos posėdyje, kuris vyko 2018 m. balandžio 17 d., kai buvo nustatyta, kad įmonės/įstaigos kurios dalyvauja ir (ar) padeda atlikti ekstremaliųjų situacijų ar ekstremaliųjų įvykių šalinimo darbus neturi (ar joms trūksta) įrankių, aprangos, elektros generatorių elektros tiekimui užtikrinti. Šie trūkumai, taip pat buvo nustatyti civilinės saugos pratybų metu. Padėti Šilalės rajono įmonėms/įstaigoms užtikrinti betarpišką ir sklandų įmonių ir įstaigų darbą.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas du uždaviniai.

01 uždavinys. Teikti gyventojų saugumo užtikrinimo funkcijas

Viešoji tvarka priklauso nuo esamos kriminogeninės būklės. Didžiausią nusikalstamų veikų skaičių sudaro vagystės, neblaivių asmenų nusikalstama veika, viešosios tvarkos pažeidimai. Viešosios tvarkos pažeidimų Šilalės rajone daugiausia fiksuojama kur yra didžiausia gyventojų koncentracija, tai – Šilalės mieste, Kvėdarnos, Pajūrio, Kaltinėnų, Laukuvos miesteliuose, masinėse žmonių susibūrimo vietose, laisvalaikio praleidimo vietose, vasaros metu prie vandens telkinių, todėl tikslinga prevencines programas organizuoti būtent šiose vietose ir neblaivių bei rizikos grupės asmenų atžvilgiu.

Priešgaisrinių tarnybų veikla priklauso nuo technikos paruošimo, darbuotojų aprūpinimo specifine apranga, batais, moderniomis vandens žarnomis, negendančiais automobiliais. Jų veiklai reikalingi cheminiai elementai, kurie naudojami dangų valymui, pavojingų cheminių medžiagų surinkimui.

02 uždavinys teikti pagalbą įrangos įsigijimui savivaldybės įmonėms ir įstaigoms, kurios dalyvauja ekstremaliųjų situacijų ar ekstremaliųjų įvykių šalinime

Įvykus ekstremaliai situacijai ar ekstremaliam įvykiui Šilalės rajono tarnybos, kurios dalyvauja šių įvykių šalinime dažnai neturi reikiamos įrangos ar įrankių ekstremaliai situacijai suvaldyti. Reikalingi įrankiai ir įranga situacijai pagerinti.

Siekiant pagerinti Šilalės rajono įmonių/įstaigų pasiruošimą šalinti susidariusias ekstremalias situacijas reikia įsigyti įrangos tiesioginiam darbui t.y. elektros generatorių, vandens sisternos, vandens žarnų, kabelių, jungiklių ir t.t.

Produkto vertinimo kriterijai:

1. Nelaimingų atsitikimų gaisruose skaičius.
2. Įsigytos įrangos ir priemonių skaičius.

02	Užtikrinti viešąjį saugumą
	Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Mažinti nusikalstamumą Šilalės rajone ir skatinti visuomenės aktyvumą, pilietiškumą, bendradarbiavimą su policijos ir savivaldos darbuotojais nusikalstamumo ir teisės pažeidimų prevencijos srityje. Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys. 01 uždavinys. Įgyvendinti nusikaltimų ir kitų teisės aktų pažeidimų prevencines priemones Siekiant aukštesnės prevencinių priemonių kokybės Šilalės rajono policijos komisariatas kartu su Savivaldybės administracija rengia ir vykdo prevencines programas, kurių tikslas – ne tik padėti policijai užtikrinti tvarką ir žmonių saugumą, bet ir paremti finansiškai. Skleisti saugios kaimynystės idėjas ir skatinti gyvenamųjų vietovių bendruomenės steigti saugios kaimynystės grupes. Vykdyti centralizuotas ir vietines prevencines priemones, siekiant užkardyti nusikalstamas veikas, ypač susijusias su smurtiniais nusikaltimais vienkiemiuose, bei užtikrinti senyvo amžiaus žmonių saugumą. Savivaldybės lėšomis įsigytos radiolokacinio greičio matavimo prietaisas su reikalinga įranga. Produkto vertinimo kriterijai: 1. Materialinės žalos Šilalės rajono gyventojams išaiškintų atvejų skaičius. 2. Nepilnamečių padarytų nusikaltimų išaiškintų atvejų skaičius.
03	Darbuotojų išlaikymas ir darbo sąlygų gerinimas
	Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Šilalės rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba vykdo gaisrų gesinimo, gelbėjimo ir kitus darbus, taip pat atlieka prevencinį darbą. Atliekamų funkcijų vykdymui savo žinioje turi 5 ugniagesių komandas, kurios yra išdėstytos po vieną Laukuvoje, Kaltinėnuose, Upynoje, Pajūryje ir Kvėdarnoje. Savivaldybė prisideda prie tarnybos išlaikymo lėšomis. Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys. 01 uždavinys Savivaldybės priešgaisrinės tarnybos darbo organizavimas ir jos išlaikymas Priešgaisrinė tarnyba yra dalinai išlaikoma iš savivaldybės biudžeto. Skiriamos lėšos pagal galimybes naudojamos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. Darbuotojai aprūpinami darbui reikalingomis priemonėmis. Sudaryti tinkamas darbuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sąlygas. Siekama atnaujinti gaisrinių automobilių parką, renovuojant turimus gaisrinius automobilius, įsigyti įrangos ir priemonių, reikalingų tiesioginiam darbui (radijo ryšio priemonės, įvairaus diametro gaisrinės žarnos ir kt.). Produkto vertinimo kriterijai: 1. Dirbančių darbuotojų skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Igyvendinus programoje numatytus tikslus, uždavinius ir priemones, Šilalės rajonas taps patogesnis ir jaukesnis gyventojams bei svečiams. Pagerės infrastruktūros kokybė, patikimumas, bus sukurta aukštesnė gyvenimo kokybė.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas ir t.t.

SVEIKATOS APSAUGOS PROGRAMOS (NR. 04) APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (301523693); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius), 1. Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 34.

Programos pavadinimas	Sveikatos apsaugos programa	Kodas	04
Programos parengimo argumentai	Šia programa siekiama užtikrinti kokybišką Šilalės rajono gyventojų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrą, sveikatos politikos įgyvendinimą savivaldybės lygiu. Programa numato efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, tikslingai paskirstyti lėšas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms ir sveikatos priežiūrai, atlikti sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimą, gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, nustatyti sveikatos priežiūros įstaigų modernizavimo ir infrastruktūros gerinimo prioritetus. Realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytos savivaldybių savarankiškosios funkcijos – pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas); savivaldybių sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai		
Prioritetas	Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Plėtoti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, gerinant jų infrastruktūrą ir sudarant sąlygas medicinos personalo išlaikymui		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
01	Užtikrinti efektyvią ir modernią sveikatos apsaugą Šilalės rajono savivaldybėje
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Įgyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai. 01 uždavinys. Formuoti visuomenės sveikos gyvensenos nuostatas ir ugdyti gyvenimo įgūdžius Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsnis reglamentuoja Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos vykdymą. Bendras Savivaldybės sveikatos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių finansavimas. Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio 1.2 papunktį, iš rajono Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo	

specialiosios programos mokesčių už aplinkos taršą bei mokesčių už valstybinius gamtos išteklius, reikia skirti 20 % surinktų lėšų sveikatos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymui.

Savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba nustato Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo prioritetus ir aprobuoja savivaldybės visuomenės sveikatos programų projektus.

Konkurso būdu parenkami ir finansuojami sveikatos projektai, kurie skatina stiprinti visuomenės sveikatą, vykdo užkrečiamųjų ligų, neinfekcinių ligų profilaktiką ir kontrolę, psichikos ligų, priklausomybių ir savižudybių prevenciją, aplinkos kokybės rodiklių stebėseną ir pan.

Vadovaudamasi Stebimu Lietuvos maudyklų sąrašu, savivaldybė kiekvienais metais vykdo maudyklų vandens kokybės stebėseną.

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatyme reglamentuojama savivaldybių institucijų kompetencija triukšmo valdymo srityje. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimais nustatytos tyliosios zonos ir triukšmo prevencijos zonos savivaldybės teritorijoje, atliekami akustiniai triukšmo matavimai kontroliniuose taškuose. Atlikti tyrimai objektyviai patvirtina gyvenamosios aplinkos kokybės rodiklius, leidžia įvertinti aplinkos veiksnių poveikio dydį gyventojų sveikatai ir priimti reikiamus sprendimus kenksmingam aplinkos poveikiui sumažinti.

02 uždavinys. Užtikrinti efektyvias visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas

Viena iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų – savivaldybės sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas.

Vykdamas sveikatinimo projektus siekiama saugoti ir stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą, mažinti sergamumą ir mirtingumą dėl labiausiai paplitusių priežasčių, skatinti visuomenės aktyvų dalyvavimą sveikatinimo veikloje.

02

Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo gerinimo ir teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų modernizavimo rėmimo programos įgyvendinimui

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Šilalės rajone veikia asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurių steigėjas yra Savivaldybė, tai viešosios įstaigos: 3 ambulatorijos, 2 pirminės sveikatos priežiūros centrai, Šilalės rajono ligoninė. Kaimo gyventojus aptarnauja kaimo medicinos punktai ir procedūriniai kabinetai. Sveikatos priežiūros paslaugas teikia ir kitų steigėjų sveikatos priežiūros įstaigos: individualios įstaigos, uždarnosios akcinės bendrovės. Kai kurios privačios sveikatos priežiūros įstaigos rajono gyventojams teikia ir nemokamas paslaugas, finansuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto: tai UAB „Ambulansas“ Šilalės greitosios medicinos pagalbos skyrius, UAB „Šilalės šeimos gydytojo praktika“, IĮ „D. Ugintienės BPG kabinetas“, UAB „Šilalės psichikos sveikatos ir psichologinio konsultavimo centras“ bei kitos.

Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui didelės įtakos turi socialiniai pokyčiai ir demografinė situacija. Siekdama užtikrinti tinkamą ir prieinamą sveikatos priežiūrą nustatytų kategorijų gyventojams, Savivaldybė gali remti sveikatos priežiūros paslaugas, kurių sąrašą ir teikimo tvarką nustato Savivaldybės taryba. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 48 straipsnis reglamentuoja Savivaldybių remiamą sveikatos priežiūrą.

Asmens sveikatos priežiūros įstaigų finansavimas už suteiktas pacientams paslaugas iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų nėra pakankamas, kelinti metai nėra skiriama pakankamai lėšų įsigyti naujos modernios gydymo ir diagnostikos įrangos, galinčios padėti užtikrinti aukšto lygio, atitinkančias Europos Sąjungos reikalavimus, Higienos normas, paslaugas. Didėja išlaidos asmens sveikatos priežiūros įstaigų išlaikymui – už komunalines paslaugas, vandenį, šildymą, skalbinių skalbimą ir kita, moderniai medicininei įrangai įsigyti lėšų lieka labai mažai. Daugiau įstaigos lėšų naudojant paslaugų kokybei gerinti, įrangai atnaujinti nelieta galimybių didinti medicinos personalo atlyginimų.

Ne visos sveikatos priežiūros paslaugos pakankamai finansuojamos PSDF biudžeto lėšomis, kartais gyventojams tenka paslaugų laukti ilgą laiką (pav. dantų protezavimo paslaugos kai kurioms gyventojų grupėms, kuriems paslauga kompensuojama PSDF lėšomis). Ne visos sveikatos priežiūros paslaugas nemokamai gali gauti neapdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu (pagrindė tokiems gyventojams nemokamai teikiama tik būtinoji pagalba). Kai kuriais atvejais savivaldybės gali paremti neapdraustųjų ar socialiai remtinų sveikatos priežiūrą.

Igyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai.

01 uždavinys Atnaujinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, diegti šiuolaikines medicinos ir laboratorines technologijas

Programos įgyvendinimui įstaigos numato naudoti savo lėšas ar ketina dalyvauti konkursuose paramai gauti iš kitų finansavimo šaltinių.

Remiamos tos Sveikatos priežiūros įstaigos, kurios nepakankamai turi savo lėšų numatomai priemonei įgyvendinti:

- modernių ryšio ir informacijos priemonių įsigijimas asmens sveikatos priežiūros įstaigose;
- kaimo medicinos punktų, pirminio ir antrinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatų, patalpų renovacija, modernizavimas;
- naujų modernių diagnostikos ir gydymo technologijų diegimas;
- asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, tobulinimasis, žinių atnaujinimas;
- transporto priemonių, kai jos yra viena iš pagrindinių darbo priemonių paslaugai užtikrinti, atnaujinimas ir remontas;
- kitų priemonių, kurios reikalingos, kad asmens sveikatos priežiūros įstaiga atitiktų higienos normas ir kitus teisės aktus, užtikrinančius įstaigos teisėtą veiklą, finansavimas.

02 uždavinys Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų žmogiškuosius išteklius, sudarant sąlygas pritraukti ir išlaikyti medicinos specialistus

Sparčiai kintant medicinos technologijoms, medicinos personalas privalo nuolat tobulintis, atnaujinti savo žinias, tam reikalingos nemažos investicijos. Suteikti galimybę medicinos darbuotojams nuolat tobulintis, atnaujinti savo žinias įvairiuose kursuose ir mokymuose.

Finansuoti kokybiškai parengtus projektus, skirtus sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų profesiniam tobulinimui, gydytojų specialistų, kurių trūksta sveikatos priežiūros įstaigoms ir kurie baigę mokslus ir įgiję reikiamą kvalifikaciją, sugrįžti dirbti į Šilalės rajono sveikatos priežiūros įstaigas.

Remti jaunų medicinos specialistų, grįžtančių ar atvykstančių ilgesniam laikui dirbti Šilalės rajono sveikatos priežiūros įstaigose, būsto įsigijimą, transporto priemonės įsigijimą ar suteikti vienkartinę piniginę išmoką – paramą (dydį paramos nustato Savivaldybės taryba).

Produkto vertinimo kriterijai:

1. Gyventojų, galinčių gauti sveikatos priežiūros paslaugą naujos įrangos pagalba, skaičius;
2. Medicinos darbuotojų, kurie dalyvavo kvalifikacijos kėlimo ar kituose mokymuose, skaičius. Mokymuose dalyvauti suteikiamos lygios galimybės visiems, nesuteikiant prioriteto pagal lytį;
3. Įsigytos naujos įrangos pritaikymo praktikoje galimybės;
4. Paremtų jaunų specialistų skaičius;
5. Gavusių finansinę paramą sveikatos priežiūros paslaugoms gyventojų skaičius.

03	Stiprinti ir kryptingai plėtoti visuomenės sveikatos priežiūros veiklą
----	--

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys.

01 uždavinys. Užtikrinti Šilalės rajono visuomenės sveikatos biuro veiklą

Visuomenės sveikatos biuro veiklos tikslas ir uždavinys – rūpintis savivaldybės gyventojų visuomenės sveikata ir ją stiprinti, teikti nespecializuotas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybės gyventojams, gerinti gyventojų sveikatos rodiklius (mažinti sergamumą, ligotumą, invalidumą; sudaryti prielaidas ilgesniam ir sveikesniam gyvenimui, įtraukti bendruomenę į sveikatinimo veiklą, mažinti socialinius sveikatos netolygumus).

Visuomenės sveikatos biuras vykdo sveikatos priežiūrą tik savivaldybės įsteigtose mokyklose, veikiančiose savivaldybės teritorijoje. Vykdamas sveikatos priežiūrą mokyklose padedama mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą, organizuojamos ir įgyvendinamos priemonės, susijusios su ligų ir traumų profilaktika.

Savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T1-180 nustatytas visuomenės sveikatos biuro didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 14, nes pasikeitė visuomenės sveikatos priežiūros finansavimo sąlygos.

Atsižvelgiant į nuolat mažėjantį mokinių skaičių bei galiojančius teisės aktus, Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T1-242 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 28 d. sprendimo Nr. T1-14 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Šilalės rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, nustatyta, kad miesto gyvenamosiose vietovėse visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje pareigybė (38 valandų darbo krūvis per savaitę) steigama nuo 601 iki 900 mokinių skaičiaus, o kaimo gyvenamosiose vietovėse – steigama nuo 301 iki 500 mokinių skaičiaus. Užimamų etatų skaičius yra koreguojamas pagal mokinių skaičių.

Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo 10 straipsnis įpareigoja savivaldybes organizuoti savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną. Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka, t.y. nuolat tikslingai stebėti, analizuoti ir vertinti visuomenės sveikatos būklę ir ją veikiančius sveikatos rizikos veiksnius, remiantis objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti vietinės visuomenės sveikatos prevencijos priemones. Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą) vykdo visuomenės sveikatos biuras teisės aktų nustatyta tvarka.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 33 straipsnis nurodo, kad Visuomenės sveikatos stiprinimas apima sveikatos mokymą, informacijos apie sveiką gyvenseną skleidimą, sveikos gyvensenos propagavimą, formavimą ir nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą. Įgyvendindamas visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, visuomenės sveikatos biuras formuoja aktyvų visuomenės požiūrį į sveiką gyvenseną ir sveikatos apsaugos nuostatas, ieško ir taiko labiausiai priimtinus metodus ir formas mokant bendruomenę sveikatingumo įgūdžių, bendradarbiauja su sveiką gyvenseną propaguojančiomis organizacijomis.

Siekiant teikti kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybės gyventojams, turi būti mažinama administracinė našta, užtikrintas tinkamas paslaugų organizavimas ir pakankamas Visuomenės sveikatos biuro veiklos finansavimas, nuolat gerinamos specialistų darbo sąlygos, renovuojamos ir modernizuojamos patalpos, atnaujinama techninė bei technologinė bazė, todėl kiekvienais metais savivaldybės biudžeto lėšomis papildomai finansuojama biuro veiklos programa.

Siekiant mažinti administracinę naštą, nuo 2016 m. atsisakyta sveikatos priežiūros specialistų popierinių ataskaitų, teikiamų apie mokinių sveikatos būklę, kadangi duomenys buvo tiesiogiai suvedami į Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą.

Nuo 2018 metų birželio 1 d. duomenys, susiję su bendrojo ugdymo įstaigas lankančio vaiko sveikatos pažymėjimu, visose asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkomi elektroniniu būdu, išskyrus vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas (darželius), kurių sveikatos pažymėjimo duomenis numatoma kaupti 2019-2020 metais.

Žalingi įpročiai (piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinių medžiagų vartojimas), socialinės problemos, tokios kaip bedarbystė, menkos pragyvenimo lėšos, socialinės integracijos problemos, gyvenamojo būsto neturėjimas, negebėjimas spręsti savo socialinių problemų yra

04 Mažinti sergamumą užkrečiamosiomis ligomis Šilalės rajone

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Šilalės rajone sergamumas infekcinėmis ligomis taip pat ir tuberkulioze nemažėja. Sergamumą užkrečiamosiomis ligomis mažinti reikėtų išnaudojant visas priemones ir visas galimybes, reikėtų remti profilaktinių priemonių taikymą gyventojų aplinkoje. Viena iš efektyviausių profilaktinių priemonių – skiepai nuo įvairių infekcinių susirgimų, taip pat profilaktiniai gyventojų patikrinimai dėl susirgimų infekcinėmis ir užkrečiamosiomis ligomis (tuberkulioze, ŽIV, hepatitais, venerinėmis ligomis, pedikulioze). Sveikatos apsaugos ministerija patvirtino DOTS programą, numatyta DOTS kabinetų veikla. DOTS kabinetas yra savivaldybės kabinetas ir jo veikla išlaikoma iš savivaldybės biudžeto lėšų.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomi 2 uždaviniai.

01 uždavinys. Mažinti sergamumą infekcinėmis ir užkrečiamosiomis ligomis, sudarant sąlygas pasiskiepyti nuo kai kurių ligų (hepatitų, meningito, žarnyno užkrečiamųjų ligų ir kitų).

Mirtingumas nuo meningito didelis visame pasaulyje, ypač tarp kūdikių ir jaunesnio amžiaus vaikų. Didžiausią pavojų kelia žaibinė meningito forma, kuri neretai baigiasi ir mirtimi nepaisant ir taikomo skubaus ir intensyvaus gydymo. Ko gero vienintelė efektyvi priemonė apsaugoti nuo šio susirgimo būtų skiepai.

Kiek lengvesnė ir ne tokia pavojinga užkrečiamoji liga yra virusiniai hepatitai bei žarnyno infekciniai susirgimai, tačiau šie susirgimai taip pat reikalauja ilgo, sudėtingo gydymo, gali palikti pasekmes visam gyvenimui. Šių susirgimų taip pat galima išvengti skiepijant gyventojus ypač vaikus.

02 uždavinys. Mažinti sergančių atsparia medikamentams tuberkuliozės forma skaičių, mažinti tuberkuliozės recidyvų skaičių, trumpinti gydymo nuo tuberkuliozės laiką taikant tiesiogiai stebimą trumpalaikį gydymą.

Sergantieji sunkia tuberkuliozės forma ir ypač atvirkta tuberkuliozės forma gydomi stacionare iki to laiko kuomet liga tampa nepavojinga aplinkiniams, tačiau gydymas dar turi būti tęsiamas ir tai kartais užtrunka ilgą laiką ypač jei pacientai pertraukinėja gydymą, vaistus vartoja nereguliariai, vaistų vartojimo metu piktnaudžiauja alkoholiu, gyvena antisanitarinėse sąlygose, maitinasi nereguliariai, nekokybišku maistu. Išvykę iš stacionaro privalo gydymą tęsti pagal savo gyvenamąją vietą prižiūrint šeimos gydytojo ir savivaldybės DOTS kabineto slaugytojos. Kai kurie ligoniai neadekvačiai vertina situaciją, nesusitaiko su tuo, kad vaistus reguliariai teks vartoti ilgą laiką ir parvykus iš ligoninės į namus ir gydymą savavališkai nutraukinėja taip sudarydami sąlygas išsivystyti lėtinei ligos eigai ar išsivystyti atspariai medikamentams tuberkuliozės formai. Norint spręsti šį uždavinį, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-815 „Dėl Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014-2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“ 1 priedo „Tuberkuliozės profilaktikos, diagnostikos ir gydymo efektyvumo didinimo krypties aprašas“ 23.5 papunkčiu, Šilalės rajono savivaldybės taryba 2016 m. gegužės 31 d. sprendimu Nr. T1-176 „Dėl tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso paslaugų kabineto (savivaldybės DOTS kabineto) įsteigimo ir laikinųjų DOTS paslaugų teikimo“ įpareigojo viešąją įstaigą Šilalės pirminės sveikatos priežiūros centrą įsteigti Šilalės rajono savivaldybės tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso paslaugų kabinetą (Savivaldybės DOTS kabinetą) ir organizuoti šio kabineto veiklą teisės aktų nustatyta tvarka.

Šis kabinetas paslaugas teikia viso rajono gyventojams, o ne tik prie VŠĮ Šilalės PSPC prisirašiusiems gyventojams. Šioms paslaugoms teikti bei šio kabineto veiklai užtikrinti ir vykdyti

lėšų iš PSDF biudžeto nėra skirta ir nėra numatyta. VšĮ Šilalės PSPC DOTS kabineto slaugytojos pareigybę bei jos veiklą finansuoja VšĮ Šilalės PSPC DOTS kabineto slaugytojos pareigybę bei kabineto veiklą finansuoja VšĮ Šilalės PSPC savo įstaigos lėšomis nors paslauga teikiama viso rajono gyventojams ir kabinetas yra Savivaldybės DOTS kabinetas. Šio kabineto veiklą turi užtikrinti, lėšas (finansavimą) kabineto veiklai turi skirti Savivaldybė iš Savivaldybės biudžeto. Norint spręsti šį uždavinį sveikatos apsaugos ministerija patvirtino DOTS..... DOTS – tai savivaldybės.

Produkto vertinimo kriterijai:

Savivaldybės biudžeto lėšomis paskiepytų gyventojų skaičius.

Savivaldybės DOTS kabinete paslaugą gavusių skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

- pagerėjusi sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, pagerėjęs sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas savivaldybės gyventojams;
- pagerėjusi bendruomenės sveikata ir susiformavęs atsakingas požiūris į savo ir bendruomenės sveikatą;
- pagerėjusi gyvenimo kokybė socialinės rizikos šeimose, sumažėjęs vaikų, apgyvendinamų vaikų globos įstaigose, skaičius;
- suaktyvėjęs sergančiųjų TB išaiškinamumas, jų nukreipimas gydytis bei aktyvus gydymo tęstinumas;
- sumažėjęs sergamumas užkrečiamosiomis ligomis;
- pagerėjęs įvairių rajono institucijų, vykdančių alkoholio, tabako ir nuo kitų psichotropinių medžiagų priklausomybių prevenciją bei kontrolę, visuomeninių organizacijų ir bendruomenės tarpusavio bendradarbiavimas;
- sumažėjęs psichotropinių medžiagų vartojimas, padidėjęs besigydančiųjų nuo priklausomybių įvairioms psichotropinėms medžiagoms Šilalės rajono gyventojų skaičius;
- pagerėjęs gyventojų sveikatos raštingumas sveikos gyvensenos ir psichotropinių medžiagų vartojimo klausimais;
- pagerėjusi rizikos grupės asmenų sveikatos būklė, sveikatos raštingumas bei gyvenimo kokybė;
- kasmet didėjantis rizikos grupės asmenų, dalyvaujančių valstybinėse prevencinėse programose, skaičius;
- mokinių žinių apie sveiką gyvenseną pagerėjimas;
- mokinių sveikatos rodiklių pagerėjimas bei sveikatos sutrikimų sumažėjimas;
- surinktų visuomenės sveikatos rodiklių dalis (100 procentų) nuo suplanuotų surinkti rodiklių kiekio;
- atlikta visuomenės sveikatos rodiklių analizė, kuri pateikta rajono bendruomenei, politikams;
- mažėjanti administracinė našta Visuomenės sveikatos biure;
- organizuojamos priemonės bus neutralios lyties aspektu;
- Visuomenės sveikatos biuro veiklos teigiamas vertinimas visuomenėje;
- gyventojai bus apsaugoti nuo oro, vandens, kitos aplinkos užterštumo, bus vykdoma triukšmo prevencija.

Susiję įstatymai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, kiti Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai.

KULTŪROS UGDYMO IR ETNOKULTŪROS PUOSELĖJIMO PROGRAMOS (NR. 05)
APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras (193027124); Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka (190348032); Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus (300148621); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras, 29. Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 31. Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus, 30.

Programos	Kultūros ugdymo ir etnokultūros	Kodas	05
------------------	--	--------------	-----------

pavadinimas	puoselėjimo programa		
Programos parengimo argumentai	Programa parengta siekiant kryptingai vykdyti valstybės bei savivaldybės kultūros politiką. Šiandien tradicinis savivaldos kultūros politikos supratimas (kultūra kaip laisvalaikio užimtumo, meninės kūrybos, paveldo išsaugojimo ir kt. raiška) Europos Sąjungoje keičiasi, atverdamas naujas galimybes plėtoti tarptautinius santykius, skatinti kūrybines inovacijas, išnaudoti Europos finansavimo programas, vertinti kultūros (kūrybinių industrijų) indėlį į socialinę ir ekonominę plėtrą. Programoje numatytais priemonėmis siekiama sudaryti sąlygas savivaldybės gyventojams susipažinti su šiuolaikinėmis bei tradicinėmis profesionalaus ir mėgėjų meno (muzikos, teatro, dailės, šokio, kt.) kryptimis, jaunųjų menininkų pasiekimais ir veikla, ugdyti gyventojų etninę savimonę vykdant numatytas edukacines programas, siekiama skatinti gyventojų domėjimąsi regiono istorine praeitimi, kultūriniu paveldu, užtikrinti jo apsaugą ir aktualizuoti visuomenės poreikiams. Aktyvinant meno mėgėjų kolektyvų veiklą bei nevyriausybinių organizacijų kultūrinių programų rėmimą, skatinamas bendruomenės užimtumas, mažinami negatyvūs visuomenės veiksmi. Taip pat ši programa apima gyventojų bendrosios kultūros ugdymą ir etnokultūros puoselėjimą, dalyvavimą kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir t.t.		
Prioritetas	Konkurencingos verslo aplinkos kūrimas ir turizmo skatinimas		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Ugdyti išsilavinusią ir kultūrą puoselėjančią bendruomenę socialiai saugioje aplinkoje.		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
01	Išsaugoti ir populiarinti regiono kultūros paveldą ir tradicijas, skatinti visuomenės dalyvavimą kultūroje, didinti kultūros ir viešosios informacijos prieinamumą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Atsižvelgiant į Lietuvos kultūros pokyčių reikmes, esamą kultūros būklę ir reiškinius, darančius įtaką nacionalinės kultūros raidai, būtina išsaugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą, skatinti kūrybinę veiklą ir meno įvairovę, sudaryti visuomenei sąlygas dalyvauti kultūroje ir ją vartoti. Kultūros paveldo srityje svarbus yra jo atnaujinimas, pritaikymas turizmo reikmėms. Integravus juos į bendrą sistemą, sukūrus pakankamą lauką, kultūros bei istorinio paveldo objektai taptų prieinami lankyti, leistų multiplikuoti pravažiuojančių bei atvykstančių turistų srautus. 2018 m. Šilalės rajone veikė šios krašto etninę kultūrą puoselėjančios įstaigos: Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras ir jam priklausantys 5 filialai (Kaltinėnų, Kvėdarnos, Laukuvos, Upynos kultūros namai, Atviras jaunimo centras), kino tinklas; Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejus ir jam priklausantys: Kazimiero Jauniaus klėtelė, Dionizo Poškos Baublių muziejus; Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka su 23 filialais. Kultūros centrui priklausantys filialai vykdo veiklą seniūnijose: Kaltinėnų kultūros namai – Kaltinėnų, Palentinio seniūnijose; Kvėdarnos kultūros namai – Kvėdarnos, Žadeikių	

seniūnijose; Laukuvos kultūros namai – Bilionių, Laukuvos seniūnijose; Upynos kultūros namai – Upynos, Bijotų seniūnijose; Centras veiklą vykdo Šilalės miesto, Šilalės kaimiškojoje, Traksėdžio, Pajūrio, Didkiemio seniūnijose.

Folkloro kolektyvų tobulėjimą ir veiklos aktyvumą paskatino dalyvavimas 2012 m., 2014 m. 2016 m. 2018 m. Dainų švenčių Folkloro dienos programose, prieš ją specialistų surengtos apžiūros-konsultacijos, taip pat rajono atstovų dalyvavimas respublikiniuose renginiuose: vaikų ir moksleivių – liaudies kūrybos atlikėjų – konkurse „Tramtatulis“, moksleivių folklorinių šokių varžytuvėse „Patrepsynė“ ir kituose.

2018 m. Kultūros centre veikė 20 meno mėgėjų kolektyvų, juose dalyvavo 253 dalyviai. Kultūros centras organizavo visų Valstybinių švenčių ir įžymių datų minėjimų renginius.

2018 m. rajone veikė 3 suaugusiųjų/mišrūs folkloro ansambliai – „Veringa“ (Šilalė), „Retro“ (Kvėdarna), Kaltinėnų kultūros namų folkloro ansamblis, 4 vaikų – „Smuokiuka“ ir „Gers smuoks“ (Šilalė), „Ūpa usbuons“ (Kvėdarna), „Dūzginėlis“ (Laukuva), Žadeikių pagrindinės mokyklos vaikų folkloro ansamblis. Juose dalyvauja per 80 suaugusiųjų ir 100 vaikų. 2018 m. veikė vaikų, jaunimo, merginų ir suaugusių liaudiškų šokių kolektyvai. Aktyviai etninės kultūros vyksmą papildė 8 liaudiškos muzikos kapelos, liaudies instrumentų ansambliai (kanklių), mėgėjų teatrai ir kiti liaudies meno kolektyvai.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys.

01 uždavinys. Puoselėti krašto etninės kultūros tradicijas ir paveldą, užtikrinti autentiškų papročių ir amatų tęstinumą

Šilalės rajonas pasižymi kultūrinėmis bei istorinėmis tradicijomis, čia veikia daug kultūros objektų. Tačiau pastaruoju metu tapo aktualu įvertinti kultūros objektų tinklą, atsižvelgiant į vietos bendruomenės kultūrinės iniciatyvas, naujai besiformuojančius kultūros objektų finansavimo principus. Bendruomenės kultūrinėms iniciatyvoms plėtotis gerą pagrindą sudaro projektinės veiklos galimybės. Tai, be jokios abejonės, siejama su kultūros darbuotojų kvalifikacijos kėlimu bei tobulinimu, naujų įgūdžių bei patirties įgijimu, administracinių gebėjimų ugdymu.

Šilalės rajono etninės kultūros plėtros programos parengimas ir įgyvendinimas. Etninės kultūros plėtros Šilalės rajone 2018- 2020 metų programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T1-68 „Dėl Šilalės rajono etninės kultūros plėtros programos patvirtinimo“.

Numatyti Šilalės rajono etninės kultūros plėtros programos įgyvendinimo tikslai:

- užtikrinti etninės kultūros vertybių kaupimą, ilgalaikį išsaugojimą ir populiarinimą;
- puoselėti regiono ir krašto etnografinį savitumą, papročių bei tradicijų autentiškumą, perimamumą, sklaidą, stiprinti etninės kultūros vertybių svarbos suvokimą visuomenėje;
- sudaryti sąlygas tyrinėti, saugoti, plėtoti etninę kultūrą rajone bei užtikrinti specialistų tobulinimosi galimybes;
- koordinuoti kultūros, švietimo įstaigų, tautodailininkų veiklą etninės kultūros srityje.

Programos tikslams įgyvendinti numatomi uždaviniai:

- užtikrinti etninės kultūros vertybių įrašymą į Tradicinės kultūros vertybių registrą, aprašų parengimą bei vertybių apskaitą, informacijos sklaidą;
- sudaryti sąlygas vykdyti etninės kultūros lauko tyrimus, publikuoti sukaupią medžiagą;
- skatinti svarbių etninės kultūros datų (Etnografinių regionų metų, kt.), įvykių minėjimą ir sklaidą;
- sudaryti sąlygas etninės kultūros šaltinių ir katalogų (publicistinių, garso, vaizdo, skaitmeninių) leidybai bei sklaidai;
- įtraukti moksleivius ir pedagogus į tradicinių renginių organizavimą, lauko tyrimus,

panaudojant kultūros įstaigų parengtas edukacines programas ir kitas priemones;

- skatinti vaikų ir jaunimo etninės kultūros stovyklas, šventes, kursus, tradicinių amatų, žaidimų mokymąsi, tarmių vartojimą, dalyvavimą vaikų ir moksleivių – liaudies kūrybos atlikėjų – konkurse „Tramtatulis“ bei moksleivių folklorinių šokių varžytuvėse „Patrepsynė“ ir kt.;
- sudaryti sąlygas steigti ir veikti vaikų bei suaugusiųjų folkloro ansambliams, etninę kultūrą puoselėjančioms bendruomenėms, kitoms visuomeninėms grupėms, organizacijoms;
- sudaryti sąlygas tobulinti etninės kultūros specialistų (kultūros įstaigų darbuotojų, pedagogų, folkloro ansamblių vadovų, instrumentalistų, tautodailės meistrų ir kt.) kvalifikaciją;
- koordinuoti rajono tautodailininkų (amatininkų, liaudies meistrų) veiklą, bendradarbiavimą su rajono ir respublikos kultūros bei švietimo įstaigomis, panaudojant jų darbus bei patirtį renginiuose, edukacinėse programose.

Programos lėšos panaudojamos: renginiams, eksponatų, techninių priemonių, muzikos instrumentų įsigijimui, edukacinių programų įgyvendinimui.

Įamžinant reikšmingus asmenis, Bijotuose jau tradiciškai organizuojamas „Poezijos pavasaris“ ir įteikiama Dionizo Poškos premija už išleistas knygas, kuriose atspindimi etniniai motyvai, lietuviškos tradicijos ir istorinė tautos atmintis.

Igyvendindamas UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją, Kultūros centras dalyvauja Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kuruojamoje valstybinėje programoje „Tradicinės kultūros tautinių vertybių registras“, kurios svarbiausi aprašai pateikiami Lietuvos liaudies kultūros centro kuruojamai valstybinei programai – Nematerialaus kultūros paveldo sąvadui. Šios programos įgyvendinimui būtinos papildomos lėšos, specialios archyvavimo sąlygos.

Folkloro ansambliai, Šilalės rajono savivaldybės dėka, periodiškai papildo savo inventorių arba įsigyja naujų muzikos instrumentų, kostiumų, tačiau visiškas kolektyvų aprūpinimas reprezentatyviomis darbo priemonėmis, autentiška apranga ir išvykoms būtinu transportu dar nėra įmanomas dėl nepakankamo finansavimo.

Šilalės rajono muziejuose sukaupta keli tūkstančiai eksponatų, atspindinčių Šilalės krašto tradicinę kultūrą, unikalių nuotraukų, rankraščių, tautodailės kūrinių ir kita. Muziejus turi eksponatų saugyklą, tačiau ji dar ne visiškai atitinka reikalavimus, neturi šiuolaikinės saugyklų įrangos, užtikrinančios šių vertybių išsaugojimą, nepakanka lėšų vertingiems eksponatams įsigyti, turimiems konservuoti ir restauruoti.

Trūksta mūsų krašto etninę kultūrą propaguojančių leidinių. Panaudojant sukaupą medžiagą, siūloma kasmet išleisti istorijos, kultūros paveldo ar etninės kultūros leidinį.

Būtina daugiau dėmesio ir lėšų skirti tautodailės studijų, klubų, būrelių ir pan. steigimui bei plėtočiai rajono kultūros ir švietimo įstaigose, įtraukiant kuo daugiau vaikų ir jaunimo į nuolatinį tradicinių amatų ir verslų perėmimą, atgaivinimą, populiarinimą.

Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių kompleksas (bažnyčia, varpinė, šventoriaus tvora) yra regioninio reikšmingumo kultūros paveldo objektas. Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčia – seniausia medinė bažnyčia Šilalės rajone. Bažnyčios vertingųjų savybių pobūdis: dailės (lemiantis reikšmingumą, svarbus), architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, retas), sakralinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus). Išlikusių Požerės bažnyčios altorių (įrengti 4) dekoru stilistika leidžia kalbėti apie retai pasitaikantį XVIII a. vietos drožėjų darbą, pasižymintį aukšta medžio drožinių technika.

Investicinio projekto įgyvendinimo metu numatoma atlikti Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso – bažnyčios, varpinės, šventoriaus tvoros tvarkymo darbus bei pritaikyti kompleksą visuomenės poreikių tenkinimui. Projekto ekonominis naudingumas grindžiamas tuo, kad išsaugojus kultūros paveldo objektų kompleksą ir sudarius sąlygas jį lankyti turistams bei vietos gyventojams, būtų užtikrintas pakankamas lėšų srautas jo išlaikymui.

Atlikus investiciniame projekte numatytus Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių

komplekso tvarkymo darbus, Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios kompleksas taps patrauklesniu turistiniu objektu bei prisidės prie Lietuvos medinio kultūros paveldo sklaidos ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio valstybėse, prisidės prie vietinių ir užsienio turistų švietimo apie Žemaitijos ir Lietuvos istoriją. Be to, sutvarkytoje bažnyčioje, jos teritorijoje numatoma vykdyti bendruomenei skirtus kultūrinius renginius bei edukacines veiklas. Tai savo ruožtu pagerins bendruomenės socialinį, kultūrinį gyvenimą, kuris teigiamai atsilieps Požerės miestelio socialinei aplinkai.

Šilalės rajono religinių bendruomenių rėmimo ir nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos programos įgyvendinimas.

Religinių bendruomenių rėmimo ir nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos Šilalės rajone 2016- 2018 metų programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T1-310 „Dėl Šilalės rajono religinių bendruomenių rėmimo ir nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos programos 2016 -2018 m.“.

Minėta programa skirta sukurti sistemą, pagal kurią tradicinės religinės bendruomenės ir nekilnojamojo kultūros paveldo objektų valdytojai, registruoti juridiniai asmenys: viešosios įstaigos, biudžetinės įstaigos, visuomeninės organizacijos ir kiti juridiniai asmenys, susiję su nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga, galėtų gauti iš Savivaldybės paramą valstybės ir Šilalės rajono savivaldybės saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams, kultūros paveldo objektų apsaugos techninių priemonių įrengimui ir neatidėliotiniams saugojimo darbams, tyrimams, konservavimui, restauravimui, religinės bendruomenės poreikiams naudojamiems pastatams restauruoti ir remontuoti, juose esančioms vertybėms išsaugoti, aplinkos priežiūrai ir kitoms reikmėms.

Priemonę sudaro konkurso būdu atrinkti ir iš dalies finansuoti religinių bendruomenių projektai. Įgyvendinant šią priemonę numatomi šie uždaviniai:

- ugdyti visuomenės bendrąją kultūrą, puoselėti etnokultūrą, saugoti kraštovaizdį ir kultūros vertybes;
- skatinti religines bendruomenes, nekilnojamojo kultūros paveldo valdytojus spręsti bendruomenės socialines, kultūrines, dorovines problemas;
- iš dalies finansuoti Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje esančių religinėms bendruomenėms, nekilnojamojo kultūros paveldo valdytojams priklausančių pastatų remonto, archeologinio paveldo grėsmės pašalinimo ir šių objektų pritaikymo bendruomenės poreikiams darbus;
- bendradarbiauti su religinėmis bendruomenėmis, su nekilnojamojo kultūros paveldo objektų valdytojais, saugojant bažnytinį meną, archeologines, istorines, memorialines ir kitas vertybes, didinti bendruomenės socialines, ekonomines, kultūrines galimybes;
- remti moralines vertybes puoselėjančią, švietėjišką nekilnojamojo kultūros paveldo valdytojų, religinių bendruomenių veiklą.

Produkto vertinimo kriterijai:

Paramą gavusių religinių bendrijų skaičius.

Etnokultūros renginių lankytojų skaičius.

Organizuotų etnokultūros renginių skaičius.

Projektų, finansuotų iš Savivaldybės biudžeto skaičius.

Sutvarkytų piliakalnių skaičius.

Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius.

02	Skatinti kultūros paslaugų plėtrą bei modernizuoti kultūros įstaigų infrastruktūrą
-----------	---

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Kultūros centras yra biudžetinė įstaiga, ugdomi, puoselėjanti pilietinę dvasinę ir tautinę

savimone, kūrybinius sugebėjimus, organizuojanti pramoginius renginius, mėgėjų meninę veiklą, etnokultūrą, kino rodymą, teatrinę veiklą, tenkinanti gyventojų kultūrinius poreikius.

Kultūros centras organizuoja prioritetinių kultūros programų įgyvendinimą, atsižvelgdamas į rajono gyventojų poreikius ir tradicijas, organizuoja šventes, vakarones, diskotekas, susitikimus su įžymiais žmonėmis, plėtoja kultūrą ir pramogas, puoselėja etninę kultūrą, užsiima estetiniu žmonių lavinimu.

Šilalės mieste ir rajone švietėjišką, informacinę, kraštotyrinę veiklą vykdo 24 bibliotekos iš jų: Viešoji biblioteka ir kaimo filialai – Bijotų, Bilionių, Didkiemio, Girdiškės, Jomantų, Kaltinėnų, Kvėdarnos, Gineikių, Jucaičių, Laukuvos, Obelyno, Pagrybio, Pajūralio, Pajūrio, Palentinio, Požerės, Šiauduvos, Tenenių, Traksėdžio, Tūbinių, Upynos, Žadeikių, Žvingių.

Čia siekiama kuo efektyviau suteikti įvairaus amžiaus gyventojams reikiamą informaciją ir ugdyti meilę knygai ir jos kūrėjams. Rengiamos įvairios knygų bei kitos parodėlės. Suteikiama galimybė naudotis kompiuteriais, internetiniu ryšiu, skaityti periodinius leidinius ir kitus spaudinius.

Gerinant veiklos kokybę ir atsižvelgiant į vartotojų poreikius ir informacinių technologijų sklaidą, kompiuterizuoti visi pagrindiniai bibliotekos veiklos procesai: dokumentų komplektavimo ir apskaitos, darbo su vartotojais, buhalterinės apskaitos. Bibliotekos vartotojai aptarnaujami elektroniniu būdu.

Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejus renka, saugo, veža restauruoti, eksponuoja kultūros vertybes. Renka medžiagą apie žymius mūsų rajono žmones, paminklus, bažnyčias, šventes, kraštotyrininkus. Šio tikslo uždavinys kaupti, saugoti ir populiarinti muziejines vertybes. Muziejuje sudaromi archeologijos, etnografijos, numizmatikos ir istorijos eksponatų rinkiniai. Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejus ekspozicijoms nuo 2006 m. turi naujas patalpas, kuriose nuolat atnaujinant eksponuojami archeologijos ir etnografijos eksponatai. Čia eksponuojami neolito laikotarpio akmeniniai kirviai, V-XII a. ginklai ir įvairūs papuošalai (žalvariniai žiedai, sagės, apyrankės, geležinių iečių ir kalavijų liekanos); namų apyvokos daiktai, amatininkų darbo įrankiai, apavas, apšvietimo priemonės.

Kalbininko kunigo Kazimiero Jauniaus klėtelės-muziejaus trijose patalpose atkurta senoji Jaunių šeimos gyvenimo butis. Stenduose sukaupia istorinė medžiaga apie kalbininką, jo artimuosius. Muziejaus teritorijoje atkurtas šulinys, yra autentiškas tvarto-daržinės pastatas. Teritorija aptverta tvora, būdinga šiam kaimui senovėje.

2005 m. Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejuje buvo sukaupiti 12503 eksponatai, 2006 m. – 14335 eksponatai, 2012 m. – 15807, 2018 m. – 22238 eksponatai. Didžiausią muziejaus eksponatų dalį sudaro etnografijos rinkinys. 2018 m. muziejaus fondai pasipildė 220 eksponatų.

Muziejus yra įsijungęs į Lietuvos integralią muziejų informacinę sistemą – LIMIS, kurioje naudojantis informacinių technologijų teikiamomis galimybėmis, kompiuteriais bei ryšio priemonėmis kaupiami duomenys apie Lietuvos muziejuose saugomus eksponatus ir kuriamas bendro naudojimo klasifikatorius, tezauras, raktažodžių ir personalijų žodynas, duomenų bazės, kaupiančias teksto ir vaizdo bei kitą skaitmeninę informaciją apie eksponatus, jų priklausomybę, ir užtikrina keitimąsi duomenimis su kitomis informacinėmis sistemomis. Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejus sistemoje paviešino 77 eksponatus.

Šios programos uždaviniams vykdyti įstaigos savo veiklos programose numato konkrečias priemones. Vertinant, kaip pasiektas šios programos tikslas, bus vertinama, kaip vykdomos valstybinės kultūros programose savivaldybėms numatytos vykdyti priemonės, kiek efektyvi tapo kultūros įstaigų ir organizacijų veikla, ar yra palankios sąlygos bendruomenei dalyvauti kultūros veikloje (ar skatinama meninė saviraiška, profesionalių menininkų kūrybinė veikla, teikiant dalinę finansinę paramą jų projektams bei realizuojant reprezentacines kultūros programas).

Šilalės rajono savivaldybė siekia efektyviai organizuoti kultūrinę veiklą rajone, atskleisti rajono kultūrinį savitumą, siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek vyrams, tiek moterims, kad renginiuose dalyvautų, ne mažiau, kaip 30 proc. vienos lyties asmenų.

Nuolat ieškoma galimybių renovuoti ir modernizuoti kultūros įstaigas, atnaujinti jų materialinę bazę. Savivaldybė skatina bendruomenę aktyviai dalyvauti kultūriniame gyvenime, domėtis ne tik krašto kultūra, bet ir istorija, puoselėti ją ir išsaugoti ateities kartoms

Igyvendinant šį tikslą vykdomi trys uždaviniai.

01 uždavinys. Organizuoti Šilalės rajono savivaldybės kultūros įstaigų veiklą.

Kultūros centro veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro nuostatais, patvirtintais Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimą Nr. T1-243 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro nuostatų patvirtinimo“.

Bibliotekų veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatais, patvirtintais Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T1-115 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“.

Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejaus veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejaus nuostatais, patvirtintais Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 3 d. sprendimu Nr. T1-180 „Dėl Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejaus nuostatų patvirtinimo“.

Priemonė skirta kultūros įstaigų veiklos užtikrinimui – Šilalės kultūros centro, Šilalės viešosios bibliotekos ir jos filialų, Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejaus išlaikymui ir tvarkymui.

Seniūnijų laisvalaikio salių finansinio, ūkinio veiklos organizavimas – darbuotojų darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, prekių ir paslaugų naudojimas (šildymas, elektros energija, ryšių paslaugos, transporto išlaidos, kitos prekės, šiukšlių išvežimas, nežinybinė apsauga, reprezentacinės išlaidos ir t.t.)

Demonstruojami moksleiviams ir jaunimui, kurie neturi galimybių lankytis didžiuosiuose Lietuvos kino teatruose, nauji filmai, jaunimas skatinamas dalyvauti konkursuose, viktorinose ir parodose. Demonstruojami vaidybiniai, dokumentiniai, mokomieji filmai, kurie propaguoja sveiką gyvenseną.

Produkto vertinimo kriterijai:

Kultūros centro paslaugų gavėjų skaičius (tūkst.).

Mėgėjų meno kolektyvų skaičius.

Skaitytojų skaičius.

Įsigytų dokumentų skaičius.

Muziejaus lankytojų skaičius.

Įsigytų eksponatų skaičius.

Atnaujintų kultūros įstaigų skaičius.

02 uždavinys. Plėtoti kultūrinę veiklą ir kultūrinius renginius, įtraukiant platesnį savivaldybės gyventojų ratą, siekiant ne mažesnio kaip 30 proc. tos pačios lyties asmenų dalyvavimo.

Šios programos priemonės įgyvendinimas apima Kultūros centro ir kaimo laisvalaikio salių veiklą, skirtą bendruomenės narių ugdymui ir kultūrinių poreikių tenkinimui. Kultūros centras ir kaimo laisvalaikio salės šiuo metu – rajono vienintelės kultūros įstaigos, galinčios suburti žmones į meno kolektyvus ir profesionaliai juos mokyti meninių įgūdžių bei sudaryti sąlygas aktyviai sociokultūrinei veiklai. Kultūros centro ir laisvalaikio salių meno kolektyvų vykdomi meniniai, edukaciniai, etniniai ir kiti projektai garantuoja rajonui savitumą, tarptautinį bendradarbiavimą ir plėtrą, aktyvų turizmą ir smulkųjį verslą, krašto tradicijų perimamumą iš kartos į kartą.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo Šilalės rajone 2016-2020 m. programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T1-311 „Dėl Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo Šilalės rajone programos 2016-2020 m.“

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo Šilalės rajone programos 2016-2020 m. tikslas – deramai paminėti atkurtos modernios Lietuvos pirmąjį šimtmetį, ypač daug dėmesio skirti visuomenės valstybinės savivokos ir pilietinės atsakomybės ugdymui, siekiant įtvirtinti nuostatą, kad Lietuvos valstybė yra tęstina ir amžina savo prigimtinėmis, susikurtomis, perimtomis kultūrinėmis ir valstybinėmis formomis, šių formų kūrybinga raida kintančiomis istorinėmis aplinkybėmis.

Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. XI-1996 „Dėl 2018 metų paskelbimo Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais“, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 904 „Dėl Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos patvirtinimo“.

Todėl, minint šimtąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines, būtina skatinti atminimo įamžinimo projektus kiekvienoje seniūnijoje, kaimo bendruomenėje, mokykloje, prisidėti prie vietos istorikų, kultūrininkų, mokytojų iniciatyvų įgyvendinimo.

Programa bus įgyvendinama 2016 – 2020 metais. Numatyta kaupti, sisteminti medžiagą, vykdyti jos sklaidą (leidybos, kraštotyros, turizmo projektai, jų sklaida); rengti ir įgyvendinti švietimo, kultūros ir meno projektus, organizuoti renginius ir visuomenines akcijas; rengti ir įgyvendinti atminimo įamžinimo projektus; rengti ir įgyvendinti infrastruktūros projektus; ugdyti visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, valstybinę savivoką ir pilietinę atsakomybę. 2016 m. savivaldybės biudžeto lėšos bus skirtos atnaujinti Nepriklausomybės dešimtmečiui skirtą obeliską Laukuvos miestelyje, restauruoti paminklą-obeliską ir atnaujinti tremtinių aikštę Pajūrio mstl. Šilalės r., sukurti interaktyvią Lietuvos šimtmečio knygą ir t.t.

Finansavimas skiriamas:

- projektams, padedantiems išsaugoti ir aktualizuoti istorinę atmintį, įprasminant Lietuvos Respublikos valstybei ir tautai, rajono bendruomenei reikšmingus įvykius;
- projektams, įgyvendinantiems Lietuvos Respublikos, rajono bendruomenės kultūrai ir istorijai nusipelnusių asmenybių kūrybinio palikimo išsaugojimą;
- Lietuvos, Šilalės krašto istorijos, šių dienų tautos ir valstybės gyvenimo pristatymas visuomenei, kūrybiškos sąveikos skatinimas;
- projektams, padedantiems skatinti pilietiškumą, atsakomybės ir pareigų demokratinei valstybei suvokimą;
- projektams, įprasminantiems kultūrinį paveldą ir suteikiantiems jam naujos prasmės;
- projektams, pateikiantiems visuomenei aukšto meninio lygio pilietines kultūrinės akcijas, nacionalinės kultūros menines programas;
- Lietuvos gyventojų ir išeivijos telkimas šiuolaikinės Lietuvos valstybės stiprinimui ir jos paveldo išsaugojimui.

Vadovaujantis 2007 m. lapkričio 20 d. patvirtintu Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymu, užtikrinama dainų švenčių tradicijos valstybinė apsauga, periodiškumas, tęstinumas ir plėtra, reglamentuoja rengimosi ir vadovavimo dainų šventėms tvarką, valstybės ir savivaldybių institucijų atsakomybę bei kompetenciją, nustato finansavimo principus.

Dainų švenčių programose dalyvauja vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų įvairių meno šakų ir žanrų mėgėjų ir profesionalų kolektyvai: mišrūs, vyrų ir moterų chorai, vokaliniai ansambliai, liaudies šokio grupės ir ansambliai, folkloro ansambliai, tradicinės instrumentinės muzikos grupės, dainų ir šokių ansambliai, pučiamųjų, simfoniniai, liaudiškų instrumentų orkestrai, kapelos, ansambliai, grupės, mėgėjų teatrai, liaudies meno studijos, taip pat pavieniai menininkai: dirigentai, liaudies meno meistrai, dainininkai, muzikantai ir kiti. Rengimasis dainų šventėms savivaldybių lygiu, jo plėtra finansuojami iš savivaldybių biudžetų.

Savivaldybės institucija:

- 1) rūpinasi meno kolektyvų steigimu, jų veiklos gerinimu, vaikų, jaunimo meniniu ugdymu;
- 2) sudaro tinkamas darbu sąlygas meno kolektyvų vadovams, specialistams, rūpinasi užmokesčio už darbą sistemos įgyvendinimu;
- 3) sudaro sąlygas meno kolektyvų vadovams, kitiems specialistams kelti kvalifikaciją;
- 4) aprūpina meno kolektyvus tautiniais, koncertiniais kostiumais, muzikos instrumentais;
- 5) skatina ir remia meno kolektyvų koncertinę veiklą, dalyvavimą respublikiniuose ir regioniniuose renginiuose – konkursuose, festivaliuose, šventėse;
- 6) rengia miesto, rajono dainų šventes.

2018 metais Valstybės 100-mečio atkūrimo proga buvo organizuojama Lietuvos šimtmečio dainų šventė „Vardan tos...“, Šilalės rajono savivaldybei atstovavo 14 kolektyvų vadovų, 23 mėgėjų meno kolektyvai, jaunuomenės atstovai, kartu su jais lydinčiais mokytojais bei delegacijos vadovais, iš viso apie 430 dalyvių. Pasirengiant dainų šventei įsigyta dalis tautinių kostiumų bei muzikos instrumentų.

2020 metais vyks Lietuvos moksleivių dainų šventė. 2022 metais vyks Lietuvos dainų šventė.

Numatoma toliau vystyti mėgėjų meno kolektyvų veiklą rajone, užtikrinti mėgėjų meno kolektyvų dalyvavimą įvairiuose festivaliuose, apžiūrose.

Šilalės miesto šventės organizavimas – viena reikšmingiausių ir daugiausia šilališkių ir miesto svečių sulaukiantis renginys. Šiai priemonei skirtos lėšos – renginių organizavimui, svečių apgyvendinimui, maitinimui ir kt.

Produkto vertinimo kriterijai:

Suorganizuotų renginių, švenčių ir edukacinių programų skaičius.

Suorganizuotų kultūrinių ir edukacinių renginių skaičius.

03 uždavinys. Atnaujinti ir modernizuoti kultūros įstaigas

Bibliotekų pastatai turi būti šiuolaikiški ir patrauklūs vartotojams. Dabar viešosios bibliotekos kaimo filialų patalpos neatitinka modernios visuomenės poreikių. Jas būtina remontuoti, apšiltinti, pakeisti langus, sutvarkyti interjerą, kurti kompiuterizuotas darbo vietas. Nors visi kaimo filialai yra aprūpinti kompiuterine įranga, tačiau fizinė patalpų būklė prasta. Tūbinių ir Jomantų bibliotekoms reikalinga renovacija.

2020 m. planuojamas Jucaičių kaimo filiale – vidaus kapitalinis remontas apie 18,0 tūkst. Eur;

2020 m. planuojamas Tūbinių kaimo filiale – vidaus patalpų remontas apie 5,0 tūkst. Eur; Požerės kaimo filiale – vidaus kapitalinis remontas apie 12,0 tūkst. Eur;

2020 m. planuojamas Jomantų kaimo filiale – vidaus kapitalinis remontas apie 25,0 tūkst. Eur.

Šilalės rajono savivaldybės administracija, pagal galimybes panaudodama Savivaldybės biudžeto, ES struktūrinių fondų ir kitų finansavimo šaltinių lėšas, rekonstruoja ir modernizuoja kultūros įstaigas. Planuojama rekonstruoti Kultūros centro pastatą.

Kasmet ieškoma galimybių išleisti kultūrinių ir istorinių leidinių, atnaujinti (ar pagaminti naujus) ir įrengti ženklus, žyminčius istorines ir kultūriniu požiūriu svarbias vietas.

Priemonei įgyvendinti Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejaus materialinės bazės

atnaujinimui reikalingi: kompiuteriai, fotoaparatas ir kt., pastato išorės remontas.

Taip pat Kalbininko kunigo Kazimiero Jauniaus klėtelėje-muziejuje reikia atnaujinti elektros instaliaciją, įsigyti drėgmės surinkiklį ir t.t.

Taip pat planuojama prižiūrėti ir tvarkyti kitus kultūros paveldo objektus, šalinti pažeidimus, susidariusius dėl gamtos veiksnių arba žmogaus veiksmų, skatinti platesnį visuomenės ratą domėtis kultūros paveldo vertybių išsaugojimu.

2018 m. yra paskelbti piliakalnių metais, todėl planuojami intensyvesni piliakalnių tvarkybos darbai, pažinimo sklaidos, atgaivinimo ir leidybos projektai.

Priemonei *muziejaus vertybių fondo kaupimas, restauravimas ir konservavimas* įgyvendinti reikalingas eksponatų restauravimas: 2017 m. – 15,0 tūkst. Eur, 2018 m. – 15,0 tūkst. Eur, 2019 m. – 18,0 tūkst. Eur.

Produkto vertinimo kriterijai:

Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius.

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Visuomenės dalyvavimas kultūroje ir galimybės jos narių meninei saviraiškai yra svarbus krašto brandos požymis. Dalyvavimas mėgėjų meno kolektyvuose įgalina sušvelninti neigiamų socialinių – ekonominių problemų poveikį žmonių gyvenimui ir dvasinei savijautai. Numatoma, kad bibliotekų, muziejų, kultūros centrų teikiamomis paslaugomis besinaudojančių lankytojų skaičius nemažės.

Susiję įstatymai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų vertybių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, kiti Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai.

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO PROGRAMOS (NR. 06) APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); Šilalės sporto mokykla (190327248); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius), 1. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. Šilalės sporto mokykla, 50. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	Kūno kultūros ir sporto programa	Kodas	06
Programos parengimo argumentai	Programa įgyvendina pagrindinę kūno kultūros ir sporto misiją – ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę, kuo daugiau rajono gyventojų įtraukti į organizuotas ir savarankiškas kūno kultūros ir sporto pratybas, skatinti visapusišką asmenybės tobulėjimą, ugdyti talentingus sportininkus, kurie deramai atstovautų miestui ir šaliai svarbiausiuose pasaulio sporto forumuose, prisidėti prie pozityvaus miesto ir Lietuvos		

	įvaizdžio formavimo. Programa parengta vadovaujantis Šilalės rajono strateginio plėtros plano tikslais ir uždaviniais. Šia programa realizuojama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatyta savivaldybių savarankiškoji funkcija – kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas. Siekiama įgyvendinti prioritetinių sporto šakų plėtrą ir didelio meistriškumo sportininkų rengimo valdymo sistemą, vykdyti nuoseklų talentingų sportininkų meistriškumo didinimą, gerinti jų paiešką, ypač gerai panaudoti vasaros laikotarpį sportininkams rengti. Stengiamasi dalyvauti kuriant didelio meistriškumo sportininkų rengimo olimpinėms žaidynėms, pasaulio, Europos čempionatams ir kitoms svarbiausioms varžyboms programas, taip pat sporto specialistų rengimo nacionalines programas. Kita veiklos kryptis – kompleksinių sporto renginių, vaikų vasaros užimtumo, moksleivių ir jaunimo sporto plėtojimas, žmogaus sveikatos stiprinimas ir visapusiškos harmoningos asmenybės ugdymas. Siekiama sudaryti Šilalės rajono gyventojams sąlygas užsiimti kūno kultūra ir sportu, užtikrinti ir plėtoti neformalaus ugdymo ir sporto mokymo įstaigų veiklą, besimokančio jaunimo užimtumą sportuojant. Būtina įgyvendinti sporto bazių priežiūros, statybos, atnaujinimo ir rekonstrukcijos, sporto aikštelių įrengimo ir rekonstravimo uždavinius.
Prioritetas	Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Sukurti saugią socialinę aplinką, teikiant kokybiškas sporto ir kultūros paslaugas
Programa	Tęstinė

	Programos tikslo pavadinimas
01	Didinti Savivaldybės gyventojų fizinį aktyvumą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Vaikų ir jaunimo užimtumo didinimas yra vienas iš pagrindinių visuomenės uždavinių. Būtina atkreipti ypatingą dėmesį į vaikus ir jaunimą, nes jie – judriausia visuomenės dalis. Fizinio išsivystymo ir sveikatos lygio rodikliai kelia nerimą, todėl reikia susirūpinti vaikų ir jaunimo fiziniu ugdymu, sudaryti sąlygas jų saviraiškai panaudojant fizinio ugdymo priemones, skirti daugiau lėšų šiam uždaviniui įgyvendinti. Siekiant sukurti Europos Sąjungos šalių kriterijus nors iš dalies atitinkančias kūno kultūros ir sporto pratybų sąlygas kuo didesniai gyventojų skaičiui, reikia plėsti šio pobūdžio paslaugų teikimo tinklą. Svarbu sudaryti sąlygas tenkinti skirtingus pagal amžių, galias, sveikatos būklę gyventojų poreikius. Sporto šakų įvairovė, geros sąlygos, įvairūs kūno kultūros ir sporto renginiai turi skatinti kuo daugiau rajono gyventojų turiningai praleisti laisvalaikį ir aktyviai gyventi. Sportas – pasaulyje pripažinta ir neįgaliųjų integracijos į visuomenę priemonė. Sporto renginiai organizuojami vien tarp neįgaliųjų arba neįgaliesiems kartu su sveikaisiais. Todėl svarbu sporto bazes ir kuo daugiau sporto užsiėmimo formų pritaikyti neįgaliesiems. Kūno kultūros ir sporto paslaugų teikimo įstaigų priartinimas prie gyvenamųjų vietų yra svarbus faktorius siekiant sudaryti sąlygas gyventojų fiziniui aktyvumui didinti. Pagrindinė kliūtis kūno kultūros ir sporto plėtrai – sporto infrastruktūros objektų	

susidėvėjimas iki avarinio lygio, jų stoka: trūksta teniso aikštynų, visiškai susidėvėję sporto aikštynai prie bendrojo lavinimo mokyklų ir gyvenamuosiuose miesto ir kaimo vietovėse.

Siekiant įtraukti vaikus, jaunimą ir kitas gyventojų grupes į sportinę veiklą, reikia organizuoti daugiau įvairių sporto renginių ir švenčių. Tradiciniai sporto renginiai pritraukia daug rajono gyventojų, skatina juos aktyviai dalyvauti, sudaro sąlygas turiningai praleisti laisvalaikį.

Informacinės visuomenės kūrimo etape svarbu jaunimui pasiūlyti naujas fizinio aktyvumo formas. Naujos sporto šakos, apie kurias sužinoma per masinės informacijos priemones, dažnai paskatina jaunos žmones išbandyti save naujoje veikloje.

Kooperuojant įvairių sporto žinybų ir rėmėjų lėšas užtikrinamas aukšto meistriškumo sportininkų rengimas. Savivaldybės lėšos turi svarbią reikšmę šio proceso eigai. Didelis aukščiausio lygio sporto forumuose dalyvaujančių rajono sportininkų skaičius rodo kūno kultūros ir sporto plėtros programos teisingą kryptį.

Igyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys.

01 uždavinys. Inicijuoti, skatinti ir koordinuoti sporto veiklą

Igyvendindama šį uždavinį, Šilalės rajono savivaldybė siekia paskatinti sporto paslaugų plėtrą ir gyventojų fizinį aktyvumą Šilalės rajone. Numatoma organizuoti ir vykdyti įvairią sportinę veiklą, gerinti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą, didinti sportinės veiklos galimybių pasirinkimą ir skatinti gyventojų fizinį aktyvumą. Šiuo uždaviniu taip pat siekiama remti kūno kultūros ir sporto programas ir projektus bei didinti neįgaliųjų socialinę integraciją įgyvendinant kūno kultūros programą. Finansuoti sporto klubų, visuomeninių ir viešųjų įstaigų sportinės veiklos projektus.

Uždavinys realizuojamas šiomis priemonėmis: skiriant lėšas Šilalės rajono sporto klubų, visuomeninių ir viešųjų įstaigų sporto žaidimų komandų pasirengimo ir dalyvavimo Lietuvos čempionato, Baltijos šalių, Europos čempionato ir taurės laimėtojų varžybose išlaidoms (kelionės, maitinimo, apgyvendinimo, dalyvavimo varžybose starto mokesčio, teisėjų darbo apmokėjimo, sportininkų draudimo, sporto salės nuomos) apmokėti, rengiant mokomųjų treniruočių stovyklas. Skatinama sporto klubų veikla, įgyvendinamos programos, skirtos vaikams gyvenimo būdui propaguoti, teigiamam visuomenės ir darbdavių požiūriui į sveikatą kaip didžiausią vertybę formuoti, dirbančių ir vyresnio amžiaus žmonių fiziniam aktyvumui, darbingumui ir sveikatai didinti. Bus siekiama suteikti paramą nevalstybinių sporto organizacijų veiklai skatinti, plėtoti sporto visiems sąjūdį, populiarinti olimpinį judėjimą, sudaryti normalias sąlygas užsiiminti visiems prieinamomis kūno kultūros formomis ir sportine veikla, aktyviai dalyvauti masiniuose kūno kultūros ir sveikatingumo renginiuose įvairaus amžiaus ir tautybių žmonėms bei sudaryti negalios ištiktiems žmonėms sąlygas sportuoti kaip ir visiems visuomenės nariams bei plėtoti bendradarbiavimo ryšius su susigiminiavusiais miestais sporto srityje.

Šiuo uždaviniu užtikrinamas sporto priemonių organizavimas ir dalyvavimas sporto renginiuose, sporto bazių prieinamumas gyventojams.

Gyventojams organizuojamos seniūnijų gyventojų sporto šakų varžybos. Sudaromos sąlygos atstovauti rajonui Lietuvos kaimo seniūnijų sporto žaidynių varžybose; atskirų sporto šakų šalies ir užsienio turnyruose, čempionatuose, pirmenybėse.

2019 metais planuojama pagal pateiktas veiklos programas finansiškai remti automobilių ir motociklų sporto klubų, veteranų sportinę veiklą, skirti lėšų klubų komandų ir sportininkų dalyvavimui įvairiose sportinėse varžybose.

Būtina atnaujinti, rekonstruoti ir kitais būdais tobulinti sporto objektus, sudaryti tinkamas sąlygas būsimų sportininkų rengimui.

Atnaujinamuose sporto aikštynuose, atlikus sporto salių remontą bus siekiama padidinti teikiamų paslaugų įvairovę ir sudaryti sąlygas sportuoti visai šeimai, turiningai praleisti laisvalaikį

užsiimant kūno kultūra ir sportu.

Produkto vertinimo kriterijai:

Organizuotų sporto renginių, varžybų skaičius.
 Įrengtų sporto ir aktyvaus laisvalaikio objektų skaičius.
 Atnaujintų sporto ir aktyvaus laisvalaikio objektų skaičius.
 Parengtų ir įgyvendintų fizinio aktyvumo skatinimo programų skaičius.
 Suorganizuotų sportinių renginių skaičius.
 Suorganizuotų sportinių renginių dalyvių skaičius.
 Paremtų sporto klubų programų / projektų skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus šioje programoje išskeltus tikslą ir uždavinius, planuojama pasiekti šių rezultatų: rajono bendruomenės, sporto organizacijos ir kitos interesų grupės žinos rajono sporto plėtros prioritetus, tikslus ir uždavinius, matys ir galės vertinti rezultatus. Sporto klubams, kitoms visuomeninėms ir Savivaldybės sporto organizacijoms bus lengviau planuoti ir vykdyti savo veiklą.

Vaikų ir moksleivių (2-5 proc. nuo gyventojų skaičiaus) įtraukimas į organizuotą ir savarankišką sportinę veiklą padės spręsti miesto bendruomenės sveikatinimo, nusikaltimų prevencijos, fizinio pasiruošimo, dvasinio ir moralinio ugdymo problemas.

Sutvarkyta kūno kultūros ir sporto objektų materialinė bazė, organizacinė ir finansavimo sistema sudarys sąlygas didesniai miesto ir kaimo gyventojų skaičiui dalyvauti kūno kultūros ir sporto pratybose, stebėti sporto varžybas, o didelio meistriškumo sportininkams siekti rezultatų, atstovauti Lietuvai svarbiausiuose Europos ir pasaulio sporto forumuose. Tai sudarys prielaidas skatinti rajono gyventojus sveikai gyventi, o jaunus žmones sistemingai užsiimti sportu.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Labdaros ir paramos įstatymas, Biudžetinių įstaigų įstatymas, Kūno kultūros ir sporto įstatymas, Asociacijų įstatymas ir kiti su programos vykdymu susiję teisės aktai.

**ŠVIETIMO KOKYBĖS IR MOKYMOSI APLINKOS UŽTIKRINIMO
PROGRAMOS (NR. 07) APRAŠYMAS**
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija (190328688); Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija (290329780); Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija (190329256); Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija (190329594); Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija (190328873); Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija (190330034); Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla (190330372); Šilalės suaugusiųjų mokykla (290347650); Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla (190332957); Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla (190333863); Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla (190325610); Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“ (290325230); Šilalės meno mokykla (190327586); Šilalės sporto mokykla (190327248); Šilalės švietimo pagalbos tarnyba (195450190); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija, 36. Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija, 37. Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija, 38. Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija, 39. Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija, 40. Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija, 41. Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla, 42. Šilalės suaugusiųjų mokykla, 43. Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla, 44. Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla, 45. Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla, 47. Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“, 48. Šilalės meno mokykla, 49. Šilalės sporto mokykla, 50. Šilalės švietimo pagalbos tarnyba, 51. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	Kodas	07
Programos parengimo argumentai	Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostatomis,		

	reglamentuojančiomis savivaldybės švietimo veiklos organizavimą ir administravimą. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 54 straipsnio 3 papunktyje nurodyta, kad savivaldybės, įgyvendindamos Valstybinę švietimo strategiją, nustato ilgalaikius švietimo plėtros tikslus ir priemones jiems pasiekti. Vadovaujantis šia nuostata parengta programa – vienas iš veiksmingiausių įrankių, užtikrinančių kryptingą valstybės bei savivaldybės švietimo politikos įgyvendinimą. Programoje numatyta, kaip bus įgyvendinamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu reglamentuotos savarankiškosios savivaldybių funkcijos: savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas; švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas; bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas; ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas; maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas. Vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr.679 „Dėl mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. atsisakyta mokytojų valandinio tarifinio darbo apmokėjimo sistemos ir pereita prie mokytojų etatinio darbo apmokėjimo sistemos modelio. Kartu su šiais pasikeitimais keičiamas ir mokyklų finansavimo modelis skiriant specialios tikslinės dotacijos mokymo lėšas. Pagrindiniai pasikeitimai – atskiriamos savivaldybei skiriamos lėšos ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, švietimo pagalbai teikti, lėšos ugdymo finansavimo poreikių skirtumams tarp mokyklų sumažinti. Tvarkos aprašas taikomas Savivaldybės teikiančioms bendrąjį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą švietimo įstaigas, neformaliojo vaikų švietimo mokykloms (Šilalės meno mokyklai, Šilalės sporto mokyklai), Šilalės švietimo pagalbos tarnybai ir Šilalės rajono savivaldybės administracijai. Gautas pajamas už teikiamas paslaugas biudžetinės įstaigos perveda į Savivaldybės biudžetą. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. T1- 268 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių tvirtinimo“ patvirtinta Savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų surinkimo tvarka.
Prioritetas	Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Didinti švietimo paslaugų kokybę efektyvumą ir prieinamumą bei užtikrinti jaunimo politikos įgyvendinimą
Programa	Tęstinė

	Programos tikslo pavadinimas
--	-------------------------------------

01	Užtikrinti ugdymo programų įvairovę ir jų įgyvendinimo kokybę
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Siekiant šio tikslo, svarbu užtikrinti švietimo įstaigų veiklą, prieinamumą, tenkinti gyventojų poreikius ugdyti vaikus ikimokyklinėse įstaigose ir bendrojo ugdymo mokyklose bei sudaryti sąlygas vaikų saviraiškai ir užimtumui. Šilalės rajono savivaldybėje formalusis švietimas įgyvendinamas vykdant pradinio ugdymo programą (vykdo bendrojo ugdymo mokyklos), pagrindinio ugdymo programą (programą arba jos dalį vykdo gimnazijos, progimnazija, pagrindinės mokyklos). Neformalusis švietimas įgyvendinamas vykdant priešmokyklinio ugdymo programą (vykdo pagrindinės mokyklos, gimnazijos, progimnazija, universalus daugiafunkcis centras) ir ikimokyklinio ugdymo programą (vykdo lopšeliai-darželiai, pagrindinės mokyklos, gimnazijos, universalus daugiafunkcis centras), o taip pat teikiant kitas neformaliojo vaikų bei suaugusiųjų švietimo paslaugas. Ikimokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etninius, socialinius, pažintinius poreikius. Ikimokyklinis ugdymas teikiamas vaikui nuo 1 iki 5 metų. 2019 m. Šilalės mieste ikimokyklinio ugdymo programą vykdo 1 ikimokyklinė įstaiga Šilalės lopšelis-darželis „Žiogelis“, ją lanko – 242 vaikas. Prie Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijos yra 1 ikimokyklinė ugdymo grupė, ją lanko 20 vaikų, Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazijos daugiafunkciame centre yra 3 ikimokyklinės ugdymo grupės, lanko 55 vaikų, Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijoje yra 2 ikimokyklinės ugdymo grupės, lanko 42 vaikų, Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinėje mokykloje yra 5 ikimokyklinės ugdymo grupės, jas lanko 93 vaikų. Prie Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokyklos yra 1 ikimokyklinė ugdymo grupė, ją lanko 13 vaikų. Prie Šilalės r. Pajūralio pagrindinės mokyklos yra 1 ikimokyklinė ugdymo grupė, ją lanko 13 vaikų. Prie Šilalės r. Obelyno pagrindinės mokyklos yra 1 ikimokyklinė ugdymo grupė, ją lanko 12 vaikų. Minėtose įstaigose siekiama ikimokyklinio amžiaus vaikus paruošti darniam perėjimui į aukštesnę ugdymo pakopą – pradinį mokyklinį mokymą. Ikimokyklinio ugdymo įstaigoje formuojami bendravimo įgūdžiai, sudaromos sąlygos fiziniam ir dvasiniam ugdymui, puoselėjamas vaikų užimtumas. Tai leidžia jų tėvams, ypač motinoms, vaikų priežiūrą ir ugdymą sėkmingai derinti su darbu. Ikimokyklinio ugdymo krepšelis yra Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu yra sudedamoji dalis. Jis apskaičiuotas pagal Mokinių registre 2018 m. rugsėjo 1 d. fiksuotą ugdymo įstaigose vaikų skaičių ir bus skiriamas visoms valstybinėms, savivaldybių ir nevalstybinėms ugdymo įstaigoms per tikslinę dotaciją. Ikimokyklinio ugdymo krepšelis numatomas ne mažiau kaip 4 val. per dieną (20 val. per savaitę) ugdymui finansuoti. Likusią ugdymo laiko dalį finansuos ir ūkio lėšų ugdymo įstaigoms skirs steigėjas. Švietimo įstaigos vykdo įvairių amžiaus tarpsnių vaikų ugdymo programą, suteikdamos tam tikrą žinių standartą. Moksleiviai turi galimybę papildomai tobulėti, orientuojant juos ne tik į muzikinių ar kitų specialiųjų gebėjimų vystymą, bet ir į vertybinių nuostatų formavimą, socialinės paskirties problemų sprendimą. Sporto mokykla per kūno kultūrą ir sportą siekia užtikrinti besimokančio jaunimo savalaikį sportinių gebėjimų atskleidimą ir jų vystymą, įgyvendinti žmogaus sveikatos stiprinimo ir visapusiškos harmoningos asmenybės ugdymo kompleksinę programą. Ieškoma naujų talentingų sportininkų, stengiamasi jiems sudaryti tinkamas buitines, mokymosi ir sportavimo sąlygas, kurias padėtų užtikrinti nuoseklų jų meistriškumo didėjimą. Šilalės rajone veikia 12 bendrojo lavinimo mokyklų (6 gimnazijos, 1 progimnazija, 1 vidurinė, 3 pagrindinės, 1 pradinė), 1 ikimokyklinė ugdymo įstaiga bei 10 ikimokyklinių ugdymo grupių įkurta mokyklose, Sporto ir Meno mokyklos, Švietimo pagalbos tarnyba. Bendrojo lavinimo	

mokyklose mokosi 2823 mokiniai, ikimokyklinės ugdymo įstaigas lanko 488 vaikai.

Igyvendinant šį tikslą vykdomi penki uždaviniai:

01 uždavinys. Sudaryti sąlygas ikimokyklinio ugdymo įstaigoms funkcionuoti ir jų teikiamų paslaugų prieinamumui bei kokybei gerinti.

Priemonei įgyvendinti, sudaryti sąlygas ugdyti ikimokyklinio amžiaus vaikus pagal ikimokyklinio ugdymo programas, higienos normas bei taisykles, savo galimybes ir ikimokyklinio pedagogų, ugdytinių ir jų tėvų pageidavimus.

Ikimokyklinio ugdymo programos finansuojamos savivaldybės biudžeto lėšomis, skirtomis švietimo įstaigų aplinkai finansuoti ir mokymo lėšomis. Ikimokyklinio ugdymo įstaigų ūkio reikmėms skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigos, rinkdamos Savivaldybės tarybos nustatytą mokestį už kiekvieną vaiko dieną, kai vaikas buvo ugdomas lopšelio, darželio grupėje, gaus papildomų biudžeto lėšų programos vykdyti. Šios lėšos bus naudojamos ikimokyklinio ugdymo įstaigose nustatyta tvarka ugdymo priemonėms įsigyti ir įstaigų materialinei bazei turtinti ir kt.

Ikimokyklinio ugdymo amžiaus vaikų (aplinkos) išlaikymo išlaidas sudaro: darbuotojų darbo užmokestis, socialinio draudimo įmokos, komunalinės (šildymo išlaidos, elektros energija, vandens sunaudojimo) išlaidos, ryšio paslaugos; tinkamas mitybos organizavimas; turto remontas; kompiuterių ir programinės įrangos įsigijimas bei priežiūra; inventoriaus bei baldų įsigijimas; ūkinių prekių įsigijimas; ilgalaikio turto įsigijimas ir pan.

Produkto vertinimo kriterijai:

Kvalifikaciją kėlusią asmenų skaičius.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius.

Ikimokyklinių ugdymo įstaigų ugdytinių skaičius.

02 uždavinys. Sudaryti sąlygas bendrojo ugdymo mokyklų veiklai ir jose vykdomoms programoms.

Mokymo ir ugdymo aplinkai finansuoti reikalingos lėšos 12 bendrojo ugdymo mokykloms, kurių steigėja yra Savivaldybės taryba. Dvi mokyklos nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. reorganizuojamos į pradinio ugdymo skyrius, pradinė mokykla pertvarkoma į darželį.

Priešmokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą. Priešmokyklinis ugdymas vykdomas pagal vieną metų programą ir pradedamas teikti tais kalendoriniais metais, kai vaikui sueina 6 metai.

Pradinio ugdymas paskirtis – suteikti asmeniui dorinės ir socialinės brandos pradmenis, kultūros, taip pat ir etninės, pagrindus, elementarų raštingumą, padėti jam parengti mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą.

Pagrindinio ugdymo paskirtis – suteikti asmeniui dorinės, sociokultūrinės ir pilietinės brandos pagrindus, bendrąjį raštingumą, technologinio raštingumo pradmenis, ugdyti tautinį sąmoningumą, išugdyti siekimą ir gebėjimą apsispręsti, pasirinkti ir mokytis toliau.

Gimnazijos ir progimnazijos ugdymo paskirtis – padėti asmeniui įgyti bendrąjį dalykinį, sociokultūrinį, technologinį raštingumą, dorinę, tautinę ir pilietinę brandą, profesinės kompetencijos pradmenis ir (ar) kvalifikaciją.

Reorganizuojamų bei pertvarkomų mokyklų mokytojams ir darbuotojams sudaryti galimybes įsidarbinti, persikvalifikuoti; plėsti informacines technologijas ir modernizuoti suaugusiųjų mokymo tinklą.

Šilalės rajono savivaldybė numato įgyvendinti bendruosius ugdymo planus savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose ir neformaliojo švietimo programas neformaliojo švietimo įstaigose,

užtikrinti Savivaldybės švietimo įstaigų aplinkos išlaikymą. Aplinkos išlaikymo išlaidas sudaro: darbuotojų darbo užmokestis, socialinio draudimo įmokos, komunalinės (šildymo išlaidos, elektros energija, vandens sunaudojimo) išlaidos, ryšio paslaugos; tinkamas mitybos organizavimas; turto remontas; kompiuterių ir programinės įrangos įsigijimas bei jos priežiūra; inventoriaus bei baldų įsigijimas; ūkinių prekių įsigijimas; ilgalaikio turto įsigijimas ir pan.

Šilalės suaugusiųjų mokyklos specialiosioms klasėms, į kurias ugdytis priimamai rajono mokiniai, turintys specialiųjų poreikių, skiriamos ūkio lėšos iš valstybės biudžeto. Lėšos skiriamos vadovaujantis Švietimo įstatymo 67 straipsnio 4 dalies 1 punktu, įpareigojančiu skirti ūkio lėšas iš valstybės biudžeto savivaldybių mokykloms, atitinkančioms Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse nustatytus kriterijus.

Iš savivaldybės biudžeto lėšų užtikrinamas visų tipų bendrojo ugdymo mokyklų funkcionavimas (ugdymo aplinka). Be to, įstaigos gaus papildomų įstaigos veiklos pajamų už įstaigų patalpų, sporto salių, aikštynų nuomą.

Socializacija – vaikystėje prasidedantis procesas, kai išmokdamas visuomenės normų, dėsnių ir gyvenimo būdo, asmuo tampa visuomenės nariu. Socializacija – tai integracija į visuomenę, kuri yra būtina kiekvienos visuomenės funkcionavimo sąlyga. Intensyviausiai socializacija vyksta vaikystėje ir jaunystėje, šį procesą pradeda tėvai, vėliau tęsia pedagogai. Geografinė, gamtinė ir socialinė aplinka taip pat turi didelę reikšmę asmens egzistavimui ir vystymuisi, o ypač svarbi yra gyvenamoji vieta. Šilalės rajono savivaldybės vaikų ir jaunimo socializacijos programa 2015-2018 metams patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T1-291 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės vaikų ir jaunimo socializacijos programos 2015-2018 metams patvirtinimo“. Vaikų ir jaunimo socializacijos programoms iš savivaldybės biudžeto skirta 2016 m. - 15 000 Eur, 2017 m. - 15 000 Eur, 2018 m. – 19 000 Eur. Nuo 2019 m. vaikų ir jaunimo socializacijai lėšos skiriamos pagal Šilalės rajono savivaldybės vaikų ir jaunimo vasaros poilsio programų rėmimo konkurso organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą administracijos direktoriaus.

Kiekvienais metais vaikų ir jaunimo socializacijos projektams iš savivaldybės biudžeto buvo skiriama nuo 4344,30 Eur iki 5792,40 Eur. Bus remiamos kūrybinės, sportinės, turistinės, kraštotyrinės ir kitos vaikų ir jaunimo vasaros poilsio stovyklos.

Produkto vertinimo kriterijai:

Priešmokyklinio ugdymo įstaigų, kuriose įgyvendinti ugdymo planai, skaičius (vnt.).
 Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programas, skaičius.
 Mokinių, besimokančių pagal gimnazijos ir progimnazijos ugdymo programas, skaičius.
 Neformalųjų ugdymą teikiančių įstaigų, kuriose įgyvendintos neformaliojo ugdymo programos, skaičius.
 Brandos egzaminus laikusių abiturientų skaičius.
 Kvalifikaciją kėlusiu asmenų skaičius.
 Ugdymo įstaigų, kuriose buvo tobulintos ar modernizuotos edukacinės aplinkos, skaičius.
 Mokyklų, gaunančių finansavimą, skaičius.
 Specialiojoje mokykloje ugdomų mokinių skaičius.
 NVŠ programose dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.).
 Įgyvendintų NVŠ programų skaičius (vnt.).

03 uždavinys. Sudaryti sąlygas neformaliojo vaikų švietimo programų įvairovei savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo įstaigose

Įgyvendinant šį uždavinį numatoma užtikrinti Šilalės sporto mokyklos ir Šilalės meno mokyklos veiklą, sudaryti sąlygas mokytojams tobulinti pedagoginę kvalifikaciją ir kelti dalykinę

kompetenciją, dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo kursuose, seminaruose ir kituose renginiuose, sudaryti sąlygas mokinių saviraiškos programoms įgyvendinti. Aprūpinti šias mokyklas reikalingomis veiklai priemonėmis, atnaujinti patalpas ir pritaikyti ugdymosi aplinką Šilalės rajono savivaldybės visuomenės poreikiams. Siekiama sudaryti sąlygas mokyklų darbuotojams vykti į komandiruotes, užtikrinti administravimą mokyklose, aprūpinant kanceliarinėmis ir kitomis priemonėmis.

Siekdama didinti neformaliojo vaikų švietimo prieinamumą, Šilalės rajono savivaldybės taryba 2018 m. spalio 25 d. sprendimu Nr. T1-222 patvirtino Šilalės rajono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarkos aprašą. Tai skatina įvairius švietimo teikėjus rengti neformaliojo vaikų švietimo programas ir jas įgyvendinti, efektyviau panaudojant mokyklos materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigos gaus papildomų įstaigos veiklos pajamų rinkdamos Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. T1-185 „Dėl Šilalės sporto mokyklos teikiamų paslaugų kainų nustatymo“ (2017 m. rugpjūčio 24 d. sprendimu Nr. T1-201 redakcija) ir Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimą Nr. T1-223 „Dėl mokesčio už neformalųjį vaikų švietimą Šilalės meno mokykloje nustatymo“) nustatyto dydžio mokesčių už įstaigose vykdomas neformaliojo vaikų švietimo programas, nuomodamos įstaigų patalpas, instrumentus ir t.t.

Produkto vertinimo kriterijai:

Neformalųjį ugdymą teikiančių įstaigų, kuriose įgyvendintos neformaliojo ugdymo programos, skaičius.

NVŠ programose dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.).

Įgyvendintų NVŠ programų skaičius (vnt.).

04 uždavinys. Sudaryti sąlygas mokiniui, mokytojui, mokyklai gauti ugdymo proceso kokybei gerinti įtakos turinčią pedagoginę, psichologinę, metodinę pagalbą.

Sudaryti palankias sąlygas pedagogams dirbti besikeičiančioje informacinėje visuomenėje ir mokykloje, kelti jų profesinę kvalifikaciją, didinti edukacinę kompetenciją, kuri atitiktų švietimo reformos keliamus reikalavimus. Tai atlieka Šilalės švietimo pagalbos tarnyba.

Šilalės švietimo pagalbos tarnyba, būdama Šilalės rajono savivaldybės pagalbos mokiniui, mokytojui, mokyklai ir bendruomenei, biudžetinė įstaiga, jungia du struktūrinius vienetų: Neformalaus suaugusiųjų švietimo ir kvalifikacijos kėlimo skyrių bei Pedagoginę psichologinę tarnybą.

Neformalaus suaugusiųjų švietimo ir kvalifikacijos kėlimo skyrius įgyvendina švietimo darbuotojų ir kitų bendruomenės narių kvalifikacijos tobulinimo programas turintiems nepakankamą profesinį išsilavinimą, sudaro sąlygas mokytis visą gyvenimą bei siekti naujų kompetencijų profesinei karjerai ir gyvenimui įprasminti, organizuoja mokytojų metodinių ratelių, tarybų, susivienijimų veiklą.

Pedagoginę psichologinę tarnybą – įvertina vaikų specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas išspręsti sudarant vaikams optimalią ugdymo vietą bei formą, bendradarbiaudama su pedagogais, tėvais ar globėjais, formuoja jų teigiamas nuostatas specialiųjų poreikių asmenų atžvilgiu, padeda mokykloms užtikrinti kokybišką specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų ugdymą. 2019 m. Pedagoginę psichologinę tarnybą bus išlaikoma iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ir savivaldybės biudžeto lėšų.

Šilalės švietimo pagalbos tarnyba gaus papildomų įstaigos veiklos pajamų rinkdama pagal patvirtintą Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. gruodžio 30 d. sprendimą Nr. T1-315 „Dėl Šilalės švietimo pagalbos tarnybos teikiamų paslaugų kainų ir gaunamų lėšų už teikiamas

paslaugas naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyto dydžio mokestį už kvalifikacijos tobulinimo renginių organizavimą, įstaigos patalpų nuomą, už pozityvios tėvystės, bendravimo su vaikais tobulinimo kursų vedimą ir t.t.

Gautos lėšos naudojamos: autoriniam atlyginimui už kvalifikacijos tobulinimo renginius, materialiniam aptarnavimui stiprinti, metodinės medžiagos rengimui, metodinėms priemonėms įsigyti, organizuojamų konkursų nugalėtojams apdovanoti, renginių reklamai, apipavidalinimui ir kt.

Trečiojo amžiaus universiteto veiklos organizavimas.

Šilalės trečiojo amžiaus universitetas yra neformalaus švietimo, pelno nesiekianti, savanoriška švietėjiška organizacija, vienijanti regiono vyresnio amžiaus asmenis, neįgaliuosius ir jų globėjus, neribojant amžiaus ir išsilavinimo, savo veikla užtikrinanti šių asmenų geresnę socialinę integraciją į visuomenę, skatinanti jų efektyvų, produktyvų ir turiningą gyvenimą, palaikanti jų darbingumą, fizinį aktyvumą.

Atidaryti 8 trečiojo amžiaus universiteto filialai: Bijotų, Upynos, Pajūrio, Kvėdarnos ir Laukuvos, Kaltinėnų, Šilalės seniūnijose, Šiauduvos kaime (Laukuvos seniūnija). Trečiojo amžiaus universitetas propaguoja žinių bei kultūros lygio kėlimą, skatina apsikeisti gyvenimo patirtimi, visokeriopai kovoti su priešlaikinio senėjimo reiškiniais. Trečiojo amžiaus universiteto klausytojai ne tik mokosi ir studijuoja, bet ir daug dėmesio skiria bendravimui. Kartu švenčiamos Kalėdos, Velykos, organizuojamos vakaronės, koncertai, skirti įvairioms šventėms ir datoms paminėti.

Produkto vertinimo kriterijai:

Pagalbų skaičius (konsultacijos, vertinimai ir kita veikla).

Suaugusiųjų švietimo skyriaus organizuotų renginių skaičius.

Renginių dalyvių skaičius.

Kvalifikaciją kėlusius Šilalės švietimo pagalbos tarnybos specialistų skaičius.

05 uždavinys. Bendrosios transporto išlaidos

Kaimiškojoje teritorijoje gyvenančių mokinių, kuriems atstumas iki mokyklos yra daugiau negu 3 kilometrai, pavėžėjimas į mokyklą yra reglamentuotas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymu. Suplanuotos lėšos skiriamos mokinių pavėžėjimui į savivaldybės teritorijoje esančias bendrojo lavinimo ir neformaliojo vaikų švietimo įstaigas.

Taip pat suplanuotos reikalingos lėšos Savivaldybės administracijos turimiems geltoniesiems autobusams išlaikyti.

Įgyvendinant priemonę numatomos savivaldybės biudžeto lėšos transporto išlaidoms: apmokėti mokytojų, mokinių, savivaldybės specialistų pavežimą į renginius, olimpiadas, varžybas, vykdyti priežiūrą ir kt., kad būtų galima tinkamai organizuoti mokyklose dalykų olimpiadas, konkursus, sporto bei kitus renginius, atrinkti geriausiuosius ir sudaryti jiems sąlygas pasiruošti ir deramai atstovauti mokykloms rajoniniame, zoniniame ar respublikiniame dalykų olimpiadų, konkursų, varžybų bei kitų renginių etape bei sudaryti sąlygas savalaikiam mokinių nuvežimui dalyvauti organizuojamuose renginiuose.

Produkto vertinimo kriterijai:

Pavėžėjimą gaunančių mokinių (su MPRC mokiniais) dalis, proc.

02	Sudaryti sąlygas vaikų saviraiškai ir užimtumui
-----------	--

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys:

01 uždavinys. Sudaryti sąlygas gabiųjų vaikų ugdymo, socializacijos, prevencijos, vasaros poilsio, pilietinio ir tautinio ugdymo programoms ir renginiams vykdyti bei organizuoti pagalbą vaikui

Šilalės rajono savivaldybei kasmet pavedama vykdyti dalies olimpiadų, konkursų ir varžybų zoninius, tarpzoninius ir šalies renginius. 2019 metais numatyti savivaldybėje vyksiantys tarpzoniniai ir respublikiniai renginiai (varžybos, konkursais) bus finansuojami savivaldybės biudžeto lėšomis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo nuostatomis, savivaldybės įpareigotos sudaryti sąlygas kolektyvams ruošti ir dalyvauti respublikinėse moksleivių dainų ir šokių šventėse. Šilalės rajono savivaldybės mokinių meno kolektyvų pasiruošimas ir dalyvavimas dainų ir šokių šventėse yra dalinai finansuojami savivaldybės biudžeto lėšomis.

03 Gerinti švietimo įstaigų materialinę bazę ir užtikrinti saugią ugdymo aplinką

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Nemaža dalis Šilalės rajono savivaldybės švietimo įstaigų neatitinka ugdymo įstaigoms keliamų higieninių reikalavimų ir Švietimo aprūpinimo standartų. Dėl blogo apšvietimo, netinkamų mokyklinių baldų didėja vaikų, sergančių trumparegyste ir skolioze, skaičius. Netinkamos sanitarinės ir virtuvių patalpos, virtuvių technologiniai įrengimai, moraliai pasenusi technologijų kabinetų įranga, dalies mokyklų nesutvarkyti sporto aikštynai bei aikštelės.

Užtikrinama sveika ugdymo(si) aplinka, gerinama materialinė bazė, atsižvelgiant į esamas galimybes. Padėti mokiniams ir mokytojams integruotis į pasaulio informacinę visuomenę, panaudoti jos teikiamas galimybes, aprūpinti mokyklas kompiuterine įranga, efektyvinti švietimo įstaigų valdymą, plėtoti mokyklos bibliotekas, kaip informacinio centro veiklos kryptį, kad tokie centrai būtų efektyviai naudojami ir prieinami mokiniams bei bendruomenės nariams.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys:

01 uždavinys. Švietimo įstaigų aplinką ir pastatus pritaikyti higienos normų ir įstaigose įgyvendinamų ugdymo programų reikalavimams, remontuoti ir rekonstruoti įstaigų pastatus

Įgyvendinant šį uždavinį, būtina sudaryti vienodas sąlygas bendrojo ugdymo mokyklose naudotis informacijos ir komunikacijos technologijomis, kad bendrojo ugdymo mokyklose veiktų modernios kompiuterių klasės, steigтусi informaciniai centrai (skaityklos). Visos rajono mokyklos iš dalies aprūpintos kompiuteriais ir įranga, tačiau ši įranga sparčiai sensta. Priemonės naudoti ne tik per informacinių technologijų bet ir kitų dalykų pamokas. Skirti dėmesį mokinių mokymo ir mokymosi kokybei gerinti naudojant modernias technologijas, kompiuterines mokymo priemones.

Planuojama gerinti švietimo įstaigų pastatų ir patalpų bei infrastruktūros būklę. Ugdymo kokybė priklauso ne tik nuo ugdymo turinio pateikimo kokybės, bet ir nuo sąlygų, kuriose mokomi ir ugdomi vaikai. Reikalavimai ugdymo sąlygomis nuolat kinta ir tai turi įtakos švietimo įstaigų finansavimui – reikalingos lėšos gerinti švietimo įstaigų pastatų ir patalpų būklę, sutvarkyti įstaigų teritorijas, sporto ir žaidimų aikštynus.

Produkto vertinimo kriterijai:

Atnaujintų sporto ir žaidimų aikštynų skaičius, vnt.

Švietimo įstaigų, kuriose atlikta pastatų remonto, avarijų likvidavimo ar infrastruktūros

atnaujinimo darbų, skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Efektyvus švietimas sudaro galimybę išugdyti asmenų vertybines orientacijas, leidžiančias tapti dorais, siekiančiais žinių, savarankiškais, atsakingais žmonėmis. Komunikaciniai gebėjimai, žinių visuomenei būdinga informacinė kultūra, technologinis raštingumas, gimtosios ir užsienio kalbų mokėjimas, šiuolaikinė socialinė kompetencija sudaro sąlygas jaunuoliams savarankiškai kurti savo gyvenimą, prisitaikant prie greitai kintančių gyvenimo sąlygų, konkuruojant kintančioje darbo rinkoje.

Įgyvendinus programą pagerės ugdymo(si) prieinamumas įvairių poreikių vaikams, pagerės mokytojų kvalifikacijos kėlimo sąlygos, mokyklos apsirūpins modernesnėmis mokymo, techninėmis priemonėmis, plačiau taikys informacines technologijas. Mokiniais ir mokytojams bus sudarytos saugios, atitinkančios higienos bei technologinius reikalavimus ugdymo(si) ir darbo sąlygos. Mokiniais bus suteikta galimybė pasirinkti saviraiškos sritį, ugdymo programą.

Efektyviau naudojant švietimui skiriamas lėšas, gerės švietimo paslaugų kokybė, atsiras galimybė teikti asmenims švietimo paslaugas pagal jų gebėjimus ir poreikius, kad kiekvienas vaikas lankytų mokyklą ir mokytųsi pagal privalomojo švietimo programas.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Labdaros ir paramos įstatymas, Biudžetinių įstaigų įstatymas, Kūno kultūros ir sporto įstatymas, Asociacijų įstatymas ir kiti su programos vykdymu susiję teisės aktai.

**VALSTYBINIŲ (PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) FUNKCIJŲ VYKDYMO
PROGRAMOS (NR. 08) APRAŠYMAS**
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras (193027124); Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka (190348032); Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus (300148621); Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (276635940); Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (301523693); Šilalės rajon socialinių paslaugų namai (302635186); Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija (190328688); Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija (290329780); Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija (190329256); Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija (190329594); Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija (190328873); Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija (190330034); Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla (190330372); Šilalės suaugusiųjų mokykla (290347650); Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla (190332957); Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla (190333863); Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla (190325610); Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“ (290325230); Šilalės meno mokykla (190327586); Šilalės sporto mokykla (190327248); Šilalės švietimo pagalbos tarnyba (195450190); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, 3. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16.

	Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Trakėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras, 29. Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 31. Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus, 30. Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, 33. Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 34. Šilalės rajon socialinių paslaugų namai, 35. Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija, 36. Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija, 37. Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija, 38. Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija, 39. Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija, 40. Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija, 41. Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla, 42. Šilalės suaugusiųjų mokykla, 43. Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla, 44. Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla, 45. Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla, 46. Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“, 47. Šilalės meno mokykla, 48. Šilalės sporto mokykla, 49. Šilalės švietimo pagalbos tarnyba, 50. kiti asignavimų valdytojai.
--	---

Programos pavadinimas	Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa	Kodas	08
Programos parengimo argumentai	Realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos. Valstybinės funkcijos – tai valstybės funkcijos, perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Šios funkcijos perduotos įstatymais ir įgyvendinamos vadovaujantis valstybės teisės aktais.		
Prioritetas	Savivaldybė valdymo kokybės užtikrinimas		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Efektyviai panaudojant žmoniškuosius ir finansinius išteklius vystyti konkurencingą ekonominę aplinką verslui ir kaimo plėtrai bei gerinti valdymo kokybę		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
01	Užtikrinti efektyvų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsniu, įgyvendinamos valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos. Valstybinės funkcijos perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Šios funkcijos perduodamos įstatymais ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais. Vietos savivaldos įstatyme yra išvardintos 36 valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos, tačiau realiai iš valstybės biudžeto specialios dotacijos forma finansuojamos šios funkcijos: civilinės būklės aktų registravimas; įstatymų priskirtų registrų tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams; civilinės sauga; priešgaisrinė sauga, dalyvavimas valdant valstybinius parkus; kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas; mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas; socialinių išmokų skaičiavimas ir mokėjimas; savivaldybei priskirtos žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise; piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisės atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka; valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams grąžintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas; valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė; savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymas, dalyvavimas rengiantis mobilizacijai; dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas, vaikų ir jaunimo teisių apsauga, valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas; žemės ūkio funkcijų vykdymas; melioracija ir dirvų kalkinimas; gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas; socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas; visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną; neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas; socialinio būsto nuoma. Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys. 01 uždavinys. Efektyviai organizuoti Savivaldybės administracijos darbą vykdant Savivaldybei teisės aktais priskirtas valstybės funkcijas. Įgyvendinant šį tikslą, vykdomas vienas uždavinys – vykdyti valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas. Valstybinės (perduotos savivaldybėms) savivaldybės funkcijos – tai valstybės funkcijos, perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Šios funkcijos perduodamos įstatymais ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę. Nuo 2002 m. skiriama valstybės specialioji dotacija valstybinėms perduotoms savivaldybės funkcijoms atlikti pagal nustatytą šioms funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodiką. Šios išlaidos planuojamos remiantis pagal patvirtintus įvairių ministerijų ministrų įsakymus dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo bei Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 17 įsakymu Nr. DĮV-1135 patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų planavimo, naudojimo kontrolės bei atsiskaitymo tvarkos aprašu. Lėšos valstybinėms funkcijoms atlikti yra gaunamos iš valstybės biudžeto kaip speciali tikslinė dotacija.	

Iš viso numatyta 2019 m. – 2312,4 tūkst. Eur, iš jų: Duomenis Suteiktos valstybės pagalbos registruoti teikti – 0,6; Dalyvauti rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą – 8,5; Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolei – 8,1; Socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti – 148,3; Socialinei paramai mokiniams – 360,9; Socialinėms paslaugoms – 518,0; Būsto nuomos mokesčio daliai kompensuoti – 0,6; Jaunimo teisių apsaugai – 16,4; Savivaldybės patvirtintai užimtumo didinimo programai įgyvendinti – 33,9; Civilinės būklės aktams registruoti – 22,8; Valstybės garantuojamai pirminei teisei pagalbai teikti – 9,4; Gyventojų registruoti tvarkyti ir duomenims valstybės registrams teikti – 0,4; Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitos duomenims tvarkyti – 11,1; civilinei saugai – 15,2; priešgaisrinei saugai – 446,6; Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti (plėtoti sveiką gyvenseną ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose) – 157,1; Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti (stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenės bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėje) – 67,4; Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti (užtikrinti savižudybių prevencijos prioritetų nustatymą ilgojo ir trumpojo laikotarpio savižudybių prevencijos priemonių ir joms įgyvendinti reikiamo finansavimo planavimą) – 28,4; Žemės ūkio funkcijoms atlikti – 235,4; melioracijai – 201,0; savivaldybei priskirtiems archyviniais dokumentams tvarkyti – 13,9; neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimui užtikrinti – 0,2; Savivaldybėms priskirtiems geodezijos ir kartografijos darbams (savivaldybių erdvinį duomenų rinkiniams tvarkyti) organizuoti ir vykdyti – 8,2.

Civilinės būklės aktų registravimas. Įgyvendinant šią funkciją, registruojami civilinės būklės aktai, sudaromi jų įrašai, išduodami aktų įregistravimo liudijimai, kopijos ir nuorašai, teikiami duomenys Gyventojų registro tarnybai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, kaupiamas ir saugomas dokumentų archyvas.

Civilinės saugos organizavimas. Įgyvendinant šią funkciją, rengiami civilinės saugos planai, vedama civilinės saugos rezervo apskaita, organizuojamas ekstremalių situacijų valdymo centro punkto įrengimas, renkami duomenys apie Savivaldybės teritorijoje esančių slėptuvių panaudojimą, rengiamos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos ir kt.

Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė. Įgyvendinant šią funkciją, kontroliuojama, ar Savivaldybės teritorijos įmonėse, įstaigose ir organizacijose dokumentai rengiami, apskaitos, atskaitomybės, finansiniai bei techniniai dokumentai tvarkomi valstybine kalba, ar taisyklinga valstybinė kalba vartojama viešuosiuose užrašuose, iškabose, derinami reklamos projektai ir kt.

Savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų **archyvinių dokumentų tvarkymas.** Įgyvendinant šią funkciją, tvarkomas likviduotų įmonių archyvas, parengiamos ir įmonėms, piliečiams išduodamos dokumentų kopijos, atliekama archyvuojamų dokumentų analizė ir kt.

Dalyvavimas rengiantis mobilizacijai. Įgyvendinant šią funkciją, sudaromas mobilizacijos plano projektas ir teikiamas derinti Savivaldybės mobilizacijos štabui, Mobilizacijos departamentui, kontroliuojamas ir koordinuojamas Savivaldybės mobilizacijos plano vykdymas ir kt.

Jaunimo teisių apsauga. Įgyvendinant šią funkciją, Šilalės rajono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorių rengia ir įgyvendina savivaldybės jaunimo politikos programas ir priemones, analizuoja jaunimo ir jaunimo organizacijų būklę ir koordinuoja jų veiklą;

Žemės ūkio klausimų koordinavimas, kaimo plėtros bei paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai organizavimas ir įgyvendinimas. Vykdomas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Įgyvendinant šią funkciją, administruojamos tiesioginės išmokos ir žemės ūkio produkcijos gamybos kvotos, kontroliuojama žemės ūkio subjektų prašymų registruoti žemės ūkio ir kaimo valdas rašymo eiga, organizuojamas Specialiosios kaimo rėmimo programos rengimas ir kt.

Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas. Įgyvendinant šią funkciją, teikiama teisinė informacija, konsultacijos civilinės teisės, civilinio proceso teisės,

administracinės teisės ir kt. klausimais, patarimai dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, padedami rašyti prašymai dėl antrinės teisinės pagalbos ir kt.

Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas. Įgyvendinant šią funkciją, deklaruojama gyvenamoji vieta piliečių, atvykusių gyventi į Šilalės rajono savivaldybę, keičiančių gyvenamąją vietą Šilalės rajono savivaldybėje ar išvykstančių iš Šilalės rajono savivaldybės į užsienį. Taisomi, keičiami ir naikinami deklaravimo duomenys pagal gyvenamąją vietą deklaravusio asmens ar gyvenamosios patalpos savininkų prašymus, įtraukiami į apskaitą gyvenamosios vietos neturintys asmenys. Prašymus gyventojai teikia pagal gyvenamąją vietą.

Laidojimo pašalpa skiriama vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl paramos mirties atveju“. Pašalpos mokamos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams. Laidojantis asmuo dėl pašalpos gavimo turi kreiptis į savivaldybę pagal mirusio asmens buvusią gyvenamąją vietą ar laidojančio asmens gyvenamąją vietą.

Parama palaikams parvežti. Ši paslauga apima paramos skyrimą užsienyje mirusių (žuvusių) Lietuvos Respublikos piliečių palaikams pargabenti. Užsienyje mirusių (žuvusių) piliečių palaikų parvežimo į Lietuvos Respubliką išlaidas valstybė padengia, jeigu jo šeimos arba jo artimojo giminaičio šeimos pajamos per mėnesį vienam asmeniui neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžių. Sprendimas priimamas ir parama išmokama ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo nurodytų visų dokumentų gavimo dienos.

Socialinė parama mokiniams yra skiriama vieningai įvertinus šeimos pajamas ir šią teisę suteikia socialiniai darbuotojai, turintys daugiau informacijos apie šeimos pajamų šaltinius. Siekiama užtikrinti pilnavertį mokinių maitinimą, nes tikslinė dotacija skiriama mokiniams nemokamam maitinimui skirtų produktų įsigijimui (įskaitant pirkimo PVM). Siekiama mokinius iš mažas pajamas gaunančių šeimų aprūpinti būtiniausiais mokinio reikmenimis bei suteikti sąlygas nepasiturinčių ir socialinės rizikos šeimų mokiniams lankyti mokyklas. Mokiniams iš mažas pajamas gaunančių šeimų nemokamas maitinimas, aprūpinimas mokinio reikmenimis bendrojo lavinimo mokyklose skiriamas vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo bei Švietimo ir mokslo ministro įsakymu patvirtinta tvarka, o taip pat pagal Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T1-13 „Dėl socialinės paramos Šilalės rajono savivaldybės mokiniams“ patvirtintą Kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams tvarkos aprašą.

Visuomenės sveikatos priežiūra. Įgyvendinant šią funkciją, Visuomenės sveikatos biuras, vadovaudamasis galiojančiais teisės aktais įgyvendina visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną ir vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą savivaldybėje. Įgyvendindamas visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, visuomenės sveikatos biuras formuoja aktyvų visuomenės požiūrį į sveiką gyvenseną ir sveikatos apsaugos nuostatas, ieško ir taiko labiausiai priimtinus metodus ir formas mokant bendruomenę sveikatingumo įgūdžių, bendradarbiauja su sveiką gyvenseną propaguojančiomis organizacijomis. Įgyvendindami visuomenės sveikatos stebėseną visuomenės sveikatos biuro specialistai pagal kompetenciją stebi, analizuoja ir vertina visuomenės sveikatos būklę ir ją veikiančius sveikatos rizikos veiksnius, remiantis objektyvia informacija planuoja bei įgyvendina vietinės visuomenės sveikatos prevencijos priemones.

Pirminei visuomenės sveikatos priežiūrai atlikti Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus reguliavimo sričiai priskirtose bei kitų steigėjų mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose – Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdo sveikatos priežiūrą tik savivaldybės įsteigtose mokyklose, veikiančiose savivaldybės teritorijoje. Vykdamas sveikatos priežiūrą mokyklose padedama mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą, organizuojamos ir įgyvendinamos priemonės, susijusios su ligų ir traumų profilaktika.

Siekiant efektyvaus šių lėšų naudojimo, kiekvienai funkcijai yra sudaromos atskiros programos sąmatos ir jų vykdymo ataskaitos.

Produkto vertinimo kriterijai:

Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms, įsisavinimas (proc.). Įdarbinta asmenų (vnt.). Suteiktų konsultacijų skaičius (vnt.). Išlaikomų komandų skaičius (vnt.). Asmenų, gavusių išmokas, skaičius (vnt.). Socialinių paslaugų gavėjų skaičius (vnt.). Kompensacijas gavusių asmenų skaičius (vnt.). Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, skaičius (vnt.). Mokinių, aprūpintų mokinio reikmenimis, skaičius (vnt.). Socialinių paslaugų gavėjų skaičius (vnt.). Socialinės rizikos šeimų, gavusių socialines paslaugas, skaičius (vnt.). Socialinės globos paslaugas gavusių asmenų skaičius (vnt.). Įgyvendintų sveikatos stiprinimo bei ligų prevencijos priemonių skaičius (vnt.). Surinktų visuomenės sveikatos rodiklių skaičius (vnt.), profilaktiškai pasitikrinusių sveikatą mokinių dalis (proc.).
Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Įgyvendinus šią programą, įstaigoms bus sudarytos sąlygos atlikti valstybės perduotas savivaldybėms, valstybines funkcijas. Šios funkcijos perduotos įstatymais ir įgyvendinamos vadovaujantis valstybės teisės aktais.
Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Labdaros ir paramos įstatymas, Biudžetinių įstaigų įstatymas, Kūno kultūros ir sporto įstatymas, Asociacijų įstatymas ir kiti su programos vykdymu susiję teisės aktai.

SOCIALINĖS APSAUGOS PLĖTOJIMO PROGRAMOS (NR. 09) APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai (176643288); Šilalės rajono socialinių paslaugų namai (302635186); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, 3. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai, 32. Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, 35. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	Socialinės apsaugos plėtojimo programa	Kodas	09
Programos parengimo argumentai	Šilalės rajono savivaldybė yra pagrindinė socialinės paramos teikimo organizatorė Šilalės mieste ir seniūnijose. Ji atsako už pinigines		

	paramos ir socialinių paslaugų teikimą jos teritorijoje gyvenantiems asmenims. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais norminiais teisės aktais, Savivaldybė privalo tirti, analizuoti įvairių visuomenės grupių poreikius, planuoti lėšas, reikalingas socialinėms paslaugoms finansuoti, vertinti asmenų poreikį socialinėms paslaugoms bei paskirti reikalingas paslaugas. Šia programa įgyvendinama Šilalės rajono savivaldybės socialinės paramos politika. Siekiant užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją bei efektyvią socialinę apsaugą, įgyvendinamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytosios savarankiškosios savivaldybių funkcijos: socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas; savivaldybės socialinio būsto fondo sudarymas ir jo remontas, socialinio būsto nuoma; keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas; kitos funkcijos, nepriskirtos valstybės institucijoms, socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas skaičiavimas ir mokėjimas. Socialinių paslaugų srityje šia programa siekiama užtikrinti kokybiškas socialines paslaugas savivaldybės gyventojams – planuojant, organizuojant bei administruojant socialines paslaugas taip, kad jos padėtų ir leistų silpniausiems savivaldybės gyventojams neprarandant orumo būti lygiaverčiais visuomenės nariais, mažintų gyventojų socialinę atskirtį, atsižvelgiant į gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms bei optimaliai panaudojant žmogiškuosius ir savivaldybės finansinius išteklius. Savivaldybė taip pat atsakinga už teisės aktuose įtvirtintas neįgalųjų teises ir privalo neįgaliesiems sudaryti lygias galimybes su kitais visuomenės nariais visose gyvenimo srityse. Nuo 2012 m. savivaldybei deleguota nauja funkcija – neįgalųjų socialinės reabilitacijos bendruomenėje projektų vertinimas ir finansavimas. Savivaldybė vykdo prevencinį darbą su socialinės rizikos šeimomis ir jose augančiais vaikais, organizuoja paslaugų teikimą probleminio elgesio nepilnamečiams, organizuoja vaikų globą ar įvaikinimą.
Prioritetas	Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Puoselėti saugią ir sveiką socialinę aplinką, integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę, panaudojant efektyvias socialinės paramos priemones.
Programa	Tęstinė

	Programos tikslo pavadinimas
01	Užtikrinti kokybišką socialinę apsaugą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Pajūrio vaikų globos namai apgyvendina vaikus našlaičius, vaikus, likusius be tėvų globos bei turinčius įvairių negalią. Įstaiga sudaro sveikas ir saugias, tinkamas gyvenimo ir ugdymo sąlygas, rengia vaikus savarankiškai gyventi visuomenėje.	

Šilalės rajono socialinių paslaugų namai teikia socialines paslaugas socialiai pažeidžiamiesiems rajono gyventojams ugdydami gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, integruoja vaikus ir suaugusiuosius su negalia, asmenis su negalia, turinčius intelekto sutrikimų, socialinės rizikos asmenis, šeimas ir vaikus bei senyvo amžiaus rajono gyventojus į visuomenę, padeda įveikti socialinę atskirtį, įgyvendina Globos centro funkcijas. Įgyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai:

01 uždavinys. Efektyviai organizuoti Savivaldybės socialinių įstaigų darbą vykdant Savivaldybei teisės aktais priskirtas funkcijas.

Šis uždavinys bus įgyvendinimas vykdant priemones:

Šilalės rajono socialinių paslaugų namai - nestacionari mišrių socialinių paslaugų įstaiga, teikianti skirtingų rūšių socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms vienos įstaigos bazėje:

- Savarankiško gyvenimo namai (Šilalėje ir Šiauduvoje);
- Krizių centras, teikiantis laikino apgyvendinimo, laikinos nakvynės bei trumpalaikės socialinės globos paslaugas;
- Vaikų dienos centras, teikiantis socialinės priežiūros paslaugas dienos metu (Šilalėje, Laukuvoje ir planuojama Kaltinėnuose);
- Pagalbos į namus tarnyba, teikianti paslaugas asmenims namuose;
- Dienos socialinės globos tarnyba, teikianti dienos socialines paslaugas asmenims namuose ir institucijoje;
- Paramos šeimai tarnyba, teikianti bendrąsias socialines paslaugas.

Paslaugos teikiamos Šilalės rajono savivaldybės gyventojams.

Sumažinti socialinę atskirtį, padėti socialinės atskirties ir rizikos grupių atstovams įsilieti į bendruomenę bei aktyvią veiklą.

Pagrindinės veiklos sritys yra šios:

- Didinti pagalbos į namus paslaugų apimtį senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims.
- Plėsti dienos socialinės globos paslaugos centre bei pradėtas teikti dienos socialinės globos paslaugas namuose asmenims, kuriems nustatytas nuolatinis slaugos poreikis.

Šilalės rajono socialinių paslaugų namai teikia pagalbą namuose asmenims, kuriems nustatytas pagalbos į namus poreikis, tai yra vienišiesiems pensininkams, kuriems nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, neįgaliesiems, kurie pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, šeimoms, prižiūrinčioms neįgalius vaikus, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, pensininkų šeimoms, kai vienas iš sutuoktinių dėl ligos negali prižiūrėti kito sutuoktinio, kuriam nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Siekiama, kad būtų žmogus kuo ilgiau išlaikomas savo gyvenamoje aplinkoje, kurioje buvo visą laiką ir išsaugomas jo savarankiškumas.

Per 2018 m. 140 pagyvenę ir neįgalūs asmenys gavo pagalbos į namus paslaugas bei 29 asmenys turintys sunkią negalią gauna integralios pagalbos (slaugos ir globos) paslaugas. 2018 metais šias paslaugas pradėjo gauti 18 asmenų ir jis nuolat auga. Minėtų paslaugų gavėjų skaičiaus didėjimą lėmė aplinkybės, kad socialinio darbuotojo padėjėjai yra etatiniai darbuotojai ir įgijo aptarnaujamųjų pasitikėjimą.

Socialinių paslaugų namai naudojami trimis neįgalųjų poreikiams pritaikytais automobiliais. Transporto organizavimo paslaugų poreikis rajone gana didelis, nes 7 asmenys tris kartus per savaitę vežiojami į Tauragę hemodializei, be to, neįgalieji iš viso rajono kasdien vežiojami į Socialinių paslaugų namus, vežami į gydymo įstaigas, įvairius renginius. Visos paslaugos, teikiamos Šilalės rajono socialinių paslaugų namuose, yra finansuojamos tiesiogiai iš rajono biudžeto, išskyrus dienos socialines globos paslaugas, asmenims su sunkia negalia, kurių teikimas finansuojamas iš valstybės biudžeto ir iš projektinių lėšų. Pavėžėjimo paslaugos poreikis iš gydymo įstaigų yra gulintiems asmenims, jų susidarytų iki 10 asmenų per mėnesį.

Pajūrio vaikų globos namuose siekiama kokybiškai teikti socialines paslaugas likusiems be tėvų globos vaikams, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba). Vaikai, likę be tėvų globos, ruošiami visaverčiam savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje. Įstaigoje teikiamos šios paslaugos: apgyvendinimo, informavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, psichologinė, ugdymo organizavimo, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo (tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant, atliekant buitinius darbus, bendraujant ir pan.), darbinių įgūdžių ugdymo, transporto, laisvalaikio organizavimo, bendravimo, pagalba rengiantis, maitinantis, prausiantis ir kito pobūdžio pagalba, asmeninės higienos paslaugų organizavimo (skalbimo paslaugų ir pan.), maitinimo, sveikatos priežiūros paslaugos (slauga), kitos paslaugos, reikalingos vaikui pagal jo savarankiškumo lygį.

Šiai programos priemonei vykdyti reikia užtikrinti normalų jos funkcionavimą – garantuoti darbuotojams įstatymais numatytą apmokėjimą už darbą, jų kvalifikacijos kėlimą, finansuoti pastatų eksploatavimo, komunalines ir kitas ūkio išlaidas.

Programos kitas priemonės tikslas – teikiant ar organizuojant stacionarias socialines paslaugas užtikrinti ir sudaryti kuo tinkamesnes gyvenimo sąlygas socialinės globos ir slaugos įstaigose pagyvenusiems žmonėms, suaugusiems asmenims ir vaikams su negalia, šeimoms, turinčioms socialinių problemų, ir vaikams našlaičiams bei likusiems be tėvų globos vaikams, kurie bus apgyvendinti kitose valstybinėse globos įstaigose; teikti bendruomenėse bendrąsias socialines paslaugas, padėti spręsti iškilusias socialines problemas, skatinti geros kokybės socialinių paslaugų teikimą, didinti socialinių paslaugų prieinamumą neįgaliems ir senyvo amžiaus žmonėms bei socialinės rizikos asmenims, tam naudoti visus galimus išteklius: žmogiškuosius, finansinius, materialinius.

Kadangi Šilalės rajono savivaldybė neturi savo įsteigtų senelių globos namų, todėl paslaugos yra perkamos iš rajone esančių parapinių senelių globos namų. Dauguma negalinių savimi pasirūpinti asmenų yra apgyvendinami Kaltinėnų parapijos senelių globos namuose ir Kvėdarnos parapijos senelių globos namuose ir nereikia jų išvežti toli nuo namų į valstybinius globos namus, esančius kituose rajonuose.

Rajono parapiniuose globos namuose 2018 m. buvo apgyvendinti 15 asmenų, valstybiniuose 2018 m. – 1 asmuo.

Teigiama yra tai, kad palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė yra sudariusi sąlygas teikti trumpalaikes socialinės globos paslaugas. Nesant vietų globos namuose, žiemos laikotarpiu ar laikinai netekusiems savarankiškumo yra galimybė paslaugas pirkti iš gydymo įstaigų ir laikinai apgyvendinti asmenis globos palatoje. Šiuo metu trumpalaikės socialinės globos paslaugas teikia ir turi licenciją Kaltinėnų pirminės sveikatos priežiūros centro slaugos skyrius. 2018 m. tokiais paslaugomis pasinaudojo 12 asmenų. Vienos paros kaina – 25,0 Eur.

Nuo 2008 m. Socialinių paslaugų centras, dabar Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, teikia bendrąsias socialines paslaugas tai: maitinimo organizavimo, asmens higienos priežiūros paslaugų organizavimo (dušo, skalbimo, lyginimo), tarpininkavimo ir atstovavimo, konsultavimo, informavimo. Šiomis paslaugomis dažniausiai naudojasi tik Šilalės miesto ir arčiau miesto gyvenantys asmenys. Iš kitų kaimų ir gyvenviečių asmenims atvykti ir naudotis paslaugomis nėra patogu dėl per didelio atstumo, todėl buvo imtasi ieškoti galimybių, kad rajone esančios socialinių paslaugų įstaigos galėtų teikti nors būtiniausias bendrąsias socialines paslaugas, pvz.: maitinimo organizavimo, dušo ir kt. Ir nuo 2011 metų pradžios tokios paslaugos yra teikiamos Kaltinėnų parapijos senelių globos namuose ir Kvėdarnos parapijos senelių globos namuose. 2018 m. šiomis paslaugomis pasinaudojo 5 asmenys.

Šilalės rajono socialinių paslaugų namuose teikiamomis bendrosiomis (maitinimo, skalbimo, lyginimo, dušo, informavimo ir kt.) paslaugomis vidutiniškai per 2018 metus pasinaudojo – 753 asmenys.

02 uždavinys. Užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, gerinant socialines paslaugas teikiančių įstaigų žmogiškuosius ir materialinius išteklius

Įgyvendinamu tikslu siekiama: atnaujinti Savivaldybės ir biudžetinių įstaigų techninę ir programinę kompiuterinę įrangą; vystyti finansų ir dokumentų valdymo, viešųjų paslaugų teikimo internetu ir kitas informacines sistemas.	
02	Teikti valstybės ir savivaldybės teisės aktuose numatytą piniginę socialinę paramą

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomi keturi uždaviniai:

01 uždavinys. Mokėti išmokas vaikams

Priemonė bus įgyvendinama 2019-2021 m. valstybės lėšomis.

Užtikrinti socialinę apsaugą, numatytą Lietuvos Respublikos 2004-05-18 Nr. IX-2237 įstatymu.

Šiam uždaviniui įgyvendinti bus taikomos šios priemonės:

mokėti vienkartinę išmoką vaikui;

mokėti išmoką vaikui;

mokėti išmoką gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui;

mokėti išmoką privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui;

mokėti išmoką besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai;

mokėti globos (rūpybos) išmoką;

mokėti globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą;

mokėti vienkartinę išmoką įsikurti;

mokėti išmoką įvaikinus vaiką;

mokėti vienkartinę išmoką nėščiai moteriai.

Mokėti vienkartinę išmoką vaikui.

Kiekvienam gimusiam vaikui skiriama 11 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka vaikui.

Įvaikintam vaikui, neatsižvelgiant į tai, ar jam gimus vienkartinė išmoka vaikui jau buvo išmokėta, skiriama 11 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka vaikui.

Vaikui, kuriam globa nustatyta šeimoje ar šeimynoje, iki jam sukaks pusantrų metų, skiriama 11 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka vaikui, jeigu ši išmoka nebuvo išmokėta vaikui gimus ar pirmą kartą nustačius globą.

Išmoka išmokama per 10 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Planuojama, kad 2019 m. dėl vienkartinų išmokų kreipsis 265 asmenys. Išmokėta bus 110,7 tūkst. Eur.

Mokėti išmoką vaikui.

Kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų ir vyresniam, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą ir pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa, iki baigs bendrojo ugdymo programą), bet ne ilgiau, iki jam sukaks 21 metai, yra skiriama ir mokama 1,32 bazinės socialinės išmokos dydžio (50,16 Eur) išmoka per mėnesį, o neįgaliam vaikui – 1,84 bazinės socialinės išmokos dydžio (69,92 Eur) išmoka per mėnesį.

Sprendimas dėl išmokos vaikui priimamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo nurodytų visų dokumentų gavimo dienos. Planuojama, kad per 2019 m. išmokų vaikams išmokėta bus 2749,4 tūkst. Eur.

Mokėti išmoką gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui.

Kai vienu metu gimsta du ar daugiau vaikų, vienam iš vaikus auginančių tėvų (ar turimam vieninteliam iš tėvų) skiriama išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui ir ši išmoka mokama nuo vaikų gimimo dienos, iki jiems sukaks 2 metai.

Kai vienu metu gimsta du vaikai, skiriama 4 bazinių socialinių išmokų (158 Eur) dydžio išmoka per mėnesį. Kai vienu metu gimsta daugiau kaip du vaikai, išmokos dydis didinamas 4 (158 Eur) bazinių socialinių išmokų dydžiu už kiekvieną paskesnę vaiką. Planuojama, kad 2019 m. kreipsis 17 asmenų, numatoma išmokėti 15,5 tūkst. Eur.

Mokėti išmoką privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui.

Kiekvienam privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui jo tėvo ar motinos tarnybos laikotarpiu skiriama 1,5 bazinės socialinės išmokos (57 Eur) dydžio išmoka per mėnesį.

Išmoka mokama vienam iš vaiką auginančių tėvų (itėvių) (ar turimam vieninteliam iš tėvų).

Išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui skiriama ir mokama nuo teisės gauti išmoką atsiradimo dienos, bet ne daugiau kaip už 12 praėjusių mėnesių nuo visų dokumentų, būtinų išmokai skirti, pateikimo dienos. Sprendimas dėl išmokos privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui priimamas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo ir visu reikalingu

Bendrai gyvenantiems asmenims /asmeniui kompensuojama: išlaidų už būsto naudingojo ploto, bet ne didesnio už nustatytą normatyvą, šildymą, atsižvelgiant į energijos ar kuro sąnaudas, bet ne didesnes už normatyvą, dalis, viršijanti 10 procentų skirtumo tarp bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų ir valstybės remiamų pajamų bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui dydžio; išlaidų už geriamojo vandens kiekį, bet ne didesnę už normatyvą, dalis, viršijanti 2 procentus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų; išlaidų už karštą vandenį, kurio kiekis bei atskirų energijos ar kuro rūšių sąnaudos karštam vandeniui ne didesnės už normatyvus, dalis, viršijanti 5 procentus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų.

Šilalės rajono savivaldybė, pagal Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, piniginę socialinę paramą nuo 2012 m. vykdo kaip savarankiškąją savivaldybės funkciją. Lėšos piniginei socialinei paramai finansuoti 2012–2014 metams skiriamos Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti lygio.

2012 m. valstybės biudžete numatyta savivaldybei suma savarankiškai funkcijai vykdyti (savivaldybės pajamų dalyje – bendrosios dotacijos kompensacija savivaldybės biudžete) – 8421,0 tūkst. litų, specialioji tikslinė dotacija valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti – 635,5 tūkst. litų (už 2011 m. gruodžio mėn.), socialinės paramos administravimui 4 proc. – 35,8 tūkst. litų. Iš viso – 9092,3 tūkst. litų.

2013 m. valstybės biudžete numatyta savivaldybei suma savarankiškai funkcijai vykdyti (savivaldybės pajamų dalyje – bendrosios dotacijos kompensacija savivaldybės biudžete) – 9339,0 tūkst. litų. 2014 m. – 9689,5 tūkst. Lt, 2015 m. – 2804,6 tūkst. Eur, 2016 m. – 2804,6 tūkst. Eur., 2017 m. – 2806,3 tūkst. Eur., 2018 m. – 2514,8 tūkst. Eur. ir 2019 m. – 2514,8 tūkst. Eur.

Vienkartinė ir tikslinė pašalpa.

Skyrimo tikslas – padėti sunkioje materialinėje būklėje atsidūrusiam žmogui, t. y. nukentėjus nuo gaisro, ligos atveju ar kitais atvejais susidarius sunkiai materialinei padėčiai efektyviai panaudojant minimalias lėšas išspręsti socialinę problemą. Vienkartinė pašalpa gali būti skiriama vieną kartą metuose, o išskirtiniais atvejais – tris kartus per metus.

Parama laidojimo išlaidoms iš dalies kompensuoti.

Tikslas padėti kritinėje situacijoje atsidūrusiai šeimai iš dalies kompensuoti turinčių mažas pajamas ir kitų socialiai pažeidžiamų asmenų laidojimo išlaidas. Parama teikiama mirus bedarbiams, benamiams, socialinės rizikos, skurstantiems asmenims ir šeimoms, pensinio amžiaus asmenims bei neįgaliesiems, jei jų pajamos neviršys Valstybės remiamų pajamų dydžio vienam asmeniui per mėnesį. Išmokos išmokamos mirusių asmenų šeimos nariams ar kitiems laidojusiems asmenims.

Mirusių asmenų kūnų pervežimo į medicinos ekspertizę paslaugos mirus asmenims, neturintiems artimųjų, ar pervežimo, kai artimieji dėl susidariusių aplinkybių negali pasirūpinti mirusiojo kūno pervežimu, išlaidų kompensavimas.

Parama maisto produktais.

Sudaryti sąlygas rajono socialiai pažeidžiamiems asmenims pasinaudoti skiriamais maisto paketais. Kad vyktų sklandus programos vykdymas, skirti lėšų apmokėti už maisto produktų pervežimą ir sandėliavimą.

Tikslinės kompensacijos mokamos vadovaujantis LR Tikslinių kompensacijų įstatymu
Slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos yra šių dydžių:

- 1) asmenims, kuriems nustatytas pirmojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – 2,6 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;
- 2) asmenims, kuriems nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – 1,9 tikslinių kompensacijų bazės dydžio.

Priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos yra šių dydžių:

- 1) asmenims, kuriems nustatytas pirmojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – 1,1 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;
- 2) asmenims, kuriems nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – 0,6 tikslinių kompensacijų bazės dydžio.

Tikslinių kompensacijų bazės dydis 114 Eur.

Tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti tikslinę kompensaciją atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 6 mėnesius iki prašymo skirti tikslinę kompensaciją gavimo savivaldybės administracijoje dienos. Teisės gauti tikslinę kompensaciją atsiradimo diena laikoma diena, nuo kurios asmeniui nustatomas specialusis nuolatinės slaugos arba specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Tikslinė kompensacija skiriama iki sprendimo dėl atitinkamo specialiojo poreikio nustatymo galiojimo termino pabaigos. Sprendimas priimamas per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kurią gautas paskutinis reikiamas dokumentas.

Tikslinėms kompensacijoms administruoti skiriama iki 4 procentų šioms išmokoms mokėti skirtų lėšų. Konkretų išmokoms administruoti skiriamų lėšų procento dydį iki biudžetinių metų pradžios nustato LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Išmokoms administruoti panaudojama ne didesnė lėšų suma negu nustatytas išmokoms administruoti skiriamų lėšų procento dydis nuo panaudotų lėšų išmokoms mokėti.

Vienartinės išmokos žuvusių pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijos dalyvių šeimoms mokamos iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės paramos žuvusių pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijos dalyvių šeimoms įstatymu, skyrimo ir išmokėjimo tvarka.

Vienartinė kompensacija skiriama:

- asmenų, žuvusių ar mirusių būtiniosios karinės tarnybos ir karinių apmokymų metu sovietinėje armijoje ar mirusių vėliau dėl ligų, susijusių su tarnyba, tėvams (įtėviams), kitos santuokos nesudariusiems sutuoktiniams, vaikams (įvaikiams) ir kitiems išlaikytiniams vienartinė kompensacija išmokama lygiomis dalimis;
- asmenims, pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais), netekusiais 20 procentų ir daugiau darbingumo dėl sužalojimų ar ligų, susijusių su karine tarnyba ar kariniais mokymais;
- asmenims, karo gydytojų sprendimu pripažintiems netinkamais karo tarnybai.

Produkto vertinimo kriterijai:

Tikslinių kompensacijų gavėjų skaičius (vnt.).

Vienartinės materialinės paramos gavėjų skaičius (vnt.).

03. uždavinys Užtikrinti socialinio būsto prieinamumą ir efektyvų valdymą.

Būsto plėtra. Savivaldybės būsto fondą sudaro socialiniai būstai ir savivaldybės būstai.

Socialinio būsto nuomos sąlygomis yra išnuomoti 99 būstai, savivaldybės būsto nuomos sąlygomis nuomojami būstai 109 nuomininkams. Per 2018 m. nuomos mokesčio už Šilalės miesto būstus surinkta 15,1 tūkst. Eur. Savivaldybės gyvenamųjų patalpų remontui išleista 19,9 tūkst. Eur, suremontuota 9 savivaldybės būstai.

2019 m. sausio 1 d. duomenimis, į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą yra įrašyti 145 asmenys ir šeimos.

Siekiant tinkamai valdyti savivaldybės turtą bei išsaugoti turto esamą būklę, bus organizuojami vieši turto nuomos konkursai, tačiau neišnuomojus patalpų reikia užtikrinti neišnuomoto savivaldybės turto apsaugą bei eksploatacinių išlaidų apmokėjimą. Taip pat planuojama apmokėti už pastato bendro naudojimo objektų, kuriuose yra savivaldybei priklausančios patalpos, remonto darbų atlikimą.

Socialinio būsto fondo plėtra taip pat vykdoma ir iš lėšų, gautų pardavus savivaldybės būstus ir pagalbinio ūkio paskirties pastatus. Šiuo metu savivaldybė yra sukaupusi 63,5 tūkst. eurų už parduotus savivaldybės būstus. Planuojama iki 2020 metų pabaigos iš šių lėšų padidinti socialinio būsto fondą.

Numatyta 2019 m. savivaldybės biudžete lėšų, gautų pardavus savivaldybės turtą, panaudojimo programai iš viso – 29,0 tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 2 punktas numato, kad savivaldybės taryba socialinio būsto fondo plėtrą turi numatyti savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose. 2004 metais Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Lietuvos būsto strategiją, kurioje nustatyti ilgalaikiai valstybės politikos būsto srityje tikslai ir uždaviniai iki 2020 metų. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. lapkričio 26 d. sprendimu „Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T1-309 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2020 metų patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo patvirtintas priemonių planas dėl asmenų ir šeimų aprūpinimo socialiniu būstu.

2015 -2020 m. plane numatytos šios priemonės dėl asmenų ir šeimų aprūpinimo socialiniu būstu: Administracinės ar kitos paskirties pastatų paskirties pakeitimas į gyvenamosios paskirties pastatus; Socialinio būsto įsigijimas (300,0 tūkst. Eur); Socialinio būsto statyba (1 500,0 tūkst. Eur); Dalies pastato, esančio Dariaus ir Girėno g. 19A, Pajūrio mstl., Šilalės raj., pritaikymas socialinio būsto fondo plėtrai (557,8 tūkst. Eur).

Igyvendinus šį planą, būtų pasiekti rezultatai:

Planuojama įsigyti būstų be patogumų už 300,0 tūkst. Eur iki 2020 m. (apie 30 būstų). Planuojama socialinio būsto statyba už 1500,0 tūkst. Eur (20 būstų). Planuojama dalies pastato, esančio Dariaus ir Girėno g. 19A, Pajūrio mstl., Šilalės raj., pritaikymas socialinio būsto fondo plėtrai už 557,8 tūkst. Eur (22 būstai).

Vykdam administracinės ar kitos paskirties pastatų paskirties pakeitimą į gyvenamosios paskirties pastatus, planuojama įrengti apie 10 būstų.

Už lėšas, gautas pardavus savivaldybės būstus ir pagalbinio ūkio paskirties pastatus, planuojama įsigyti iki 2020 m. apie 10 būstų.

04. uždavinys Organizuoti vietinio susisiekimo keleivinio transporto maršrutus ir kontrolę, vesti kompensacijų už lengvatinių keleivių apskaitą ir vykdyti kompensavimą

Ankstesnis ir šiuo metu galiojantis Transporto lengvatų įstatymas sprendžia socialinę gyventojų problemą, tačiau vežėjų padarytos išlaidos vežant keleivius reguliaraus susisiekimo maršrutais yra didesnės, nei jų surenkamos pajamos iš keleivių bei gautinos kompensacijos pagal įstatymą. Yra daug maršrutų ir važiavimo grafikų, kurie nestabilūs, nors dėl gyventojų pageidavimų negali būti nei naikinami, nei trumpinami. Būtina užtikrinti keleivinio kelių transporto paslaugų teikimą vežėjui komerciškai nenaudingomis sąlygomis. Dėl šios priežasties Savivaldybės taryba 2010 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T1- 321 nusprendė patvirtinti Keleivinio transporto vežėjų nuostolių kompensavimo tvarką. Pagal ją turi būti vežėjui kompensuojami patirti nuostoliai dėl keleivių vežimo vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais.

Vežėjas, pasibaigus ataskaitiniam kalendoriniam mėnesiui, iki kito mėnesio 25 d., pateikia ataskaitą apie patirtus nuostolius ir PVM sąskaitą - faktūrą. Atsiskaitymas vykdomas pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus ir vežėjo pasirašytą viešųjų paslaugų teikimo sutartį.

Produkto vertinimo kriterijai:

Kompensuotų pavėžėjimų skaičius (vnt.).

03	Užtikrinti socialinių paslaugų poreikio tenkinimą
-----------	--

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Tikslas uždaviniui pasiekti gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksiskų nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek vyrams, tiek moterims. Užtikrinti tinkamą perėjimą nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų prieinamumą neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomi vienas uždavinys:

01 uždavinys. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas savivaldybės gyventojams.

Šis uždavinys įgyvendinamas vykdant priemones:

Šilalės rajono socialinių paslaugų įstaigų teikiamų paslaugų pagrindiniai gavėjai – senyvo amžiaus asmenys ir žmonės su fizine ir psichine negalia.

Šilalės rajono socialinių paslaugų namai pagal nustatytą tvarką teikia šias socialines paslaugas:

Bendrąsias socialines paslaugas:

- informavimo; konsultavimo; tarpininkavimo ir atstovavimo; sociokultūrinės; maitinimo organizavimo; transporto organizavimo; asmeninės higienos priežiūros; psichologinės pagalbos; kineziterapijos; masažuotojo ir logopedo; skalbimo ir lyginimo; aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne.

Socialinės priežiūros:

Pagalbos į namus paslaugos teikiamos asmens namuose, siekiant padėti asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje. Pagrindiniai pagalbos į namus paslaugų gavėjai yra senyvo amžiaus asmenys ir suaugę neįgalūs asmenys, turintys fizinę negalią. 2018 m. pagalbos į namus paslaugos buvo teikiamos 140 asmenims: 130 pensinio amžiaus asmenims su negalia ir 10 darbingo amžiaus neįgaliesiems. Apie 80 proc. pagalbos į namus paslaugų gavėjų gyvena kaime, ir apie 20 proc. – mieste. Esant tokiam dideliame pagalbos į namus paslaugų poreikiui, gali pritrūkti finansinių ir žmogiškųjų išteklių šioms paslaugoms teikti.

Apgyvendinimo Savarankiško gyvenimo namuose paslaugos per 2018 m. buvo suteiktos 9 pagyvenusiems ir dalinai savarankiškiems neįgaliesiems asmenims. Laikino apgyvendinimo paslaugos buvo teikiamos 30 asmenų, o laikino apnakvindinimo paslaugos buvo teikiamos 9 asmenims.

Laikino apgyvendinimo paslaugos buvo teikiamos 30 asmenų, kurie patyrė fizinį ir psichologinį smurtą artimoje aplinkoje (10 moterų ir 20 vaikas).

Laikino apnakvindinimo paslaugos buvo teikiamos 9 asmenims, kurie laikinai neturi gyvenamosios vietos ar grįžę iš įkalinimo įstaigų.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo:

Dėl šeimos narių piktnaudžiavimo alkoholiu, dėl turimos negalios, skurdo, socialinių įgūdžių stokos, negalėjimo ar nemokėjimo prižiūrėti vaikų, dėl psichologinės, fizinės arba seksualinės prievartos nežymiai kinta rajone patekusių į socialinę riziką šeimų skaičius. 2018 m. rajone buvo 138 socialinės rizikos šeimų, kuriose auga 318 vaikai, iš jų 111 šeimų pradėta atvejo vadyba. Dėl tėvų negebėjimo ir nenoro auginti vaikus, socialinės rizikos šeimose dažnai pažeidžiamos vaikų teisės į minimalias pragyvenimo lėšas, gyvenimo, priežiūros ir auklėjimo sąlygas, būtinas vaikų fiziniam, protiniam, dvasiniam ir doroviniam vystymuisi ir saugumui. Bendradarbiaujant Visuomenės sveikatos biurui su Tauragės apskrities Vaiko teisių apsaugos skyriumi, seniūnijų socialiniais darbuotojais ir Šilalės švietimo pagalbos tarnyba buvo teikiamos psichologo konsultacijos socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams. Šilalės rajono socialinių paslaugų namuose veikia du Vaikų dienos centrai (Šilalėje ir Laukuvoje), 2019 m. II pusmetyje planuojama Laukuvos vaikų dienos centro plėtra bei naujas Vaikų dienos centras Kaltinėnuose. Vaikų dienos centruose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas dienos metu vaikams iki 18 metų.

Kompleksinės paslaugos:

Koordinacinis centras „Gilė“ 2018 m. teikė šias paslaugas: specializuotą kompleksinę pagalbą nuo smurto nukentėjusiems asmenims (teisinė, psichologinė, tarpininkavimo, atstovavimo, konsultavimo ir kt), socialinės rizikos šeimoms, krizę išgyvenantiems asmenims, smurtautojams. Veikia Bijotų vaikų dienos centras, kuriame per 2018 m. dienos priežiūros ir socialinių įgūdžių ugdymo paslaugas gavo 27 vaikai iš 13 šeimų. Koordinacinio centro „Gilė“ darbuotojai vykdė įvairias prevencines veiklas smurtaujančioje aplinkoje gyvenantiems asmenims prieš patvėsis

Socialinės globos:

Dienos socialinės globos paslaugos įstaigoje ir asmens namuose teikiamos asmenims su fizine ir psichine negalia. Vaikams su negalia Socialinių paslaugų namuose per praėjusius metus nebuvo teikiamos, nes nebuvo poreikio. 2018 m. Socialinių paslaugų namuose 24 suaugusių gavo dienos socialinės globos paslaugas institucijoje, o įgyvendinant projektą „Integralios pagalbos teikimas (dienos socialinė globa ir slauga asmens namuose)“ paslaugas gavo 29 rajono neįgalūs asmenys, kuriems nustatytas nuolatinės slaugos poreikis. Šiuo projektu siekiama padėti šeimos nariams, slaugantiems savo artimuosius, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus, teikiant jų artimiesiems integralią pagalbą namuose, taip pat, konsultuoti šeimos narius slaugos ir priežiūros klausimais. Projekto vykdytojai paslaugų teikimui naudoja tris automobilius, mobilią vonią, du mobilius keltuvus ir kitas reikalingas priemones.

Ilgalaikės socialinės globos:

Kvėdarnos parapijos senelių globos namuose teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos institucijoje. Ilgalaikė socialinė globa teikiama visiškai nesavarankiškiems senyvo amžiaus ir suaugusiems su negalia asmenims, ir iš dalies savarankiškiems – neįgaliesiems ir seniems asmenims, kai artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jais pasirūpinti. Šiuose parapijuose senelių globos namuose per 2018 m. gyveno 24 asmenys, iš jų: 4 asmenys yra neįgalūs darbingo amžiaus, kiti asmenys yra pensinio amžiaus. Šioje globos įstaigoje 14 ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavėjų nustatytas nuolatinės slaugos poreikis, o 6 neįgalieji priskirti asmenų su sunkia negalia grupei (dėl psichikos sutrikimų) ir jiems nustatytas visiškai nesavarankiškumas, 4 asmenys dėl prastos sveikatos būklės savęs apsitarnauti negali, jiems nustatytas dalinis nesavarankiškumas.

Kaltinėnų parapijos senelių globos namuose teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos institucijoje. Ilgalaikė socialinė globa teikiama visiškai nesavarankiškiems senyvo amžiaus ir suaugusiems su negalia asmenims, ir iš dalies savarankiškiems – neįgaliesiems ir seniems asmenims, kai artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jais pasirūpinti. Šiuose parapijuose senelių globos namuose per 2018 m. gyveno 41 neįgalų darbingo amžiaus asmenų bei pensinio amžiaus asmenų. Kaltinėnų parapijos senelių globos namuose 17 ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavėjams nustatytas nuolatinės slaugos poreikis, 10 neįgalųjų priskirti asmenų su sunkia negalia grupei (dėl psichikos sutrikimų) ir jiems nustatytas visiškai nesavarankiškumas, 14 asmenų dėl sveikatos būklės savęs apsitarnauti negali, jiems nustatytas dalinis nesavarankiškumas.

Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas našlaičiams ir be tėvų globos likusiems vaikams. Globos namų paslaugų gavėjai – vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba). Pajūrio vaikų globos namuose per metus vidutiniškai gyvena 20 vaikų. Pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendintą Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonės „Stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ Stacionarių socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo programą, Pajūrio vaikų globos namuose naujai sutvarkytos gyvenamosios, bendros, asmens higienos, užimtumo, ugdymo, virtuvėlių patalpos, perplanuotos ir pritaikytos gyvenimui šeimynose, ne daugiau kaip 8 vaikai šeimynoje (3 šeimynos).

2013 m. baigus įgyvendinti projektą „Nestacionarių socialinių paslaugų teikimas Šilalės rajono Kvėdarnos miestelyje“, sukurta saugi ir kokybiškam gyvenimui pritaikyta globos namų aplinka, kuri leidžia profesionaliai pasirūpinti slaugos reikalaujančiais namų gyventojais. Paslaugų gavėjai turi daugiau erdvės, buvo įrengtas keltuvai bei įėjimai pritaikyti neįgaliesiems, galima laisvai judėti visuose aukštuose su neįgaliojo vežimėliu ir tai skatina šių įstaigų patrauklumą ne tik Kvėdarnoje ar Kaltinėnuose, bet ir visame Šilalės rajone. Įgyvendinus projektą Kvėdarnos miestelyje, šalia stacionarių socialinių paslaugų įstaigos atsirado ir Savarankiško gyvenimo namai, kuriuose šiuo metu gyvena 6 pensinio amžiaus asmenys, neturintys gyvenamojo būsto.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos VŠĮ Kaltinėnų PSC palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje vienišiesiems senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia, kuriems nustatytas visiškai nesavarankiškumo lygis, neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims, kurių artimieji dėl objektyvių priežasčių negali pasirūpinti globojamu ir slaugomu asmeniu, kuriems nustatytas dalinis nesavarankiškumo lygis, rizikos šeimų asmenims, kuriems gresia pavojus gyvybei, sveikatai, fiziniam ir emociniam saugumui, siekiant integruotis į visuomenę ir kt. Per 2018 metus trumpalaikės socialinės globos paslaugos buvo skirtos 12 asmenų.

Šilalės rajono socialinių paslaugų namuose trumpalaikės socialinės globos paslaugos vaikams, laikinai netekusiems tėvų globos, per 2018 m. buvo teikiamos 33 vaikams.

04	Užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse. Įgyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai: 01 uždavinys. Didinti neįgaliųjų savarankiškumą Neįgaliųjų socialinę integraciją reglamentuoja Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas. Šis įstatymas bus įgyvendinamas vykdant Nacionalinę žmonių su negalia socialinės integracijos 2013 – 2019 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 21 nutarimu Nr. 1408. 2019 metais vykdant neįgaliųjų socialinę integraciją bus įgyvendinamos 1-4 priemonės. Siekiant užtikrinti neįgaliųjų asmenų savarankiškumo atstatymą ir integraciją į visuomenę, Šilalės rajono neįgaliesiems yra sudarytos tinkamos ugdymo ir švietimo sąlygos, išplėsta socialinių paslaugų infrastruktūra: skirtingų rūšių socialinės paslaugos teikiamos įvairaus amžiaus neįgaliesiems. Šilalės suaugusiųjų mokyklos mokyklinio amžiaus specialiųjų poreikių vaikai ugdomi Socialinių paslaugų namų patalpose. Specialiųjų poreikių vaikus, turinčius kalbos ir komunikacijos sutrikimų, ugdo logopedai. Vaikus su kompleksiniais ir kitais raidos sutrikimais ugdo logopedas, specialusis pedagogas, pagalbą teikia kineziterapeuto padėjėjas, masažuotojas. Kalbos ir komunikacijos sutrikimai šalinami individualių ir pogrupinių užsiėmimų metu. Sutrikimų šalinimo būdus, metodus, formas, priemones specialistai renka atsižvelgdami į vaiko kalbos ir komunikacijos sutrikimus, gebėjimų lygį, amžių.	

Rajone veikia septynios nevyriausybinių organizacijų, vykdančios socialinę veiklą: Kaltinėnų ir Kvėdarnos parapijų senelių globos namai, Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga, Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Šilalės skyrius, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Šilalės rajono filialas, Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčios Caritas bei Šilalės kurčiųjų draugija (VšĮ Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centras). Jos suteikia pagalbą sprendžiant gyventojų socialines problemas ir talkina vykdant socialines akcijas bei programas.

Nevyriausybinių organizacijų yra sukurtos bendruomenės narių ir atstovauja jų interesams, todėl turi gyventojų pasitikėjimą ir palaikymą priimant svarbius socialinių problemų sprendimus. Jų nesudėtingos struktūros leidžia dirbti lanksčiai, greitai reaguoti į gyventojų problemas. Taip pat jose mažesnis dokumentų, kuriuos klientui reikia pateikti ar užpildyti, kiekis, o teikiamos paslaugos pigesnės arba visai nemokamos (organizuojamas savanoriškas darbas).

2018 m. pabaigoje Šilalės rajono savivaldybės administracija atliko paraiškų vertinimą, ir projektų atrankai, finansuoti socialinės reabilitacijos paslaugų teikimo neįgaliesiems 2019 m. Savivaldybei projektus pateikė 4 organizacijos: Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga, VšĮ Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centras, Šilalės kurčiųjų draugija (VšĮ Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centras) ir Šilalės sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija. Įgyvendinant šiuos projektus bus teikiamos rajono neįgaliesiems reikalingos paslaugos, kurios padeda atkurti ir palaikyti neįgaliųjų socialinius ir savarankiško gyvenimo įgūdžius, didina neįgaliųjų savarankiškumą ir užimtumą bei galimybes dalyvauti visuomenės gyvenime.

2018 m. šių organizacijų veikla buvo savivaldybės skatinama, jos iš dalies finansuojamos iš rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Gautos lėšos naudojamos organizuoti sociokultūrinei veiklai, transporto paslaugoms apmokėti, teikti kitas paslaugas. Organizacijose dirbantys savanoriai gerai pažįsta savo klientus, supranta jų poreikius, todėl teikiamos paslaugos yra efektyvios. Per keletą darbo metų minėtos organizacijos sukaupė praktinio darbo patirtį, socialinių paslaugų teikimui turi patalpas ir būtiniausias priemones, jos yra tapę seniūnijų gyventojų susibūrimo vieta, kur asmenims ne tik teikiama socialinė pagalba, bet ir sudaromos sąlygos turiningai praleisti laisvalaikį, dalyvauti įvairiuose renginiuose, paskaitose ir pan. Tokiu būdu vykdomas šių asmenų švietimas, jiems teikiama informacija, atstovaujama jų interesams ir pan.

Rajono socialinės paskirties įstaigos ir nevyriausybinių organizacijų, įgyvendinančios socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus ir socialines programas, gerina savo materialinę bazę, teikiamos efektyvesnės ir pigesnės paslaugos, gerėja gyvenimo sąlygos įstaigų gyventojams bei darbo sąlygos įstaigų personalui, o taip pat įgyvendinamomis priemonėmis taupomos lėšos patalpų apšildymui, elektros energijai ir pan. Nevyriausybinių organizacijų savo patalpas pritaiko neįgalių žmonių poreikiams, dėl to atsiranda galimybė teikti paslaugas ir asmenims su sunkesne negalia, neįgalieji gali aktyviau įsijungti į bendruomenės gyvenimą.

Savivaldybė kartu su Neįgaliųjų reikalų departamentu prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdo Būsto pritaikymo neįgaliesiems programą. 2018 m. 3 neįgaliesiems buvo pritaikyti būstai ir gyvenamoji aplinka ir 2 neįgaliejiems vaikams.

Kompensacine technika aprūpinti 182 rajono gyventojai.

Produkto vertinimo kriterijai:

Neįgaliųjų, kuriems kompensuotos socialinės globos paslaugos, skaičius (vnt.).

Paslaugų gavėjų skaičius, išskiriant duomenis pagal lytį (vnt.).

02 uždavinys. Užtikrinti socialinį įtraukiamumą.

Socialinių paslaugų kataloge paslaugos sudėtyje pažymėta, jog atestuoti socialiniai darbuotojai, teikdami informavimo, konsultavimo (įskaitant tęstinį), mokymų (įskaitant tęstinį), savitarpio paramos grupių organizavimo paslaugas, teikia ir kitas paslaugas – paslaugos viešinimo bei renginių, skirtų globėjams/rūpintojams/įvaikintojams, organizavimas. Numatyti globos/rūpybos ir įvaikinimo viešinimo renginiai seniūnijose, susitikimai su globėjais/rūpintojais.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 18 straipsnio 9 dalyje sakoma, kad vaikus globojančiai šeimai, globėjams (rūpintojams), tėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims kiekvienoje savivaldybėje nuolat teikiama atestuotų socialinių darbuotojų ir kitų specialistų pagalba, užtikrinanti jų prižiūrimų, globojamų (rūpinamų) ar įvaikintų vaikų visapusišką vystymąsi ir ugdymą.

Globėjų (rūpintojų) ir tėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugų teikimas organizuojamas pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintą Socialinių paslaugų katalogą – pagalba globėjams/rūpintojams ir įvaikintojams. Šią paslaugą Šilalės rajone teikia Socialinių paslaugų namuose dirbantys atestuoti socialiniai darbuotojai pagal Bendrą globėjų (rūpintojų) ir tėvių rengimo programą.

Atestuoti socialiniai darbuotojai per 2018 m. parengė 3 budinčius globotojus, kurie teikia paslaugas vaikams netekusiems tėvų globos. Šiuo metu pas 2 budinčius globotojus jau yra apgyvendinti 4 vaikai. Taip pat nuo 2018 m. liepos 1 d. Šilalės rajono socialinių paslaugų namai atlieka Globos centro paslaugas.

Produkto vertinimo kriterijai:

Parengtų globėjų (įvaikintojų), skaičius (vnt.).

Vaikų, globojamų bendruomeniniuose vaikų namuose, skaičius (vnt.).

Jaunuolių, kurie gauna savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palydimosios globos paslaugas, skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Efektyvus savivaldybės funkcijų vykdymas. Plėtojant įvairias socialinės paramos teikimo formas visuomenėje, užtikrinamas socialinis saugumas, gyvenimo sąlygos bendruomenėje labiausiai pažeidžiamoms asmenų grupėms.

Užtikrintas ir efektyvus paslaugos teikimas padidins globėjų/rūpintojų skaičių rajone, todėl sumažės vaikų, netekusių tėvų globos/rūpybos, patenkančių į institucinę globą. Įgyvendinus socialinių globėjų, galinčių teikti trumpalaikės socialinės globos paslaugas laikinai tėvų globos/rūpybos netekusiems vaikams, paruošimą, bus išspręstas kūdikių ir mažamečių vaikų iki 3 metų amžiaus patekimas į institucinę globą.

Susiję įstatymai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas; Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas; Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas, Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl paramos mirties atveju“, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimas Nr.801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 patvirtintas Socialinių paslaugų katalogas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 21 d. nutarimu Nr. 1408 patvirtinta Nacionalinė neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programa, kiti savivaldybės institucijų patvirtinti socialinės paramos ir socialinių paslaugų teikimą reglamentuojantys teisės aktai.

ŽEMĖS ŪKIO PLĖTROS IR MELIORACIJOS (NR. 10) APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	Žemės ūkio plėtros ir melioracijos programa	Kodas	10
Programos parengimo argumentai	Šilalės rajonas yra žemės ūkio rajonas. Žemės ūkio ir kaimo plėtra ekonominiu, ekologiniu, socialiniu ir etninės kultūros požiūriu yra valstybės, apskrities ir savivaldybės prioritetinės sritys. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, daugelis šalies žemės ūkio politikos elementų priklauso nuo bendros ES žemės ūkio politikos. Dauguma žemės ūkio sektoriui aktualių sprendimų priimami nacionaliniu ar ES lygmeniu, apriboja tikslų, priemonių pasirinkimą rajono strategijoje. Programa padės plėtoti savivaldybės žemės ūkio veiklą, atsirast galimybių vystyti alternatyviam kaimo verslui ir kooperacijai.		

	Siekama rūpintis kaimo žmonių gerove, ūkine ir kultūrine plėtra siekiant sukurti konkurencingus ūkius, galinčius konkuruoti su ES šalių ūkiais. Šilalės rajono savivaldybės melioracijos darbų programa siekia, kad žemės ūkio naudmenos, melioracijos, hidrotechnikos statiniai būtų tinkamai naudojami, prižiūrimi, išsaugoti, padidintas žemės ūkio naudmenų našumas, pakeliant dirvožemio derlingumą, tai leistų siekti didesnio žemės ūkio produktyvumo bei aukštos žemės ūkio produkcijos kokybės, konkurencingumo rinkose.
Prioritetas	Konkurencingos verslo aplinkos kūrimas ir turizmo skatinimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Žemės ūkio sektoriaus gebėjimas prisitaikyti prie besikeičiančios verslo aplinkos
Programa	Tęstinė

	Programos tikslo pavadinimas
01	Telkti ir aktyvinti bendruomenes bei kitas nevyriausybinės organizacijas ir plėtoti vietos partnerystę
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Igyvendinant Savivaldybės bendruomenių ir visuomeninių organizacijų rėmimo bei Vietos bendruomenių savivaldos programas, teikiama parama Šilalės rajono savivaldybės kaimo vietovių bendruomenių iniciatyvoms finansuoti. Igyvendinant šį tikslą vykdomi vienas uždavinys: 01 uždavinys. Aktyvinti ir skatinti bendruomenes ir kitas NVO dalyvauti projektinėje veikloje, suteikiant dalinę finansinę pagalbą. Kaimo bendruomeninių organizacijų ir VVG veikla skirta bendruomenės narių sąmoningumo, pilietinio pozicijų ugdymui, gamtos išteklių racionaliam panaudojimui, vietovės savianalizei ir plėtros planų rengimui bei jų įgyvendinimui, materialinės bazės stiprinimui, verslumo ir amatų plėtros skatinimui. Todėl būtina ieškoti naujų būdų gyvenimo kokybei kaimo vietovėse gerinti, vietos žmoniškiesiems, gamtiniais, kultūriniais ir finansiniais ištekliams panaudoti rajono kaimo vietovių plėtrai, aktyviai dalyvauti projektinėje veikloje pritraukiant lėšas į kaimo bendruomenes iš įvairių paramos šaltinių. Šilalės rajone yra įregistruotos ir veikia 40 kaimo bendruomenių. Dauguma rajono kaimo bendruomenių turi iš rajono Savivaldybės panaudos teise perduotas patalpas, kurias prižiūri, tvarko ir naudoja gyventojų poreikiams. Savivaldybė skatina kaimo bendruomenių veiklą – iš dalies apmoka komunalinių paslaugų, telefonų abonentų, draudimo išlaidas.	
02	Užtikrinti rajono kaimo gyventojų poreikius tenkinančios kaimo infrastruktūros efektyvų naudojimą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Programos tikslas – iš dalies finansiškai remti paramos gavėjus, skatinti paramos gavėjus plėsti ir modernizuoti ūkius, sudaryti tinkamas sąlygas infrastruktūrai ir plėtrai, didinti žemdirbių pajamas, mažinti nedarbą kaimo vietovėse, sudaryti sąlygas žemdirbių profesiniam tobulėjimui, jaunų žmonių įsikūrimui kaime. Savivaldybė, vykdydama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Melioracijos ir kitus	

įstatymus, siekia, kad žemės ūkio naudmenos, melioracijos, hidrotechnikos įrenginiai būtų tinkamai naudojami, prižiūrimi, išsaugoti, padidintas žemės ūkio naudmenų našumas. Būtina stebėti melioracijos statinių techninę būklę, įvertinti jų konstrukcijų pasikeitimus, laiku šalinti melioracijos sistemų ir statinių gedimus.

Siekiant įgyvendinti šį tikslą, numatoma nušienauti griovius ir pylimus, šalinti krūmus, remontuoti ir rekonstruoti griovius, pralaidas, tiltus, užtvankas, drenažo linijas ir kitus melioracijos statinius.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai:

01 uždavinys. Didinti žemės ūkio subjektų veiklos ekonominį efektyvumą ir ūkių konkurencingumą.

Pagrindinės Šilalės rajono žemės ūkio kryptys: pienininkystė, mėsinė gyvulininkystė, grūdų ir daržovių auginimas. Ateityje vystantis prekiniam ūkiams bei jiems stambėjant, neišvengiamai turės mažėti žemės ūkyje dirbančių žmonių skaičius. Tai gali sukelti papildomas užimtumo kaime problemas.

Šiuo tikslu numatoma skatinti rajono tradicinių gyvulininkystės šakų plėtrą, ūkius, užsiimančius perspektyvia, intensyviai remiama žemės ūkio veikla, padėti jiems išnaudoti narystės ES teikiamas galimybes bei atsispirti grėsmėms. Bus remiamas žemės ūkio pertvarkymas, kaimo plėtra, žemės ūkio produktų gamyba ir rinkodara. Prioritetas bus teikiamas projektams, numatantiems investicijas į ekologinio ūkio plėtrą. Žemės ūkiui remti numatyta finansinė parama įvairių išmokų ir subsidijų forma. Tikimasi, kad teigiamų rezultatų atneš ir veiksniai, kuriais numatoma atgaivinti kooperacijos procesus.

Šilalės rajono savivaldybės kaimo rėmimo plėtros programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 31 d. sprendimu Nr. T1-29 „Dėl Šilalės rajono kaimo plėtros programos 2019-2020 metams, programos paraiškų atrankos komisija ir jos veiklos nuostatų patvirtinimo“.

Įgyvendinant Šilalės rajono savivaldybės kaimo rėmimo plėtros programą, siekiama sudaryti tinkamas sąlygas gyventi ir dirbti kaime, kelti dirbančiųjų žemės ūkyje profesinį pasirengimą, skatinti žemės ūkio kooperatyvų steigimą.

Paramos gavėjai – Šilalės rajone registruoti žemės ūkio ir kaimo valdos valdytojai, deklaruojantys iki 50 ha pasėlių plotų, iki 30 sąlyginių vienetų galvijų laikytojai, žemės ūkio kooperatyvai (toliau – kaimo verslo subjektai), žemdirbių visuomeninės organizacijos, švenčių, varžytuvių ir konkursų organizatoriai.

Programos tikslas – iš dalies finansiškai remti paramos gavėjus, skatinti paramos gavėjus plėsti ir modernizuoti ūkius, sudaryti tinkamas sąlygas infrastruktūrai ir plėtrai, didinti žemdirbių pajamas, mažinti nedarbą kaimo vietovėse, sudaryti sąlygas žemdirbių profesiniam tobulėjimui, jaunų žmonių įsikūrimui kaime.

02 uždavinys. Gerinti hidrotechninių statinių ir kitų melioracijos sistemų būklę.

Melioracijos sistemų ir jų hidrotechninių statinių bloga techninė būklė turi tiesioginę neigiamą įtaką žemės ūkio naudmenų našumui, augalų augimo ir žemės ūkio darbų atlikimo sąlygoms, todėl didėja žemės įdirbimo kaštai, blogėja išaugintos žemės ūkio produkcijos kokybė, mažėja jos kiekis. Tai mažina žemės ūkio sektoriuje dirbančių žmonių pajamas. Be to, dėl blogos melioracijos sistemų ir jų hidrotechninių statinių būklės laiku nenuvedamas paviršinio ir gruntinio vandens perteklius, todėl užmirksta žemės ūkio naudmenos, aplinkui esantys miškai bei sklypai, užteršiamas šachtinių šulinių vanduo. Visa tai blogina kaime gyvenančių žmonių gyvenimo sąlygas, patiriami materialiniai nuostoliai.

Įgyvendinant šį uždavinį, bus atliekami darbai, kuriais siekiama išsaugoti esamas

melioracijos sistemas ir jų statinius bei prailginti tinkamą šių sistemų funkcionavimą, taip gerinamos žemdirbystės sąlygos bei prisidedama prie kaimo plėtros. Bus vykdoma melioracijos statinių priežiūra ir avarinių gedimų šalinimo darbai, prisidedama prie Šilalės rajone veikiančių melioracijos statinių naudotojų asociacijų projektų kofinansavimo.

Produkto vertinimo kriterijai:

Paremtų bendruomenių skaičius.

Paramą gavusių ūkininkų skaičius.

Rekonstruota sausinimo sistemų plotas, ha.

Suremontuotas sausinimo sistemų plotas, ha.

Rekonstruota hidrotechninių statinių skaičius.

Suremontuotų ir rekonstruotų melioracijos statinių skaičius.

Mugių, lauko dienų, varžybų, konkursų ir žemdirbių švenčių skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Programos įgyvendinimas prisidės prie esamų melioracijos sistemų ir jų statinių išsaugojimo, leis prailginti tinkamą šių sistemų funkcionavimą, taip bus gerinamos žemdirbystės sąlygos bei prisidedama prie kaimo plėtros. Žemės ūkio subjektų rėmimas skatins naujų darbo vietų kūrimą, investicijų pritraukimą, pažangių technologijų diegimą, veiklos konkurencingumo augimą.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymas ir kt.

(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius, 4. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18. Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	Komunalinio ūkio ir turto programa	Kodas	11
Programos parengimo argumentai	Vykdant programą, realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos savarankiškos savivaldybės funkcijos: savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas bei saugaus eismo sąlygų užtikrinimas, dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimo bei kitus klausimus.		

Prioritetas	Konkurencingos verslo aplinkos kūrimas ir turizmo skatinimas
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Plėtoti infrastruktūrą ir nuolat gerinti aplinkos kokybę, kurti subalansuotą inžinerinę aplinką
Programa	Tęstinė

	Programos tikslo pavadinimas
01	Gerinti rajono aplinkos kokybę, prižiūrėti viešąsias teritorijas ir inžinerinę infrastuktūrą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Programa parengta siekiant padidinti rajono viešųjų erdvių patrauklumą, užtikrinti rajone švarą ir tvarką, teikti rajono gyventojams kokybiškas komunalines ir atliekų surinkimo paslaugas, prižiūrėti ir modernizuoti rajono inžinerinės ir rekreacinės infrastruktūros objektus. Šio tikslo uždavinys – organizuoti ir kontroliuoti miesto ir seniūnijų komunalinių objektų priežiūros darbus: sanitarinis valymas ir aplinkos apsauga, gatvių ir kelių priežiūra ir remontas, parkų, skverų, aikščių, magistralinių gatvių, želdynų, kapinių priežiūra, parkų priežiūra, gatvių apšvietimo tinklų priežiūra, remontas ir atstatymas bei kiti darbai komunalinių paslaugų srityje. Savivaldybės gatvių tvarkymas, gėlynų priežiūra. Į šią priemonę įeina miesto ir seniūnijų gatvių važiuojamosios dalies, dviračių ir pėsčiųjų takų, įvažiavimų į kvartalus bei automobilių stovėjimo aikštelių mechanizuotas ir rankinis valymas, miesto gatvių be patobulintos dangos greideriavimas ir taisymas, šiukšlių ir atliekų išvežimas iš savivaldybės tvarkomų teritorijų, aprūpinimas šiukšlių konteneriais, miesto reprezentacinių teritorijų priežiūra ir tvarkymas (teritorijų valymas, žaliųjų vejų priežiūra, miškų, parkų priežiūra), gyvenamųjų kvartalų tvarkymas, medžių bei krūmų priežiūra, gėlynų tvarkymas ir naujų įrengimas. Gatvių apšvietimo įrangos priežiūra. Į šią paslaugą įeina savivaldybės gatvių apšvietimo įrangos priežiūra (valdymo spintų priežiūra ir remontas, šviestuvų valymas, priežiūra ir remontas, perdegusių elektros lempučių keitimas naujomis, šviestuvų gaubtų pakeitimas). Miesto papuošimų priežiūra. Gatvių apšvietimo elektros energija. Į šią priemonę įeina apmokėjimas už elektros energiją elektros tiekėjui už gatvių apšvietimą; Gatvių apšvietimo įrengimas. Numatoma naujai įrengti savivaldybės teritorijos gyvenvietėse gatvių apšvietimą. Seniūnijos prižiūri rajono savivaldybės teritorijoje esančius vietinės reikšmės kelius. Lėšos kelių priežiūrai skiriamos iš valstybinės Kelių priežiūros ir plėtros programos. Seniūnijos kasmet atlieka kelių su žvyro danga greideriavimą, asfalto dangos duobių remontą, valo kelius žiemos sezono metu bei atlieka kitus einamuosius kelių priežiūros darbus. Lėšos kelių priežiūrai paskirstomos seniūnijų teritorijoms priklausomai nuo vietinės reikšmės kelių ilgio ir gyventojų skaičiaus. Igyvendinant šį tikslą vykdomi penki uždaviniai 01 uždavinys. Plėtoti Savivaldybės atliekų tvarkymo sistemą. Atliekų tvarkymas kelia nemažai aplinkosaugos problemų, kurių sprendimas reikalauja nemažų finansinių išteklių ir pastangų. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema organizuojama ir plėtojama vadovaujantis regioniniu ir savivaldybės atliekų tvarkymo planu. Siekiant išlaikyti tvarkingą ir švarią aplinką, vykdomas komunalinių atliekų surinkimas. Igyvendinant teisės aktų reikalavimus rajone, kaip ir visame Tauragės regione, komunalinės atliekos	

tvarkomos regioniniu principu. Tauragės apskrities atliekų tvarkymo sistema apima mišrių komunalinių atliekų surinkimą, naudojant individualius ir bendro naudojimo kontenerius, bei jų sutvarkymą regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne, specifinių atliekų (tarp jų ir antrinių žaliavų) surinkimą ir jų perdavimą atliekų tvarkytojams, didžiųjų atliekų, pavojingų buities atliekų, antrinių žaliavų, elektros ir elektronikos atliekų priėmimą Didžiųjų atliekų priėmimo aikštelėse, taip pat didžiųjų atliekų, pavojingų buities atliekų, elektros ir elektronikos atliekų bei antrinių žaliavų surinkimą periodinio, viešai skelbiamo apvažiavimo būdu, sudarant galimybę visiems, ir nutolusiems nuo aikštelių, naudotis atliekų tvarkymo sistema. Atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo paslaugų kokybės kontrolę vykdo UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras, kuris taip pat administruoja vietinę rinkliavą. Užtikrinant UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro veiklą gerinami Šilalės rajono atliekų tvarkymo procesai.

02 uždavinys Prižiūrėti Šilalės rajono vietinės reikšmės kelius ir kelio statinius

Vykdamas šį uždavinį Šilalės rajono savivaldybė numato skirti finansavimą rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai (šiukšlių šlavimas ir išvežimas, sniego valymas, ledą tirpdančių priemonių barstymas ir kt.), kasmetiniams remonto darbams (duobių remontas ir kt.) ir numatomiems rekonstrukcijos darbams atlikti.

Taip pat numatoma Šilalės rajono ir miesto gatvių, šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija. Planuojama asfaltuoti žvyrkelius ir taip gerinti susisiekimą atokesnėse vietovėse, mažinti aplinkos užterštumą ir dulkėtumą.

Produkto vertinimo kriterijai:

Greideriuotų gatvių ilgis, km.

03 uždavinys Gerinti miesto ir kaimų apšvietimą.

Igyvendinant šį uždavinį užtikrinama gatvių apšvietimo tinklų priežiūra (vykdomi apšvietimo tinklų priežiūros ir remonto darbai, apmokama už suvartotą apšvietimui elektros energiją). Siekiant padidinti eismo saugumą, labai svarbu didinti gatvių apšvietimo infrastruktūros aprėptį. Todėl esant finansinėms galimybėms, numatoma vykdyti gatvių apšvietimo infrastruktūros modernizavimo ir plėtros darbus rajono seniūnijose. Tinkamas gatvių apšvietimas mieste ir seniūnijose padės sumažinti nusikalstamumo lygį rajone.

Vykdamas šį uždavinį planuojama rekonstruoti gatvių apšvietimo tinklus tiek mieste, tiek rajono gyvenvietėse. Kaip ir kasmet skiriamos lėšos gatvių apšvietimo priežiūrai ir remontui visose seniūnijose.

Produkto vertinimo kriterijai:

Gatvių apšvietimo šviestuvų skaičius nuo visų gatvių apšvietimo šviestuvų skaičiaus procentas

04 uždavinys Tinkamai prižiūrėti miesto ir gyvenviečių seniūnijos teritorijoje esančius gėlynus ir kt. bei prižiūrėti ir tvarkyti kapines.

Kapines administruoja seniūnijos. Taip pat vykdo kapinių teritorijos priežiūrą – pavojingų medžių iškirtimą (žaliųjų vejų, pakelių ir kitų teritorijų šienavimas, teritorijose esančių šaligatvių, kietų dangų, laiptų, takų, žalių plotų valymas ištisus metus, sniego nuvalymas nuo takų, ir t.t. sausų (aukštų) medžių išpjovimą pavojingomis sąlygomis. Numatoma išpjauti aukštus ir sausus medžius, kurie kelia pavojų žmonių ir statinių saugumui miesto ir seniūnijų kapinėse bei kitose sunkiai prieinamose vietose.

Produkto vertinimo kriterijai:

Kapinių skaičius.

Gėlynų skaičius.

05 uždavinys Teikti kokybiškas komunalines paslaugas rajono įstaigoms ir gyventojams.

Išplėtotas smulkus ir vidutinis verslas daro didelę įtaką viso rajono plėtrai, atsiranda naujų darbo vietų kūrimo galimybės, didėja socialinis stabilumas. Programos įgyvendinimas padės didinti savivaldybės patrauklumą investicijoms, didins gyventojų verslumo lygį, skatins turizmą rajone. Tikimasi, kad bus pritraukta daugiau investuotojų tiek turizmo, tiek kitose srityse, bus plėtojamas verslas ir didinamas rajono konkurencingumas.

Šilalės rajono gyventojams teikiamų paslaugų gerinimo bei atliekų tvarkymo programa, patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. T1-298 „Dėl Šilalės rajono gyventojams teikiamų paslaugų gerinimo bei atliekų tvarkymo programos“.

Programos paskirtis užtikrinti, kad tinkamai būtų teikiamos centralizuotos šilumos ir vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo ir valymo, keleivių vežimo vietiniais maršrutais, atliekų šalinimo ir tvarkymo bei ritualinės paslaugos rajono gyventojams, taip pat užtikrintas ES finansuojamo Tauragės regiono atliekų tvarkymo sistemos projekto įgyvendinimas Šilalės rajone.

Šilalės rajono savivaldybės verslo plėtros programa, patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T1-316 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės verslo plėtros programos“.

2019 metais ir toliau bus vykdoma verslo plėtros rėmimo programa, kurią vykdant smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams bus kompensuojamos paskolų palūkanos, kompensuojamos išlaidos už mokymus, konsultacijas, dalyvavimą parodose, reklaminių lankstinukų leidybos, ir t.t.

Programos priemonių įgyvendinimo finansavimas:

- Darbdaviui, įkūrusiam Šilalės rajone 3 ir daugiau naujų darbo vietų, gali būti suteikiama skatinamoji išmoka po 145 Eur už kiekvieną naują darbo vietą, bet ne daugiau kaip 869 Eur iš viso. Susidariusi suma išmokama ketvirčiais, lygiomis dalimis per vienerius metus nuo darbo vietų kūrimo, pagal pateikiamą SODROS pažymą apie nesumažėjusias naujai įkurtas darbo vietas;
- Verslo subjektų paimtų iš banko ir kredito unių kreditų verslo vystymui dalies palūkanų padengimas (ne daugiau 50 procentų visų palūkanų ir ne daugiau 869 Eur iš viso per 3 metus);
- Verslininkų švietimui ir mokymui (vienkartiniams, periodiškiems ir nuolatiniais renginiais, kurių metu verslininkas mokosi išsilaikyti konkurencinėje kovoje, diegti naujas technologijas ir mokslo pasiekimus). Mokymų kursų vienkartinis apmokėjimas klausytojų grupei negali viršyti 1 449 Eur;
- Visiškai arba iš dalies kompensuoti smulkių ir vidutinių verslininkų suvažiavimų, konferencijų, parodų, mugių ir kelionių į jas, konkursų, švenčių, jaunųjų verslininkų verslumo ugdymo stovyklų organizavimo išlaidas iki 2 027 Eur;
- Naujos įmonės steigimo išlaidų padengimas iki 145 Eur. Įmonės steigimo išlaidos gali būti padengiamos įmonėms, kurios veiklą vykdo ne trumpiau kaip 3 mėn. ir yra įregistruotos ne anksčiau kaip 1 metai iki paraiškos pateikimo dienos;
- Verslo projektų, verslo planų rengimui iš dalies finansuoti (iki 50 procentų, bet ne daugiau kaip 869 Eur iš viso);
- Negražinama parama iki 1 449 Eur verslo planui įgyvendinti. Ši priemonė taikoma kompensacine tvarka, t. y. paramos gavėjas po sutarties pasirašymo savo lėšomis įgyvendina verslo planą, ir sutartyje nurodyta tvarka per 60 dienų, pateikęs tai įrodančius dokumentus, į paramos

gavėjo sąskaita pervedama sutartyje numatyta suma, kuri yra ne didesnė kaip 60 proc. dokumentais pagrįstų kompensuojamų išlaidų (PVM mokėtojams – be pridėtinės vertės mokesčio).

Šilalės rajono savivaldybės daugiabučių namų modernizavimo programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2007 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T1-185 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės daugiabučių namų modernizavimo programos“.

Šilalės rajono savivaldybėje yra 211 daugiabučių namų. Dauguma jų pastatyti per praėjusio amžiaus paskutinius keturis dešimtmečius. Didžioji dalis daugiabučių namų yra mūriniai, tvirtų konstrukcijų, tačiau neekonomiški energijos vartojimo požiūriu (prarandama 20-30 procentų tiekiamos šilumos), juos eksploatuoti žiemą brangiai kainuoja gyventojams, kurių daugelio pajamos mažos, todėl jie neišgali mokėti už šilumą. Dalį išlaidų šilumai ir karštam vandeniui mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) kompensuoja valstybė ir savivaldybė. Šiuo metu taikoma kompensacijų už šildymą ir karštą vandenį sistema nėra racionali. Ji neskatina mažas pajamas gaunančių šeimų (vienų gyvenančių asmenų) taupyti energijos. Didėjant energijos kainoms, vis daugiau biudžeto lėšų reikia skirti kompensacijoms.

Prie Savivaldybės remiamų daugiabučių namų modernizavimo priemonių priskiriama - šių namų šildymo, karšto ir šalto vandens sistemų kapitalinis remontas ar rekonstravimas; lauko durų, langų hermetizavimas ar keitimas; stogo kapitalinis remontas ar rekonstravimas, jį papildomai šiltinant, įskaitant naujų šlaitinių stogų įrengimą (išskyrus patalpų pastogėse įrengimą), balkonų (lodžių) įstiklinimą; fasadinių sienų šiltinimas ir sienų konstrukcijos stiprinimas; stambiaplokščių namų sienų ir siūlių hermetizavimas; rūšio perdangos šiltinimas; bendrojo naudojimo elektros instaliacijos keitimas ar pertvarkymas.

Daugiabučių namų savininkų rėmimo programa, patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T1-123 „Dėl Daugiabučių namų savininkų rėmimo programos“.

Programos lėšos naudojamos:

- daugiabučių namų savininkų bendrijų (toliau vadinama – bendrijos) valdomų daugiabučių namų bei daugiabučių namų, kurių patalpų savininkai sudarę jungtinės veiklos sutartis, techninių defektų, kurie kelia grėsmę namo ar atskirų jo konstrukcijų stabilumui ir (ar) žmonių saugumui, likvidavimo išlaidų daliai padengti.

- bendrijų bei daugiabučių namų, kurių patalpų savininkai sudarę jungtinės veiklos sutartis, daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remonto ir atnaujinimo bei energijos jame efektyvumo didinimo išlaidų daliai padengti;

- bendrijų steigimosi ir jungtinės veiklos sutarties sudarymo išlaidoms apmokėti.

Pirmiausia lėšos skiriamos avarinės būklės pastatams remontuoti, taip pat bendrijoms ir daugiabučiams namams, kurie sudarę jungtinės veiklos sutartis, kuriuose santykinai didesnioji patalpų savininkų dalis yra bedarbiai, neįgalieji, pensininkai, socialinės pašalpos gavėjai.

Būsto struktūros ir jo gyvenamosios aplinkos gerinimas yra viena iš Šilalės rajono plėtros gairių pažangesnės visuomenės kūrimo kelyje. Praktika rodo, jog bendra butų savininkų veikla padeda pasiekti naują gyvenimo kokybę, kurią užtikrina sveika, ekologiška ir estetiškai patrauklesnė aplinka. Investicijos į pastatų atnaujinimą ir modernizavimą yra aktualios siekiant didesnės energetinės nepriklausomybės, taršos mažinimo bei efektyvaus namų ūkio biudžeto valdymo. Daugiabučių namų modernizavimas pagerins pastato ar inžinerinių sistemų fizines ir energines savybes. Būtinąs techninės dokumentacijos rengimas.

Užimtumo didinimo programa organizuojama laikino pobūdžio darbams, skirtiems padėti palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą, atlikti arba išsaugoti darbo vietas ekonominius sunkumus patiriančiose įmonėse.

Užimtumo didinimo programos tikslas – sudaryti galimybes bedarbiams, įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams, bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų mokiniams atostogų metu, ekonominius sunkumus patiriančių įmonių

darbuotojams, dirbantiems ne visą darbo laiką, laikinai įsidarbinti, siekiant užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų.

Trūkstant lėšų iš valstybės biudžeto savivaldybėms skirtų lėšų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijomis atlikti pagal galimybes gali būti skiriamos lėšos iš Šilalės rajono savivaldybės biudžeto.

02	Tobulinti savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo
-----------	---

Tikslo įgyvendinimo aprašymas.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomas vienas uždavinys

01 uždavinys. Užtikrinti efektyvų savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymą bei naudojimą

Šilalės rajono savivaldybė numato atlikti nuosavybės ir/ar patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto kadastrinius matavimus, jo teisinę registraciją, parduodamų objektų vertinimą.

Bus skiriamas finansavimas žemės sklypų geodeziniais matavimams, sklypų teisei registracijai ir su tuo susijusių darbų vykdymui. Kadastriniai matavimai reikalingi siekiant nekilnojamojo turto objekto duomenis įrašyti į kadastro duomenų bazę ir parengti nekilnojamojo turto objektų planus.

Planuojama rengti žemės valdų projektus (žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus bei žemės sklypų paėmimo visuomenės poreikiams planus). Žemės valdų projektai bus rengiami formuojant žemės sklypus esamiems, Savivaldybės nuosavybės teise valdomiems statiniams, eksploatuoti, taip pat bus formuojami žemės sklypai kapinėms, aikštėms, miškams, parkams, skverams, kultūros paveldo objektams ir kiti žemės valdų projektai žemės sklypų, numatytų visuomenės poreikiams, miestų, miestelių bei kaimų teritorijose.

Planuojama rengti žemės sklypų ribų planus. Žemės sklypų planai rengiami esamiems Savivaldybės nuosavybės teise valdomiems statiniams eksploatuoti, taip pat bus rengiami žemės sklypų ribų planai kapinėms, aikštėms, miestų miškams, parkams, skverams, kultūros paveldo objektams ir kiti žemės sklypų, numatytų visuomenės poreikiams, ribų planai.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinės sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas.

**2019 -2021 METŲ ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS INVESTICIJŲ PROGRAMOS
(NR. 12) APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)**

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius (188773720); Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija (190328688); Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija (290329780); Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija (190329256); Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija (190329594); Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija (190330034); Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“ (290325230); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Būhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius, 4. Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija, 36. Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija, 37. Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija, 38. Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija, 39. Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija, 41. Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“, 48. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	2019-2021 metų Šilalės rajono savivaldybės investicijų programa	Kodas	12
Programos parengimo argumentai	Valstybės investicijos – investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiam turtui sukurti, suremontuoti, įsigyti arba jo vertei padidinti. Pagal Savivaldybės finansines galimybes, įgyvendinus programą, bus sudarytos geresnės mokymosi ir darbo sąlygos rekonstruotuose ar suremontuotuose pastatuose, bus rekonstruotos ar naujai įrengtos šildymo sistemos, modernizuotos ir išplėstos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos. Programa yra tęstinė.		
Prioritetas	Subalansuota ir darni teritorijų ir infrastruktūros plėtra		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Modernizuoti ir pritaikyti viešąją infrastruktūrą šiuolaikiniams poreikiams, užtikrinant efektyvų atliekų tvarkymą ir kraštovaizdžio apsaugą		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
01	Planuoti, organizuoti ir kontroliuoti infrastruktūros objektų projektavimo ir statybos darbus
Tikslo įgyvendinimo aprašymas.	

Daugelio Šilalės rajono savivaldybės viešųjų paslaugų įstaigų infrastruktūra reikalauja investicijų. Nors per pastaruosius penkerius metus dalies viešųjų paslaugų įstaigų infrastruktūros būklė buvo ženkliai pagerinta, tačiau vis dar yra viešųjų paslaugų (sveikatos, socialinės apsaugos, švietimo) institucijų, įstaigų pastatų, statytų prieš kelias dešimtis metų, nebeatitinkančių sanitarinės higienos normų. Kultūros įstaigų infrastruktūros būklė taip pat neatitinka šiandieninių reikalavimų. Kultūros įstaigų pastatams remontuoti ar rekonstruoti pastarąjį dešimtmetį buvo skiriama nepakankamai lėšų. Įstaigos išlaikomos iš Savivaldybės biudžeto, tačiau įgyvendinti milijonus kainuojančius kultūros įstaigų rekonstravimo projektus lėšų nepakanka.

Ši programa apima statinių projektinės dokumentacijos parengimą, pradėtų statyti objektų saugojimą bei esamų rekonstravimą, įdiegiant naujas darbų technologijas, panaudojant kokybiškesnes medžiagas. Sudaryti galimybes pritraukti investicijų, sudaryti sąlygas ekonominės plėtros skatinimui, nustatyti atitinkančius darniąją plėtrą prioritetinius švietimo, kultūros, socialinės, sveikatos apsaugos, investicijų projektus.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomi du uždaviniai.

01 uždavinys. Modernizuoti švietimo įstaigų infrastruktūrą.

Numatoma rengti ir teikti valstybės institucijoms arba įstaigoms Valstybės investicijų 2019-2021 metų programai investicijų projektus:

1. Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazijos Šilalėje, Basanavičiaus g. 25, pastatų rekonstravimas ir plėtra“ (gimnazijos pastatų rekonstrukcijos darbai);
2. „Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijos pastato Pajūryje, Dariaus ir Girėno g. 35, Pajūrio miestelis Šilalės r., rekonstravimas“ (gimnazijos stogo rekonstrukcijos darbai);
3. „Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija, Varnių g. 10A, Laukuvos mstl., Šilalės r. patalpų modernizacija“ (gimnazijos pastato modernizavimo darbai);
4. „Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijos pastatų Varnių g. 22, Kaltinėnų mstl., Šilalės r., vidaus ir sporto salės rekonstravimas“;
5. „Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijos sporto aikštynui iš dalies atnaujinti“ (Sporto aikštynų atnaujinimo programa).

02 uždavinys Kultūros, sporto, sveikatos apsaugos ir socialinių paslaugų įstaigų statinių statybos, atnaujinimas (renovacijos) ir rekonstrukcijos projektų rengimas, įgyvendinimas ir veiklai būtinos įrangos atnaujinimas.

Numatoma rengti ir teikti valstybės institucijoms arba įstaigoms Valstybės investicijų 2019-2021 metų programai investicijų projektus:

1. „Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro pastato Šilalėje, J. Basanavičiaus g. 12, rekonstravimas ir įrangos atnaujinimas“;
2. Laisvalaikio ir sporto komplekso Šilalėje sporto salės statyba;
3. „Dalios Grinkevičiūtės vardo Šilalės krašto tremtinių muziejaus Eitvydaičių g. Nr. 9 ,

Laukuvos mstl., Šilalės r., įrengimas“;

4. VšĮ Laukuvos ambulatorijos pastato, esančio Šilalės r. Laukuvos mstl., Šilalės g. 29, modernizavimas ir teritorijos sutvarkymas.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Bus išsaugotas turimas Savivaldybės turtas, pagerintos darbo sąlygos, sumažintos pastatų eksploataavimo išlaidos.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas ir kiti su programos vykdymu susiję teisės aktai.

**SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS OBJEKTŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS
PROGRAMOS (NR. 13) APRAŠYMAS**
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); Savivaldybės administracijos Finansų skyrius (188773720); Savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius (188773720); Bijotų seniūnija (188614725); Bilionių seniūnija (188613819); Didkiemio seniūnija (188613961); Kaltinėnų seniūnija (288614530); Kvėdarnos seniūnija (188614159); Laukuvos seniūnija (188614682); Pajūrio seniūnija (188614878); Palentinio seniūnija (188614910); Šilalės miesto seniūnija (188613776); Šilalės kaimiškoji seniūnija (188614344); Traksėdžio seniūnija (300000398); Tenenių seniūnija (188613623); Upynos seniūnija (188614497); Žadeikių seniūnija (188613580); Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras (193027124); Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka (190348032); Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus (300148621); Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (276635940) Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija (190328688); Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija (290329780); Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija (190329256); Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija (190329594); Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija (190328873); Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija (190330034); Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla (190330372); Šilalės suaugusiųjų mokykla (290347650); Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla (190332957); Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla (190333863); Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla (190325610); Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“ (290325230); Šilalės meno mokykla (190327586); Šilalės sporto mokykla (190327248); Šilalės švietimo pagalbos tarnyba (195450190); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, 2. Savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyrius, 4. Bijotų seniūnija, 15. Bilionių seniūnija, 16. Didkiemio seniūnija, 17. Kaltinėnų seniūnija, 18.

	Kvėdarnos seniūnija, 19. Laukuvos seniūnija, 20. Pajūrio seniūnija, 21. Palentinio seniūnija, 22. Šilalės miesto seniūnija, 23. Šilalės kaimiškoji seniūnija, 24. Traksėdžio seniūnija, 25. Tenenių seniūnija, 26. Upynos seniūnija, 27. Žadeikių seniūnija, 28 Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras, 29. Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 31. Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejus, 30. Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija, 36. Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, 33. Šilalės r. Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija, 37. Šilalės r. Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazija, 38. Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazija, 39. Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazija, 40. Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazija, 41. Šilalės r. Upynos Stasio Girėno mokykla, 42. Šilalės suaugusiųjų mokykla, 43. Šilalės r. Pajūralio pagrindinė mokykla, 44. Šilalės r. Obelyno pagrindinė mokykla, 45. Šilalės r. Kvėdarnos Prano Liatuko pradinė mokykla, 46. Šilalės lopšelis- darželis „Žiogelis“, 47. Šilalės meno mokykla, 48. Šilalės sporto mokykla, 49. Šilalės švietimo pagalbos tarnyba, 50. kiti asignavimų valdytojai.
--	---

Programos pavadinimas	Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	Kodas	13
Programos parengimo argumentai	Programos įgyvendinimas prisideda prie Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytų savivaldybių funkcijų įgyvendinimo. Programa skirta rajono ekonominei plėtrai, atitinkančiai Savivaldybės plėtros strateginio plano iki 2020 metų tikslus. Programos tęsimas būtinas investicijų valdymui ir jų skatinimui ribotų finansinių išteklių sąlygomis įgyvendinant investicinius projektus iš Europos Sąjungos, tarptautinių fondų, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų.		
Prioritetas	Subalansuota ir darni teritorijų ir infrastruktūros plėtra		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Modernizuoti ir pritaikyti viešąją infrastruktūrą šiuolaikiniams poreikiams, užtikrinant efektyvų atliekų tvarkymą ir kraštovaizdžio apsaugą		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
--	-------------------------------------

01	Pritaikyti viešąją inžinerinę infrastruktūrą šiuolaikiniams poreikiams
Tikslų įgyvendinimo aprašymas. Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa yra sudėtinė Savivaldybės biudžeto, Savivaldybės plėtros strateginio plano, asignavimų valdytojų programų dalis. Ši programa – Savivaldybės 2019 - 2021 metų investavimo strategiją nustatantis dokumentas, kuriame nurodytos pagrindinės investavimo kryptys, prioritetiniai rajono Savivaldybės projektai, numatomos lėšos investicijų projektams įgyvendinti, finansavimo šaltiniai ir projektų įgyvendinimo terminai. Programos įgyvendinimo priemonės parengtos atsižvelgiant į Šilalės rajono savivaldybės prioritetus Šilalės rajono savivaldybės plėtros strateginiame plane iki 2020 metų, įvertinus planuojamų finansinių lėšų dydį iš įvairių finansinių šaltinių investiciniams projektams finansuoti. Programos finansavimo šaltiniai: 1. Valstybės biudžeto lėšos. 2. ES ir kitų fondų lėšos; 3. Savivaldybės biudžeto lėšos; 4. Skolintos lėšos (Savivaldybės vardu gautos paskolos); 5. Užsienio fondų ir programų lėšos; 6. Fizinio ir juridinio asmenų lėšos. Projektų atrankos būdai. Investicijų projektams, pateiktiems finansuoti iš ES struktūrinės paramos, taikomos skirtingos projektų atrankos procedūros. Projektai bus atrankami taikant vieną iš trijų projektų atrankos būdų: valstybinę projektų atranką, regioninę projektų atranką, konkursą. Dauguma viešojo sektoriaus projektų 2019–2021 m. bus atrankami nacionalinių (valstybinių) ir regioninių investicinių planų pagrindu. 2019 metais, tikėtina, prasidės projektų finansavimas pagal naująjį programavimo periodą. Valstybinę projektų atranką naudoja viešųjų investicijų ir viešųjų paslaugų teikimo atveju, kai vadovaujantis nacionaliniais strateginio planavimo dokumentais yra galima skaidriai ir pagrįstai sudaryti projektų ir paramos gavėjų sąrašą. Projektai ir jiems skirtos lėšos turi būti numatyti nacionaliniuose strateginio planavimo dokumentuose arba institucijų strateginės veiklos planuose. Regioninę projektų atranką naudoja viešųjų investicijų ir viešųjų paslaugų teikimo atveju, kai remiantis regioniniais strateginio planavimo dokumentais yra galima skaidriai ir pagrįstai sudaryti projektų ir paramos gavėjų sąrašą. Projektai ir jiems skirtos lėšos turi būti numatyti regionų plėtros planuose. Konkursinę projektų atranką naudoja paramos verslui ir nevyriausybiniam sektoriui bei viešųjų investicijų ir viešųjų paslaugų teikimo atveju, kai tą pačią veiklą gali atlikti daug skirtingų institucijų ir valstybė yra suinteresuota skatinti tarp jų konkurenciją, siekdama atrinkti projektus, kurie duoda daugiausia naudos ir yra parengti kokybiškiausiai, jiems skirta daugiausiai balų. Investicijų projektai atrankami pagal patvirtintus projektų atrankos kriterijus. Projektų atrankos kriterijai suskirstyti į bendruosius ir specialiuosius (specifinius). Bendruosius atrankos kriterijus turi atitikti visi investicijų projektai, kuriems siekiama gauti 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą. Specialieji projektų atrankos kriterijai taikomi tik pagal konkrečią veiksmų programos prioriteto priemonę teikiamiems projektams ir skirstomi į atitikties ir prioritetinius kriterijus. Visų sričių investicijų projektams įgyvendinti bus siekiama gauti nacionalinę, ES struktūrinių ir kitų fondų bei programų paramą. Siekiant efektyviai panaudoti Europos Sąjungos teikiamą finansinę paramą, būtina užtikrinti savalaikį ir kokybišką projektų dokumentacijos parengimą ir tinkamą projektų įgyvendinimą. Šilalės rajono savivaldybei trūksta lėšų minėtų problemų sprendimui. Bus teikiamos paraiškos ir įgyvendinami projektai siekiant įsisavinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų finansavimo šaltinių skirtas finansines galimybes rajonui aktualių investicinių projektų	

įgyvendinimui. Tam tikslui reikalingos lėšos investicinių projektų, galimybių studijų, statybų pagrindimų, techninių projektų ir kitos projekcinės dokumentacijos rengimui. Be to, Savivaldybė, kaip projekto pareiškėjas ir/arba partneris, privalo prisidėti nuosavų lėšų dalimi prie projektų įgyvendinimo, todėl būtina numatyti lėšas projektų bendrajam finansavimui.

Įgyvendinant šį tikslą vykdomi šeši uždaviniai.

01 uždavinys. Rengiant teritorijų planavimo ir kitus dokumentus, sudaryti sąlygas infrastruktūros plėtrai.

Teritorijų planavimas – nustatyta procedūra teritorijos plėtos bendrajai erdvinei koncepcijai, žemės naudojimo prioritetams, aplinkos apsaugos, paminklosaugos ir kitoms sąlygoms nustatyti, žemės, miško ir vandens naudmenų, gyvenamųjų vietovių, gamybos bei infrastruktūros sistemai formuoti, gyventojų užimtumui reguliuoti, fizinių ir juridinių asmenų veiklos plėtojimo teisėms teritorijoje nustatyti. Teritorijų planavimo dokumentai – bendrieji, specialieji ir detalieji planai, kuriuose raštu ir grafiškai pateikti sprendiniai dėl teritorijų, žemės sklypų ar jų grupių tvarkymo, naudojimo ir apsaugos bei teritorijos vystymo reikmių ir sąlygų pateikti savivaldybės internetinėje svetainėje.

Specialieji planai detalizuoja bendrojo plano sprendinius. Specialusis planas (schema, projektas) – teritorijų planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis ir tikslus, nustatytos atskiroms veiklos sritims reikalingų teritorijų vystymo, infrastruktūros tvarkymo ir (ar) apsaugos kryptys, priemonės ir reikalavimai. Specialieji planai rengiami siekiant kompleksškai suplanuoti konkrečios teritorijos plėtrą, išsprendžiant visus su ūkine veikla ir tai veiklai reikalinga infrastruktūra susijusius klausimus siekiant parengti teritorinį ir infrastruktūrinį veiklos planą konkrečiai ūkinei veiklai ar konkrečiai infrastruktūros rūšiai planuojamoje teritorijoje (pvz.: šilumos ūkio, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, gyvenamųjų vietovių plotų, ribų ir pavadinimų tikslinimo specialieji planai).

Miesto ir miestelių bendrieji ir specialieji planai paskatins investicijas rajone, padės kurti naujas darbo vietas, optimizuos tų gyvenamųjų vietovių infrastruktūros plėtrą, nes šie planai yra dokumentai, privalomi visiems rajone esančio nekilnojamojo turto savininkams, valdytojams ir naudotojams.

Uždaviniu numatoma rengti teritorijų planavimo dokumentus, kuriais siekiama: išlaikyti Savivaldybės teritorijos socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyrą; formuoti sveiką ir harmoningą gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką, infrastruktūros sistemų plėtojimo politiką; rezervuoti (nustatyti) teritorijas infrastruktūros ir kitų veiklos sričių, skirtingų rūšių žemės naudmenų plėtrai; saugoti, racionaliai naudoti ir atkurti gamtos išteklius, gamtos ir kultūros paveldo vertybes, tarp jų ir rekreacijos išteklius; palaikyti ekologinę pusiausvyrą arba ją atkurti; suderinti fizinių ir juridinių asmenų ir savivaldybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo; skatinti investicijas socialiniam ekonominiam Savivaldybės vystymui.

Savivaldybė organizuoja teritorijų planavimo dokumentų rengimą, derinimą, tvirtinimą atitinkamų rūšių teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka. Pagal detaliuosius planus ir laisvų (neužstatytų) žemės sklypų planus numatoma atlikti žemės sklypų kadastrinius matavimus – parengti sklypų ribų planus, juos suderinti, įtraukti į kadastrą ir pažymėti žemės sklypų ribas vietovėje.

Produkto vertinimo kriterijai:

Naujai suformuotų žemės sklypų skaičius (vnt.).

Atliktų kadastrinių matavimų ir topografinių nuotraukų skaičius (vnt.).

Parengtų specialiųjų planų skaičius (vnt.).

Parengtų teritorijų planavimo dokumentų skaičius (vnt.).

02 uždavinys Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo (vandentiekio, nuotekų tinklų ir kt.) sistemų atnaujinimą ir plėtrą.

Didėja vandentvarkos sistemų plėtros ir modernizavimo poreikis. Nemaža dalis savivaldybės gyventojų nėra aprūpinti centralizuotai tiekiamu geriamuoju vandeniu ir centralizuoto nuotekų surinkimo ir tvarkymo paslaugomis, reikalinga vandens gerinimo įrenginių statyba. Vandentvarkos infrastruktūra reikalauja daug investicijų, todėl būtina papildoma finansinė parama iš Europos Sąjungos Struktūrinių fondų.

Siekiant kontroliuoti ir mažinti žmonių ūkinės ir kultūrinės veiklos neigiamą poveikį aplinkai ir gyventojams, numatoma vykdyti paviršinių nuotekų sistemų tvarkymo, nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo sistemų tvarkymą, renovavimą ir plėtrą.

Produkto vertinimo kriterijus:

Modernizuotų vandentvarkos infrastruktūros objektų skaičius.

Sutvarkytų paviršinių nuotekų sistemos objektų skaičius.

Įgyvendintų geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo skaičius.

Nutiasta nuotekų tinklų, km.

Nutiasta vandentiekio tinklų, km.

03 uždavinys Atnaujinti, išplėsti, rekonstruoti miesto ir rajono gatvių, gyvenviečių apšvietimo tinklus

Siekiant įgyvendinti šį uždavinį, bus užtikrintas kasmetinis elektros energijos pirkimas savivaldybės teritorijų apšvietimui. Numatoma įrengti, atnaujinti, rekonstruoti ir modernizuoti miesto apšvietimo elektros tinklus. Bus vykdoma miesto ir seniūnijų išorinio gatvių apšvietimo elektros tinklų operatyvinė priežiūra, šviestuvų keitimas ekonomiškaisiais. Energetinės infrastruktūros plėtra leis racionaliai ir efektyviai naudoti elektros energiją, pagerins energijos valdymo galimybes savivaldybėje.

Produkto vertinimo kriterijai:

Rekonstruotų elektros apšvietimo tinklų ilgis (km).

04 uždavinys Tiesti, taisyti, prižiūrėti ir plėtoti vietinės reikšmės kelius ir gatves bei užtikrinti saugų eismą.

Bloga vietinių kelių ir gatvių būklė, dar daug rajoninių kelių su žvyro danga. Būtina plėtoti ir modernizuoti vietinių kelių, privažiavimų, automobilių stovėjimo aikštelių tinklą, vystyti kelių saugos priemones, plėtoti pėsčiųjų, dviračių takus. Šilalės rajono savivaldybė tiesia, taiso (remontuoja) ir prižiūri vietinės reikšmės kelius ir gatves iš Lietuvos automobilių kelių direkcijos (LAKD) prie Susisiekimo ministerijos skiriamų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Programos lėšų nepakanka pagerinti kelių būklę.

Siekiant įgyvendinti šį uždavinį bus planuojama atlikti gatvių kapitalinį remonto ir rekonstravimo darbus pagal parengtus gatvių tiesimo techninius projektus.

Toliau bus gerinamos gatvių dangos, užtaisomos asfaltbetonių dangose atsivėrusios duobės, atliekami gatvių ženklinimo darbai, kaimiškųjų seniūnijų vietinių kelių priežiūros darbai ir kt.

Numatoma remontuoti esamus arba įrengti naujus šaligatvius, pėsčiųjų takus, įrengti nuovažas nuo šaligatvių, įrengti sankasas gyvenamųjų namų statybos kvartaluose. Toliau tęsti gatvių

teisinę registraciją.

Šiuo uždaviniu įgyvendinamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytos priskirtosios savivaldybių funkcijos: vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas bei saugaus eismo sąlygų užtikrinimas.

Projektas „Šilalės r. Traksėdžio k., Senkapio gatvės rekonstravimas“ pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėje“ veiklos sritį „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“.

Projekto biudžetas: 147.956,25 Eur (iš jų 118.365,00 prašomos skirti lėšos iš Europos sąjungos struktūrinių fondų, 29.591,25 Eur — Pareiškėjo nuosavos lėšos).

Projektu numatoma atlikti Traksėdžio kaime esančios Senkapio gatvės (ilgis 450 m.) asfaltavimo darbus, įrengti šaligatvius ir gatvės apšvietimą.

Produkto vertinimo kriterijai:

Sutvarkytų miesto ir rajono gatvių ilgis (km).

Rekonstruotų vietinės reikšmės kelių ilgis (km).

Įgyvendintų kelių transporto infrastruktūros ir viešųjų erdvių plėtros projektų skaičius.

Naujai įrengtų pėsčiųjų ir dviračių takų ilgis (km).

Rekonstruotų pėsčiųjų ir dviračių takų ilgis (km).

05 uždavinys Atnaujinti Savivaldybės viešuosius pastatus, modernizuoti gyvenamąjį fondą ir aplinką.

Viešųjų pastatų (sveikatos, socialinės apsaugos, švietimo ir kultūros) fizinė būklė ir inžineriniai tinklai netenkina energijos taupymo reikalavimų. Pastatus būtina renovuoti, rekonstruoti šildymo sistemas. Trūksta Savivaldybės biudžeto lėšų energijos taupymo priemonėms įgyvendinti.

Dėl nepakankamų investicijų į viešąją infrastruktūrą mažėja savivaldybės investicinis patrauklumas.

Projektas „Šilalės rajono Kvėdarnos gyvenamosios vietovės atnaujinimas“ pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę Nr. 08.1.2-CPVA-R-908 „Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas“.

Projekto biudžetas: 996.471,76 Eur (iš jų 847.001,00 prašomos skirti lėšos iš Europos sąjungos struktūrinių fondų, 74.735,38 Eur — Pareiškėjo nuosavos lėšos).

Projektu siekiama sutvarkyti gyvenamąją miestelio dalį, nenaudojamą pastatą ir teritoriją prie jo, pritaikant socialinei infrastruktūrai. Įgyvendinamu projektu bus patenkinti gyventojų poreikiai: bus atgaivinta esama Kvėdarnos miestelio gyvenamosios teritorijos infrastruktūra (susiėkimas, žalieji plotai, apšvietimas), bendruomenės reikmėms ir patogumui pritaikytas pastatas K. Jauniaus g. 13 bei sutvarkyta teritorija prie pastato.

Projektas „Savarankiško gyvenimo namų plėtra senyvo amžiaus asmenims ir (ar) asmenims su negalia Šventupio g. 3, Šiauduvoje, Šilalės r.“ pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“.

Projekto biudžetas: 169.733,46 Eur (iš jų 144.273,44 prašomos skirti lėšos iš Europos sąjungos struktūrinių fondų, 25.460,02 Eur — Pareiškėjo nuosavos lėšos).

Projektas įgyvendinamas kartu su partneriu Šilalės rajono socialinių paslaugų namais. Projektu numatoma atlikti dalies pastato (adresu Šventupio g. 3, Šiauduva, Šilalės r.) rekonstrukcijos

darbus, antrą pastato aukštą ir mansardą pritaikant gyvenamosioms patalpoms. Rekonstruotose patalpose bus pradėtos teikti apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia, įkuriant 11 vietų. Taip pat, bus įsigyta įranga ir baldai.

Projektas „Šilalės r. Traksėdžio k., Senkapio gatvės rekonstravimas“ pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėje“ veiklos sritį „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“.

Projekto biudžetas: 147.956,25 Eur (iš jų 118.365,00 prašomos skirti lėšos iš Europos sąjungos struktūrinių fondų, 29.591,25 Eur — Pareiškėjo nuosavos lėšos).

Projektu numatoma atlikti Traksėdžio kaime esančios Senkapio gatvės (ilgis 450 m.) asfaltavimo darbus, įrengti šaligatvius ir gatvės apšvietimą.

Rezervinis projektas „Lauko prekyvietės įrengimas Pajūrio mstl., Šilalės r.“ pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėje“ veiklos sritį „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“.

Projekto biudžetas: 62.500,00 Eur.

Projektu siekiama įrengti lauko prekyvietę Dariaus ir Girėno gatvėje (šalia 27 numeriu pažymėto namo), Pajūrio mstl., Šilalės r. Įrengti 20 lauko prekybos vietų (prekybiniai stalai po stogu), įvažiavimą bei asfalto dangos aikštelę automobilių stovėjimui, įrengti apšvietimą, pastatyti tualetą ir aptverti prekyvietės teritoriją. Prekyvietė reikalinga, nes Pajūrio miestelyje nėra vietos, pritaikytos lauko prekybai, ūkininkai negali prekiauti pačių užauginta produkcija.

Produkto vertinimo kriterijai:

Renovuotų daugiabučių namų skaičius.

06 uždavinys Atnaujinti viešojo transporto infrastruktūrą.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus programą, bus padidintas savivaldybės viešųjų erdvių patrauklumas, užtikrinta švara ir tvarka, gyventojams bus teikiamos kokybiškos komunalinės paslaugos, prižiūrimi ir modernizuojami savivaldybės inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros objektai.

Tinkamai ir laiku parengti teritorijos planavimo dokumentai leis išlaikyti savivaldybės socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyrą, formuoti sveiką ir harmoningą gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką, suderinti fizinių bei juridinių asmenų ir savivaldybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo Šilalės rajono savivaldybėje.

Gera organizuotas valstybinės žemės pardavimo ir nuomos procesas padės į savivaldybės biudžetą surinkti lėšų. Surinktos pajamos į savivaldybės biudžetą turės įtakos tolesnei savivaldybės ekonominei plėtrai.

Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ne tik padės išsaugoti paveldą, bet ir prisidės prie savivaldybės patrauklumo didinimo gyventojams ir svečiams.

Susiję įstatymai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas ir kiti su programos vykdymu susiję teisės aktai.

JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO PROGRAMOS (NR. 14) APRAŠYMAS
(programos pavadinimas)

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Programa	2019–2021 metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius) (188773720); kiti asignavimų valdytojai.
Priemonių valdytojas, kodas	Savivaldybės administracija (Buhalterinės apskaitos skyrius), 1. kiti asignavimų valdytojai.

Programos pavadinimas	Jaunimo politikos įgyvendinimo programa	Kodas	14
Programos parengimo argumentai	Jaunimo politikos įgyvendinimo programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu. Įstatyme numatoma, kad savivaldybė yra viena iš jaunimo politiką formuojančių ir įgyvendinančių institucijų. Jaunimo politika – kryptinga veikla, kuria sprendžiamos jaunimo problemos ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei bei jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, taip pat veikla, kuria siekiama visuomenės ir atskirų jos grupių supratimo bei tolerancijos jauniems žmonėms		
Prioritetas	Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas		
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Užtikrinti kokybišką švietimo sistemą, sklandų jaunimo politikos įgyvendinimą bei vaikų ir jaunimo užimtumą		
Programa	Tęstinė		

	Programos tikslo pavadinimas
01	Kurti palankią aplinką (sąlygas) jauno žmogaus vertingam gyvenimui ir saviraiškai Šilalės rajone ir Lietuvoje.
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Savivaldybėje formuojama ir įgyvendinama jaunimo politika. Jaunimo politika – kryptinga veikla, kuria sprendžiamos jaunimo problemos ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei bei jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, taip pat veikla, kuria siekiama visuomenės ir atskirų jos grupių supratimo ir tolerancijos jauniems žmonėms. Programa siekiama plėtoti jaunimo socializacijos, kūrybinės saviraiškos bei pilietinės iniciatyvas, skatinti jaunimo išitraukimą į visuomeninę bei savanorišką veiklą, įgalinti rajono jaunimą atstovauti Savivaldybės jaunų žmonių interesus, stiprinti rajono jaunimo nevyriausybinį organizacijų potencialą, gerinti jų veiklos kokybę. Įgyvendinant šį tikslą vykdomas du uždaviniai 01 uždavinys. Didinti laisvalaikio užimtumo ir neformaliojo ugdymo paslaugų prieinamumą Šilalės rajono jaunimui.	

Šiam uždaviniui įgyvendinti bus taikomos šios priemonės:

Užtikrinti formalaus ir neformalaus ugdymo įstaigų paslaugų kokybę, prieinamumą, paslaugų įvairovę:

- pritaikyti rajono infrastruktūrą jaunimo, jaunų šeimų ir vaikų poreikiams;
- didinti švietimo, kultūros, socialinių ir kitų įstaigų galimybes teikti kokybiškas, jaunimo poreikius atitinkančias, paslaugas;
- remti jaunimo ir su jaunimu dirbančias NVO, skatinant NVO, vietos bendruomenių ir Šilalės rajono savivaldybės bendradarbiavimą kuriant jaunimo užimtumo formas;
- plėtoti darbą su socialiai atskirtu, pažeidžiamu, problemas patiriančiu jaunimu.

Šiai priemonei įgyvendinti bus skatinamas jaunimo aktyvumas ir pilietinis ugdymasis bei neformalių jaunimo grupių kūrimasis; stiprinamos ir remiamos jaunimo, su jaunimu dirbančios, regioninės jaunimo nevyriausybines organizacijos, teikiant joms institucinį bei projektinį finansavimą. Jaunimo ir su jaunimo dirbančioms organizacijoms bei neformalioms jaunimo interesų grupėms bus teikiamos informacinės-metodinės paslaugos įgyvendinant projektus, bus stiprinamas Šilalės rajono organizacijų žmogiškasis potencialas ir kuriama tinkama organizacijoms infrastruktūra.

Sudaryti sąlygas jaunimui įsitvirtinti ir ekonomiškai stabiliai gyventi Šilalės rajono savivaldybėje:

- pagerinti jaunimo įsidarbinimą, skatinant profesinio ir aukštojo mokslo įstaigų, privataus verslo bei savivaldybės bendradarbiavimą;
- spręsti socialinę atskirtį patiriančių, nekvalifikuotų, išsilavinimo, specialybės, profesijos neturinčių, probleminių jaunų žmonių motyvacijos dirbti problemas;
- plėtoti jaunimo verslumo skatinimo priemones bei sudaryti palankias sąlygas jaunimo verslo pradžiai.

Didinti jaunimo kūrybiškumą, aktyvų pilietiškumą bei sveikos gyvensenos ir savanoriškos veiklos galimybes savivaldybėje, ypač kaimo vietovėse:

- skatinti sveiką jaunimo gyvenseną, ypač kaimo vietovėse;
- įtraukti jaunimą į rajono kultūrinio gyvenimo planavimą, įgyvendinimą, skatinti jaunimo neprofesionalų meną ir sudaryti sąlygas jaunimo saviraiškai bei kūrybai;
- skatinti jaunimo, ypač kaimo vietovėse, aktyvumą, iniciatyvas, dalyvavimą visuomeninėje ir savanoriškoje veikloje.

Užtikrinti kokybišką jaunimo politikos plėtrą:

- skatinti kokybišką jaunimo dalyvavimą sprendžiant jam aktualius klausimus;
- stiprinti savivaldybės jaunimo politiką įgyvendinančių struktūrų veiklos kokybę;
- tobulinti jaunimo informacijos sklaidos ir konsultavimo būdus;
- vykdyti jaunimo padėties bei jaunimo politikos kokybės vertinimus, aktualių jaunimui programų ir priemonių stebėseną savivaldybėje.

Debatai, konferencija, stovykla, eiseną, koncertas, renginių ciklas – tai būdai, kurie kiekvienu atveju pasirenkami, siekiant įgyvendinti jaunimo politikos nacionalinius bei vietinius prioritetus, taip pat supažindinti jaunimą su jaunimo politikos aktualijomis nacionaliniu, vietos bei tarpvalstybiniu lygiu. Jaunimo renginiai yra skirti skatinti jaunuolių įtrauktį dalyvauti pilietiškumą, bendruomeniškumą ugdančiose veiklose, dalytis sėkmės pavyzdžiais.

Produkto vertinimo kriterijai:

Jaunimo politikos įgyvendinimą užtikrinančių jaunimo ar su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius (vnt.);

Jaunimo iniciatyvą ir laisvalaikio užimtumą plėtojančių renginių skaičius;

Jaunų žmonių, dalyvavusių jaunimo programų konkurso projektuose per metus skaičius.	
02	Igyvendinti Šilalės rajono savivaldybės jaunimo užimtumo programą
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Siekiant įgyvendinti šį uždavinį skelbiamas projektų atrankos komisijos konkursai. Šiam uždaviniui įgyvendinti bus taikomos šios priemonės: <i>Šilalės rajono savivaldybės jaunimo politikos 2017-2019 metų plėtros programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. T1-285 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės jaunimo politikos 2017-2019 metų plėtros programos patvirtinimo“:</i> Šilalės rajono savivaldybės jaunimo politikos 2017–2019 metų plėtros programa siekiama sukurti darnią aplinką ir prielaidas plėtoti tęstinę jaunimo politiką rajone. Tęstinė jaunimo politika Plėtros programoje suprantama kaip esamų priemonių plėtojimas ir naujų priemonių, sudarančių palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei, jo sėkmingam integravimuisi į visuomenės gyvenimą ir šiuolaikinę socialinę ekonominę aplinką, sukūrimas, užtikrinantis jaunimo politikos organizavimo ir valdymo tobulinimą ir nuostatų, numatytų Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme įgyvendinimą. <i>Šilalės rajono gabių moksleivių ir studentų paramos bei skatinimo programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T1-203 „Dėl Šilalės rajono gabių moksleivių ir studentų paramos bei skatinimo programos, atrankos komisijos ir nuostatų patvirtinimo“:</i> Šilalės rajono gabių moksleivių ir studentų paramos bei skatinimo programos paskirtis – materialiai remti mažiau galimybių turinčius Šilalės rajono gabius, gerai besimokančius 11-12 klasių mokinius bei 3-4 klasių gimnazistus (toliau – mokinius) ir Šilalės rajono studentus (toliau – studentus), sėkmingai besimokančius Lietuvos Respublikos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos universitetinių studijų (bakalauro) programose ir kolegijų pirmosios pakopos koleginiuose studijų programose. Atskirais atvejais remti Šilalės rajono mokinius ir studentus už ypatingai aukštus tarptautinės reikšmės kultūros, mokslo ar sporto srities pasiekimus. <i>Šilalės rajono nevyriausybinių organizacijų rėmimo programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T1-3 „Dėl Šilalės rajono nevyriausybinių organizacijų rėmimo programos tvirtinimo“:</i> Šilalės rajono nevyriausybinių organizacijų rėmimo programa patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T1-3 „Dėl Šilalės rajono nevyriausybinių organizacijų rėmimo programos tvirtinimo“: Programa skirta sukurti sistemą, pagal kurią nevyriausybinių organizacijų galėtų gauti iš Savivaldybės paramą labiausiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms bei pačių organizacijų įsisteigimui ir stiprinimui, jų įtraukimui į demokratijos kūrimo procesą ir išsaugojimui, veiklos plėtojimui. Rajono nevyriausybinių organizacijų dėl žemo rajono gyventojų pragyvenimo lygio, rėmėjų stokos stigidamos reikalingų lėšų negali pasiekti reikšmingų rezultatų. Negalėdamos parodyti veiklos rezultatų, negali gauti paramos iš respublikinių ir tarptautinių programų. Svarbu, kad nevyriausybinių organizacijų išnaudotų visas galimybes sustiprėti, kad galėtų pasiekti savo tikslą – kurti atvirą teisinę ir darnią pilietinę visuomenę. Šios programos tikslas – telkti rajono bendruomenę sprendžiant svarbiausias Šilalės rajono kultūrinės, socialines problemas, skatinant žmonių iniciatyvą aktyviau veikti socialinėje, kultūros, sporto, turizmo, švietimo bei mokslo, auklėjimo ir prevencinėje, jaunimo užimtumo,	

žmogaus teisių apsaugos ir kitose srityse bei stiprinti ryšius tarp rajono įstaigų, įmonių ir organizacijų.

Jaunimo savanoriškos veiklos įgyvendinimas.

Jaunimo savanoriška veikla padeda jauniems žmonėms įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų, patirties, pasirinkti profesiją ir taip lengviau pasirengti įsiliėti į darbo rinką. Jaunų žmonių įtraukimas į savanorišką veiklą sudaro sąlygas ne tik skatinti jų pilietiškumą bei didinti visuomeninį aktyvumą, bet ir įgyti darbinių įgūdžių. Programos tikslas – sudaryti sąlygas jauniems žmonėms dalyvauti savanoriškoje veikloje ir įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų ir darbo patirties, taip padedant jiems pasirinkti profesiją, reintegruoti į formaliojo švietimo sistemą ir (arba) pasirengti įsiliėti į darbo rinką.

Jaunimo projektų finansavimas. Jaunimo projektas – tai jaunų ar su jaunimu dirbančių žmonių grupės sugalvotas ir įgyvendintas projektas, kurio vykdytojai siekia sustiprinti organizacijos instituciją, didinti veikloje dalyvaujančių narių ir savanorių skaičių, įgyti patirties konkrečioje srityje, taip pat spręsti esančias problemas, skatinti bendruomeniškumą, pilietiškumą. Per projektus jaunimo organizacijų veikloje dalyvaujantys jaunuoliai gali realizuoti savo gebėjimus ir idėjas. Bus finansuojami konkurso būdu atrinkti jaunimo projektai, kurie atitiks paraiškų pateikimo atitikties ir turinio reikalavimus.

Produkto vertinimo kriterijai:

Parengtų jaunimo organizacijų programų/projektų skaičius.

Premijuotų studentų ir mokinių skaičius;

Finansuotų jaunimo veiklos projektų skaičius.

Paremtų nevyriausybinių organizacijų skaičius.

Paramą gavusių nevyriausybinių projektų skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Jaunimo pilietinė iniciatyva yra neįkainojamas turtas. Be aktyvaus jaunimo dalyvavimo visuomenės gyvenime neįmanoma pasiekti pilietinės visuomenės, stiprios demokratijos ir klestinčios ekonomikos. Būtina skatinti jaunimo aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime, visuomenės problemų sprendime.

Užtikrinus jaunimo organizacijų stiprinimo ir jų veiklos kokybės gerinimo sąlygas, padidės jaunimo organizacijų renginių skaičius, pagerės jų veikla ir dalyvavimas Šilalės rajono visuomenės gyvenime.

Užtikrinus jaunimo verslumą skatinančias priemones, pagerės jaunų žmonių motyvacija įgyvendinti savo verslumą.

Užtikrinus sąlygas jaunimo saviraiškai ir kūrybiškumui, padidės jaunimo, dalyvaujančio projektinėje veikloje, skaičius, pagerės veikla ir dalyvavimas Šilalės rajono visuomenės gyvenime.

Susiję įstatymai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas ir kiti su programos vykdymu susiję teisės aktai.

